

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

Mercredi

04-05-2011

Matin

Woensdag

04-05-2011

Voormiddag

N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
INDEP-ONAFH	<i>Indépendant - Onafhankelijk</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 53 0000/000	<i>Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 53 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.lachambre.be</i>	<i>www.dekamer.be</i>
<i>e-mail : publications@lachambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@dekamer.be</i>

SOMMAIRE

- Question de M. Peter Logghe au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "l'interdiction des offres conjointes de produits financiers" (n° 3612) 1
Orateurs: **Peter Logghe, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification
- Question de Mme Valérie Déom au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "le résultat des négociations du traité ACTA" (n° 3613) 3
Orateurs: **Valérie Déom, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification
- Question de Mme Karine Lalieux au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "certains engagements pris lors de l'adoption de la directive SEPA" (n° 4125) 7
Orateurs: **Karine Lalieux, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification
- Question de Mme Ann Vanheste au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "les difficultés rencontrées par les libraires en raison du monopole du distributeur AMP" (n° 4328) 10
Orateurs: **Ann Vanheste, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification
- Question de M. Peter Logghe au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "la vente éventuelle de Mobistar" (n° 4333) 12
Orateurs: **Peter Logghe, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification
- Question de Mme Ann Vanheste au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "l'annonce par InBev d'une augmentation du prix de la bière de 3 %" (n° 4372) 14
Orateurs: **Ann Vanheste, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification
- Questions jointes de 16
 - Mme Karine Lalieux au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "la perception des droits d'auteur par Telenet" (n° 4391) 16
 - Mme Karine Lalieux au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "le non-paiement des droits d'auteur" (n° 4392) 16
Orateurs: **Karine Lalieux, Vincent Van Quickenborne**, ministre pour l'Entreprise et la Simplification, **David Clarinval**

INHOUD

- Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het verbod op het gezamenlijk aanbod van financiële producten" (nr. 3612) 1
Sprekers: **Peter Logghe, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen
- Vraag van mevrouw Valérie Déom aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het resultaat van de onderhandelingen over het ACTA" (nr. 3613) 3
Sprekers: **Valérie Déom, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen
- Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de naar aanleiding van de goedkeuring van de SEPA-richtlijn gedane toezeggingen" (nr. 4125) 7
Sprekers: **Karine Lalieux, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen
- Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de moeilijke situatie van krantenwinkels veroorzaakt door het monopolie van distributeur AMP" (nr. 4328) 10
Sprekers: **Ann Vanheste, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen
- Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de mogelijke verkoop van Mobistar" (nr. 4333) 12
Sprekers: **Peter Logghe, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen
- Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de aankondiging van InBev om de bierprijs met 3 procent te verhogen" (nr. 4372) 14
Sprekers: **Ann Vanheste, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen
- Samengevoegde vragen van 16
 - mevrouw Karine Lalieux aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het innen van auteursrechten door Telenet" (nr. 4391) 16
 - mevrouw Karine Lalieux aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het niet betalen van auteursrechten" (nr. 4392) 16
Sprekers: **Karine Lalieux, Vincent Van Quickenborne**, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen, **David Clarinval**

<p>Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le gel du prix du gaz par le gouvernement français" (n° 4006)</p> <p><i>Orateurs:</i> Peter Logghe, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie</p>	20	<p>Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "het blokkeren van de prijsstijging van gas door de Franse regering" (nr. 4006)</p> <p><i>Sprekers:</i> Peter Logghe, Paul Magnette, minister van Klimaat en Energie</p>	20
<p>Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les parkings souterrains et les véhicules fonctionnant au GNC" (n° 4010)</p> <p><i>Orateurs:</i> Peter Logghe, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie</p>	21	<p>Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "ondergrondse parkeergelegenheden en CNG-wagens" (nr. 4010)</p> <p><i>Sprekers:</i> Peter Logghe, Paul Magnette, minister van Klimaat en Energie</p>	21
<p>Question de Mme Liesbeth Van der Auwera au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le site web www.go4seriousincome.biz" (n° 4050)</p> <p><i>Orateurs:</i> Liesbeth Van der Auwera, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie, Peter Logghe</p>	23	<p>Vraag van mevrouw Liesbeth Van der Auwera aan de minister van Klimaat en Energie over "de website www.go4seriousincome.biz" (nr. 4050)</p> <p><i>Sprekers:</i> Liesbeth Van der Auwera, Paul Magnette, ministre van Klimaat en Energie, Peter Logghe</p>	23
<p>Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'état de la procédure de la Cour constitutionnelle relative à l'exportation de matériel nucléaire" (n° 4176)</p> <p><i>Orateurs:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie</p>	25	<p>Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de stand van zaken van de procedure van het Grondwettelijk Hof over nucleaire export" (nr. 4176)</p> <p><i>Sprekers:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette, minister van Klimaat en Energie</p>	25
<p>Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "une nouvelle étude GEMIX" (n° 4177)</p> <p><i>Orateurs:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie</p>	27	<p>Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "een nieuwe GEMIX-studie" (nr. 4177)</p> <p><i>Sprekers:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette, ministre van Klimaat en Energie</p>	27
<p>Questions jointes de</p> <p>- Mme Colette Burgeon au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la fonction de géolocalisation placée dans les iPhone à l'insu de leurs utilisateurs" (n° 4138)</p> <p>- Mme Valérie Déom au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "la polémique entourant le possible traçage des utilisateurs d'iPhone" (n° 4343)</p> <p><i>Orateurs:</i> Colette Burgeon, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie</p>	29 29 29	<p>Samengevoegde vragen van</p> <p>- mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Klimaat en Energie over "de geolocatiefunctie die op de iPhones werd geplaatst zonder dat de gebruikers ervan op de hoogte zijn" (nr. 4138)</p> <p>- mevrouw Valérie Déom aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de polemiek over de mogelijke opslag van locatiegegevens van iPhonegebruikers" (nr. 4343)</p> <p><i>Sprekers:</i> Colette Burgeon, Paul Magnette, ministre van Klimaat en Energie</p>	29 29 29
<p>Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le rôle du CEN depuis la catastrophe nucléaire de Fukushima" (n° 4180)</p> <p><i>Orateurs:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie</p>	31	<p>Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de rol van het SCK sinds de nucleaire ramp van Fukushima" (nr. 4180)</p> <p><i>Sprekers:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette, ministre van Klimaat en Energie</p>	31
<p>Questions jointes de</p> <p>- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la table ronde sur les provisions nucléaires" (n° 4185)</p> <p>- M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la volonté du ministre d'externaliser la gestion des provisions nucléaires" (n° 4279)</p> <p><i>Orateurs:</i> Kristof Calvo, David Clarinval,</p>	35 35 35	<p>Samengevoegde vragen van</p> <p>- de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de rondetafel over de nucleaire provisies" (nr. 4185)</p> <p>- de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "het voornemen van de minister om het beheer van de nucleaire voorzieningen toe te vertrouwen aan een externe instantie" (nr. 4279)</p> <p><i>Sprekers:</i> Kristof Calvo, David Clarinval,</p>	34 34 34

Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		Paul Magnette , minister van Klimaat en Energie	
Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'avancement des négociations relatives au projet Nabucco" (n° 4193)	40	Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de voortgang van de onderhandelingen betreffende het Nabuccoproject" (nr. 4193)	40
<i>Orateurs:</i> David Clarinval, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		<i>Sprekers:</i> David Clarinval, Paul Magnette , minister van Klimaat en Energie	
Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'éventuelle démission de M. Guido Camps" (n° 4275)	41	Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "het mogelijke ontslag van de heer Guido Camps" (nr. 4275)	41
<i>Orateurs:</i> David Clarinval, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		<i>Sprekers:</i> David Clarinval, Paul Magnette , minister van Klimaat en Energie	
Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les investissements engagés par la Belgique dans les énergies renouvelables" (n° 4278)	43	Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de Belgische investeringen in hernieuwbare energie" (nr. 4278)	43
<i>Orateurs:</i> David Clarinval, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		<i>Sprekers:</i> David Clarinval, Paul Magnette , minister van Klimaat en Energie	
Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la hausse du coût de l'électricité qui serait, faussement, attribuée aux subsides octroyés pour les panneaux photovoltaïques" (n° 4281)	44	Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de stijging van de elektriciteitsprijs die (ten onrechte) toegeschreven wordt aan de subsidies voor zonnepanelen" (nr. 4281)	44
<i>Orateurs:</i> David Clarinval, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		<i>Sprekers:</i> David Clarinval, Paul Magnette , minister van Klimaat en Energie	
Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les investissements dans les énergies classiques actuellement engagés en Belgique" (n° 4289)	45	Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de huidige investeringen in grijze energie in België" (nr. 4289)	45
<i>Orateurs:</i> David Clarinval, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie, Peter Logghe		<i>Sprekers:</i> David Clarinval, Paul Magnette , ministre van Klimaat en Energie, Peter Logghe	
Questions jointes de	48	Samengevoegde vragen van	47
- M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la concession pour le sixième parc éolien" (n° 4298)	48	- de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de concessie voor het zesde windmolenpark" (nr. 4298)	47
- M. Willem-Frederik Schiltz au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le retrait de la concession pour le parc éolien offshore de Seastar dans la zone E" (n° 4300)	48	- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Klimaat en Energie over "het intrekken van de offshore windmolenconcessie van Seastar voor de zone E" (nr. 4300)	48
<i>Orateurs:</i> Peter Logghe, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		<i>Sprekers:</i> Peter Logghe, Paul Magnette , ministre van Klimaat en Energie	
Questions jointes de	49	Samengevoegde vragen van	49
- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'exportation des appareils de gammagraphie" (n° 4335)	49	- de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de export van gammagrafietoestellen" (nr. 4335)	49
- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'exportation d'une presse pour le graphite vers l'Iran" (n° 4399)	49	- de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de export van een grafietpers naar Iran" (nr. 4399)	49
<i>Orateurs:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette , ministre du Climat et de l'Énergie		<i>Sprekers:</i> Kristof Calvo, Paul Magnette , ministre van Klimaat en Energie	
Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la composition de la	57	Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de samenstelling	57

CANPAN" (n° 4336)

Orateurs: **Kristof Calvo, Paul Magonette,**
ministre du Climat et de l'Énergie

van de CANVEK" (nr. 4336)

Sprekers: **Kristof Calvo, Paul Magonette,**
minister van Klimaat en Energie

Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la prise en compte des coûts de l'énergie éolienne dans la facture d'électricité" (n° 4340) 58

Orateurs: **Peter Logghe, Paul Magonette,**
ministre du Climat et de l'Énergie

Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "het verrekenen van windenergiekosten in de elektriciteitsrekening" (nr. 4340) 58

Sprekers: **Peter Logghe, Paul Magonette,**
minister van Klimaat en Energie

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

du

van

MERCREDI 4 MAI 2011

WOENSDAG 4 MEI 2011

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.25 uur en voorgezeten door mevrouw Liesbeth Van der Auwera.
La séance est ouverte à 10.25 heures et présidée par Mme Liesbeth Van der Auwera.

01 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het verbod op het gezamenlijk aanbod van financiële producten" (nr. 3612)**

01 **Question de M. Peter Logghe au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "l'interdiction des offres conjointes de produits financiers" (n° 3612)**

01.01 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de minister, in een vorige legislatuur hebben wij in onze commissie goed gewerkt. Wij hebben onder andere de wet op de handelspraktijken en de wet op de marktpraktijken en consumentenbescherming helpen wijzigen. U zult zich dat herinneren.

Een van de belangrijke wijzigingen was onder andere de opheffing van het verbod op het gezamenlijke aanbod, onder druk van Europa. Een belangrijke uitzondering blijft het gezamenlijke aanbod van financiële producten, dat nog steeds verboden is. De koppeling in de sector blijft nochtans grotendeels overeind, waarbij een voordelige intrestvoet voor een hypothecair krediet afhankelijk wordt gemaakt van het sluiten van een of meerdere verzekeringen. De koppeling is in bepaalde gevallen natuurlijk nadelig voor de klant, die op die manier zijn opzegrecht niet kan uitoefenen, omdat hij het risico loopt het rentevoordeel te verliezen. De klant is misschien een tweede keer het slachtoffer, als de verzekeringsmaatschappij haar voorwaarden wijzigt. Mijnheer de minister, erkent u de problematiek? Ik veronderstel van wel.

Voorts is de koppeling tussen hypothecair krediet en verzekeringen nog steeds een vrij verspreide techniek om de intrestvoet wat te verlagen in vergelijking met de concurrentie. De klant is op die manier natuurlijk wel gebonden aan de voortzetting van de verzekering bij dezelfde maatschappij. Wordt er aan gedacht om daaraan te remediëren?

Indien de verzekeringsmaatschappij ook in dat geval haar

01.01 **Peter Logghe** (VB): Au cours de la précédente législature, l'interdiction de l'offre conjointe de produits a été abrogée sous la pression de l'Union européenne. L'offre conjointe de produits financiers toujours interdite est la seule exception majeure qui subsiste. Sur le terrain, un crédit hypothécaire est très souvent associé à une ou plusieurs assurances ce qui permet au client de bénéficier de taux d'intérêt plus favorables, mais il a dans le même temps plus de difficultés à exercer son droit de résiliation, lorsque l'entreprise d'assurances modifie par exemple ses conditions, puisqu'il risque de perdre l'avantage des taux d'intérêts inférieurs.

Au vu des pratiques commerciales largement répandues en matière de liaison de prêts hypothécaires à diverses assurances, comme l'assurance solde restant dû, l'assurance vie et l'assurance incendie, ne serait-il pas opportun de

voorwaarden wijzigt, kan de klant niet weg, tenzij hij natuurlijk het risico wil lopen om de intrestvoet van de lening te zien stijgen. modifier la loi?

Mijnheer de minister, als ik de problematiek wat samenvat, zou men, gelet op de wijdverspreide marktgebruiken inzake koppeling van hypothecaire leningen aan allerlei verzekeringen als schuldsaldoverzekering, levensverzekering en brandverzekering er niet beter aan doen het verbod op gezamenlijk aanbod van verschillende producten te schrappen, maar dat goed te kaderen en een wetgevend initiatief te ontwikkelen, zodat terzelfder tijd een aantal wanpraktijken zou kunnen worden uitgesloten?

01.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: De wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming is een algemene wet. Die heft inderdaad het vroeger verbod op gezamenlijk aanbod van producten uit de vroegere wet betreffende handelspraktijken op, met uitzondering van het gezamenlijk aanbod van financiële diensten.

De wet betreffende marktpraktijken zelf voorziet in een aantal uitzonderingen op dat laatste verbod, zoals voor goederen met een beperkte waarde, bijvoorbeeld een spaarpotje met een banklogo.

Bovendien kan een bijzondere wet een regeling uitwerken. De wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet is zo'n bijzondere wet en bevat een regeling betreffende de voorwaardelijke vermindering van de rentevoet. Die regeling bestaat erin dat de kredietgever een rentevoetvermindering voor het krediet mag toekennen wanneer de kandidaat-kredietnemer ermee akkoord gaat bijvoorbeeld een branden/of een schuldsaldoverzekering aan te gaan bij een door de kredietgever aangeduide verzekeraar.

De informatie is overigens, in het belang van beide partijen, transparant en de kandidaat-kredietnemer wordt er eveneens van ingelicht dat hij of zij voor de toekomst zijn of haar rentevoetvermindering verliest als hij of zij zich in de loop van het krediet voor zijn of haar verzekering tot een andere verzekeraar wendt.

De kredietnemer-verzekeringnemer weet dat hij of zij steeds van zijn of haar jaarlijks wettelijk opzeggingsrecht gebruik kan maken. Hij of zij neemt dan een beslissing waarvan hij of zij op voorhand weet dat de duidelijk overeengekomen rentevoetvermindering zal wegvallen vanaf de opzegging van de verzekeringsovereenkomst.

De techniek van de voorwaardelijke rentevoetvermindering is inderdaad ruim verspreid en is wettelijk toegelaten. Het is met andere woorden een uitzondering op het verbod gezamenlijk aanbod van financiële producten.

De verzekeringsonderneming is vrij om haar voorwaarden te wijzigen en de klant is vervolgens vrij om jaarlijks een einde te maken aan de verzekeringsrelatie. Wanneer de verzekeraar de verzekering opzegt, bijvoorbeeld omdat hij een bepaald brandrisico niet langer wenst te dekken, wordt er vanzelfsprekend niet geraakt aan de rentevoetvermindering. Het gaat immers om een eigen beslissing van de verzekeraar.

01.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: La loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection des consommateurs est une loi générale. Elle abroge en effet l'ancienne interdiction d'offre conjointe de produits de la loi sur les pratiques du commerce, à l'exception de l'offre conjointe de services financiers. La nouvelle loi prévoit plusieurs exceptions à cette interdiction. En outre, une loi spéciale peut instaurer des dispositions spécifiques. La loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire est une loi spéciale et contient des dispositions relatives à la réduction conditionnelle du taux d'intérêt. Une telle réduction peut être accordée si le crédit hypothécaire est associé à une ou plusieurs assurances. Par ailleurs, on informe l'emprunteur qu'il ne bénéficiera plus de la réduction du taux d'intérêt s'il change d'assureur pendant la durée du crédit hypothécaire. Il lui est donc effectivement loisible de recourir au droit de résiliation légal annuel.

La réduction conditionnelle du taux d'intérêt est de fait une pratique largement répandue et admise légalement. Il s'agit d'une exception à l'interdiction d'offre conjointe de produits financiers. L'organisme assureur est libre de modifier ses conditions et, à son tour, le client a la possibilité de mettre un terme à son contrat chaque année. Lorsque l'assureur décide lui-même de résilier l'assurance, la réduction du taux d'intérêt reste bien évidemment acquise.

Er kan moeilijk van wanpraktijken worden gesproken, aangezien de wetgever zelf die werkwijze mogelijk heeft gemaakt met de artikelen 9, 21 en 47 van de wet op het hypothecair krediet.

Zoals ik reeds heb gezegd, valt de vermindering weg wanneer de kredietnemer gebruik wenst te maken van zijn of haar jaarlijkse opzeggingsrecht. De rentevoetvermindering kon immers maar worden gegeven dankzij de verzekering.

Het gaat om een coherente en voor de consument begrijpelijke contractvoorwaarde. De voorwaardelijke rentevoetvermindering is expliciet bepaald in het kredietaanbod en de kredietovereenkomst.

Het spreekt voor zich dat de informatie over de kandidaat-kredietnemer de voorwaarden en de gevolgen zo duidelijk mogelijk moet vermelden. Daarop wordt ook steeds streng toegezien.

01.03 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw klaar, duidelijk en volledig antwoord.

Uit ervaringen vanuit het veld heb ik de indruk gekregen dat een aantal kredietgevers annex verzekeraars het ook bij het opzeggen van de brandverzekering, wegens bijvoorbeeld een slechte schadestatistiek of omdat zij dat soort risico's niet meer willen verzekeren, niet al te nauw nemen met het gegeven dat zij de rentevoet niet mogen laten stijgen, aangezien zij de brandverzekering uit eigen beslissing opzeggen. Ik zal de informatie bundelen en verder bekijken.

Uit uw antwoord leer ik in elk geval dat men er op regeeringsniveau niet aan denkt om het verbod op koppelverkoop voor financiële producten geheel te schrappen of in de nabije toekomst te wijzigen. Of vergis ik mij?

01.04 **Minister Vincent Van Quickenborne**: Het verbod op het gezamenlijk aanbod van financiële producten hebben wij uitvoerig in de commissie besproken. Dat blijft behouden, met de uitzonderingen.

Voor alle duidelijkheid, als de verzekeraar de verzekering opzegt, mag er niet aan de rentevoetvermindering worden geraakt. Als dat toch gebeurt, is er enerzijds het toezicht dat we uitoefenen en anderzijds is er de mogelijkheid om naar de ombudsdienst voor de banken te gaan. Het moet echter duidelijk zijn: dat mag en dat kan niet.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 **Question de Mme Valérie Déom au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "le résultat des négociations du traité ACTA" (n° 3613)**

02 **Vraag van mevrouw Valérie Déom aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het resultaat van de onderhandelingen over het ACTA" (nr. 3613)**

02.01 **Valérie Déom** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, l'an dernier à la même époque, je vous interrogeais sur la position adoptée par la Belgique dans le cadre des négociations sur l'accord commercial anti-contrefaçon, communément appelé l'ACTA.

On peut difficilement qualifier ces pratiques d'abusives, étant donné que le législateur lui-même a autorisé ce mode de fonctionnement par le biais des articles 9, 21 et 47 de la loi relative au crédit hypothécaire. Il s'agit en l'occurrence d'une condition contractuelle cohérente et compréhensible pour le consommateur. La réduction conditionnelle du taux d'intérêt est explicitement stipulée dans l'offre et le contrat de crédit. Il est veillé rigoureusement à une information correcte du candidat emprunteur.

01.03 **Peter Logghe** (VB): Certains organismes assureurs prêteurs ne respectent pas scrupuleusement la loi lorsqu'ils mettent fin eux-mêmes à un contrat d'assurance et augmentent malgré tout le taux d'intérêt. Il ressort de la réponse du ministre que le gouvernement n'envisage nullement de supprimer l'interdiction de vente couplée de produits financiers.

01.04 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: L'interdiction d'offre conjointe de produits financiers est maintenue, avec les exceptions prévues. Si l'assureur résilie lui-même l'assurance, la réduction de taux d'intérêt ne peut être modifiée. Nous y veillons. De plus, une possibilité de s'adresser au service de médiation pour les banques est offerte.

02.01 **Valérie Déom** (PS): Specialisten hebben kritiek op het feit dat de handelsovereenkomst ter bestrijding van namaak (ACTA

Vous n'aviez alors pas hésité à affirmer que la position belge était de défendre les acquis communautaires en matière de propriété intellectuelle, notamment déterminés par la directive 2004/48 relative au respect des droits de propriété intellectuelle, mais également que n'étaient pas visées par l'ACTA les activités non commerciales des particuliers.

Entre-temps, la Belgique a assuré la présidence l'Union européenne et a, à ce titre, eu une place prépondérante dans la finalisation du texte lors du onzième et dernier cycle de négociations qui a eu lieu au tout début du mois d'octobre 2010 au Japon. Suite à cela, le secret entourant ces négociations a été levé et le texte a enfin été rendu public.

Depuis, les critiques sont nombreuses et dénoncent les remises en cause par l'ACTA de droits fondamentaux et d'acquis communautaires. Parmi celles-ci, on retrouve une analyse sérieuse du texte signé par plusieurs professeurs et chercheurs universitaires européens spécialisés en droit de la propriété intellectuelle.

Je me permets ici de relater les principales critiques. Ainsi, cette analyse démontre à quel point le texte en l'état porte clairement atteinte aux droits de la défense, à la protection de la vie privée, au principe d'une réparation du dommage qui soit équivalent au dommage réellement subi ou encore à la nécessaire proportionnalité des procédures correctives et coercitives au mépris des acquis communautaires protégés par la directive susmentionnée et la résolution du 25 avril 2007 du Parlement européen. De plus, là où les mesures douanières permises par le règlement européen 1383/2003 ne visent que les "marchandises de contrefaçon", l'ACTA autorise des mesures à l'égard de tout cas lié à des droits de propriété intellectuelle.

Au-delà de ce surprenant élargissement du droit communautaire, cette situation est particulièrement inquiétante en matière de circulation des médicaments génériques qui pourraient être saisis uniquement sur base d'allégations d'atteinte ordinaire aux droits de propriété intellectuelle.

L'an dernier, vous assuriez que "l'ACTA n'a pas pour objet de viser les activités non commerciales des particuliers". Or l'ACTA définit les activités commerciales de façon excessivement large et n'exclut pas de façon claire et suffisante les sanctions pénales pour les copies privées ou les activités ayant pour objet la critique, l'information, l'enseignement ou la recherche.

Dans le même esprit, l'ACTA encourage à prendre des mesures pénales à l'encontre des personnes ayant réalisé sans autorisation des copies vidéo et ce, quelle qu'ait été leur intention, là où la loi belge sur les droits d'auteur exige une intention méchante et frauduleuse pour que soit constitué le délit de contrefaçon.

Contrairement à ce que vous nous disiez l'an dernier, les négociations secrètes sur l'ACTA, auxquelles la Belgique a pris activement part durant sa présidence européenne, ont abouti à un texte qui remet clairement en cause des acquis communautaires fondamentaux, mais aussi la circulation internationale des médicaments génériques – aspect également problématique – et abuse de la procédure pénale

– Anti-Counterfeiting Trade Agreement), die in oktober 2010 gesloten werd, de grondrechten en het communautair acquis weer ter discussie stelt; de tekst zou inbreuk maken op de rechten van de verdediging, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het principe van de schadevergoeding en het evenredigheidsbeginsel met betrekking tot correctieve maatregelen of dwangmaatregelen. Bovendien wordt in het ACTA een zeer ruime omschrijving gehanteerd van het begrip commerciële activiteiten door de verwijzing naar alle intellectuele eigendomsrechten, daar waar de EU-douanemaatregelen alleen op namaakgoederen betrekking hebben.

In tegenstelling tot wat u hebt gezegd, hebben de geheime onderhandelingen over het ACTA, waaraan België heeft deelgenomen, geleid tot het opstellen van een tekst waarin een aantal grondbeginselen van het communautair acquis en het internationale verkeer van generische geneesmiddelen weer ter discussie worden gesteld, en waarin de strafprocedure wordt misbruikt om particuliere belangen te dienen.

Het nagestreefde doel is geheel onevenredig met de aangewende middelen.

Hoe verklaart u dat de onderhandelingen er uiteindelijk toe hebben geleid dat het communautair acquis zodanig op losse schroeven wordt gezet? Kunnen België en de Europese Unie zo een overeenkomst ondertekenen en ratificeren?

pour renforcer les intérêts principalement privés.

Il en ressort une disproportion évidente entre le but poursuivi, aussi légitime soit-il, et les moyens mis en œuvre pour y aboutir.

Monsieur le ministre, comment expliquez-vous que les négociations aient abouti à une telle remise en cause des acquis communautaires?

Considérez-vous que la Belgique et l'Union européenne peuvent signer et ratifier un tel traité?

Au vu du résultat, le secret de ces négociations était-il justifié alors qu'il semble avoir principalement bénéficié aux lobbies les plus établis au détriment des droits du citoyen?

02.02 Vincent Van Quickenborne, ministre: Madame la présidente, madame Déom, différentes études ont déjà été publiées sur l'accord ACTA. Il est difficile d'apporter une réponse détaillée, étant donné que nous ne disposons pas des références précises de l'étude sur laquelle la question parlementaire se base. Néanmoins, je m'étonne des affirmations selon lesquelles l'ACTA remettrait en cause l'acquis communautaire. Je vous rappelle que jusqu'à la fin des négociations, la Commission européenne, la présidence belge et les États membres ont particulièrement veillé, dans un climat de forte collaboration, au respect de cet acquis communautaire. Je voudrais donc vous faire part de l'analyse de mon administration selon laquelle les dispositions ACTA ne remettent pas en cause l'acquis communautaire en matière de respect des droits de propriété intellectuelle.

À cet égard, il est important de clarifier que le texte n'oblige pas les États parties à prévoir une réparation du dommage qui aille au-delà du dommage réellement subi. L'article 9.3 donne une série de facultés aux parties pour définir les dommages et intérêts. La disposition relative aux *punitive damages* est une disposition optionnelle et non obligatoire. Les États ne sont donc pas obligés de reconnaître le principe d'une telle réparation du dommage.

Il convient également de souligner que les infractions aux brevets ne sont pas en tant que telles visées dans le champ d'application du chapitre douanier de l'accord. Il est seulement souligné qu'une discrimination déraisonnable entre les différents droits de propriété intellectuelle doit être évitée. Une note de base de deux pages au chapitre douanier explique en outre que les parties reconnaissent que les brevets et la protection des renseignements non divulgués sont exclus de la portée de la présente section. Par ailleurs, l'ACTA n'a certainement pas pour but de constituer une entrave à l'accès aux médicaments. Une référence vers la Déclaration de Doha et vers l'article 7 de l'ADPIC a été insérée à cet égard.

En ce qui concerne les définitions dans le chapitre pénal, celles-ci ne définissent pas les exceptions aux droits d'auteur ayant pour objet la critique, l'information, l'enseignement ou la recherche. Il convient en effet d'attirer l'attention sur le fait que l'ACTA est conçu uniquement comme un traité de maintien de droits. Il n'a pas pour objectif de définir les droits. La définition des droits et donc des exceptions aux droits, reste en dehors du cadre de l'ACTA.

02.02 Minister Vincent Van Quickenborne: Tijdens de gehele duur van de onderhandelingen hebben de Europese Commissie, het Belgisch voorzitterschap en de lidstaten op de naleving van dat communautair acquis toegezien.

Overeenkomstig die tekst moeten de landen die partij zijn bij dat verdrag, ter zake enkel de werkelijk geleden schade vergoeden. Het gaat om een optionele en geen verplichte bepaling. De douanebepalingen van het akkoord slaan niet op inbreuken op octrooien. Er wordt enkel benadrukt dat een onredelijke discriminatie tussen intellectuele eigendomsrechten moet worden voorkomen. De octrooien en de bescherming van niet openbaar gemaakte informatie zijn ervan uitgesloten. Bovendien belemmert het ACTA de toegang tot geneesmiddelen niet (in de tekst werd een verwijzing opgenomen naar de Verklaring van Doha en artikel 7 van de TRIPS-overeenkomst). Het strafrechtelijke hoofdstuk bevat geen definities van de auteursrechten noch van de uitzonderingen daarop, aangezien het ACTA werd opgevat als een overeenkomst die rechten bevestigt en niet definieert. Wat de strafrechtelijke maatregelen tegen het kopiëren van video's zonder toestemming betreft, behelst de bepaling een optie en geen verplichting voor de landen die partij zijn bij het verdrag.

En ce qui concerne les mesures pénales à l'encontre des personnes ayant réalisé des copies vidéo sans autorisation, il convient de souligner que la disposition sur le *camcording* est libellée comme une faculté pour les États parties. Une partie peut prévoir mais n'a pas l'obligation de prévoir une telle disposition.

Finalement, je voudrais vous faire part de l'intention de la Commission européenne de publier très prochainement une réponse aux critiques les plus régulièrement soulevées par les milieux intéressés.

Étant donné que l'accord ACTA est compatible avec l'acquis communautaire, la Belgique et l'Union européenne devraient être en mesure de le ratifier.

En ce qui concerne le secret des négociations qui a entouré les discussions ACTA, il est important de rappeler qu'il s'agit d'une pratique courante dans la négociation des accords commerciaux internationaux.

Plus particulièrement, les tendances des négociations commerciales multilatérales ne sont divulguées qu'avec l'accord de toutes les parties qui participent à ces négociations.

Il convient en outre de rappeler que le projet de texte issu des négociations a été publié systématiquement quelques jours après chaque round des négociations, et ce depuis les négociations de Wellington (Nouvelle-Zélande) en avril 2010. Cette négociation a d'ailleurs été rendue possible grâce aux efforts et à l'insistance de l'Union européenne, très soucieuse de la nécessité de rendre publics ces documents pour répondre aux préoccupations exprimées sur ce sujet.

Par ailleurs, différentes actions ont été menées afin d'informer les milieux intéressés sur divers aspects de la négociation. Des communiqués de presse et d'autres informations sur le développement des négociations ont été régulièrement publiés sur le site web de la Direction générale Trade de la Commission européenne. De plus, des rencontres avec les milieux intéressés ont été régulièrement organisées, particulièrement lors de la plupart des rounds de négociations.

02.03 Valérie Déom (PS): Monsieur le ministre, merci. C'est bien volontiers que je vous transmettrai l'étude, signée par une trentaine de professeurs de Strasbourg, de Munich, de Hambourg, de Cambridge..., donc diverses universités dont nous n'avons pas à douter de la compétence et du renom.

J'entends bien que, selon vous et vos services, l'ACTA respecte l'acquis communautaire et les droits fondamentaux, notamment de la copie privée ou des médicaments génériques.

J'espère néanmoins que vous aurez la possibilité de vous pencher sur les remarques émises de manière à éventuellement, si c'est encore possible, rectifier le tir si les dangers mis en exergue par cette étude s'avèrent réels.

Enfin, je suis plus qu'étonnée de la manière dont vous justifiez le secret entourant de telles négociations. Primo, cela voudrait alors dire

De Europese Commissie is van plan eerlang een antwoord op de kritiek te publiceren.

Aangezien het ACTA verenigbaar is met het communautair acquis, moeten België en de Europese Unie in staat zijn om dat verdrag te ratificeren.

Wat de geheime aard van de onderhandelingen betreft, gaat het om een gangbare praktijk bij onderhandelingen over internationale handelsovereenkomsten.

Dankzij de Europese Unie, die bedacht was op de noodzaak om die documenten in de openbaarheid te brengen, werd de ontwerptekst na elke onderhandelingsronde bekendgemaakt.

Bovendien werden de betrokken actoren over diverse aspecten van de onderhandelingen geïnformeerd. Voorts werden er via de website van het DG Handel van de Europese Commissie regelmatig persberichten en andere inlichtingen verspreid en werden hieromtrent regelmatig ontmoetingen georganiseerd.

02.03 Valérie Déom (PS): Ik zal u de studie bezorgen. Ze werd ondertekend door een dertigtal professoren van diverse universiteiten wier deskundigheid en faam buiten kijf staan.

Volgens u eerbiedigt het ACTA het communautair acquis en de fundamentele rechten, meer bepaald wat het kopiëren voor eigen gebruik en de generische geneesmiddelen betreft. Ik hoop niettemin dat u rekening zal houden met de gemaakte opmerkingen, opdat de situatie zou kunnen worden rechtgetrokken indien de risico's

que ce type d'étude ne tomberait pas à la dernière minute vu que, selon vous, "il n'y aurait plus rien à faire". Secundo, à mon avis, le côté secret des négociations encourage le lobby des plus puissants et constitue dès lors un danger pour la démocratie. En votre qualité de libéral, je suis étonnée d'entendre une telle justification par votre bouche.

bewaarheid worden.

Tot slot rechtvaardigt u de geheimhouding van de onderhandelingen. Die waas van geheimzinnigheid betekent zoveel als een aanmoediging voor de lobby van de machtigste spelers en brengt de democratie in gevaar. Ik sta ervan versted dat een liberaal met een dergelijke rechtvaardiging komt aanzetten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Question de Mme Karine Lalieux au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "certains engagements pris lors de l'adoption de la directive SEPA" (n° 4125)

03 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de naar aanleiding van de goedkeuring van de SEPA-richtlijn gedane toezeggingen" (nr. 4125)

03.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, lors de l'adoption de la directive SEPA, il y a eu un engagement de votre part, de M. Magnette et de M. Reynders sur trois points d'une résolution que j'avais jointe au projet de loi SEPA et que j'avais fait retirer puisque j'avais eu la promesse de trois ministres, ce qui n'est pas rien. Le premier point portait sur la révision du système d'insaisissabilité du revenu et des allocations, notamment vis-à-vis des banques. Le problème était celui de la compensation du secteur bancaire.

03.01 Karine Lalieux (PS): Naar aanleiding van de goedkeuring van de SEPA-richtlijn hebt u, samen met minister Magnette en minister Reynders, toezeggingen gedaan met betrekking tot drie punten van een resolutie die ik aan het ontwerp had toegevoegd.

Maintenant, les revenus garantis par le Code civil sont insaisissables sur les comptes bancaires sauf quand les banques doivent compenser. Je trouvais cela totalement inégal par rapport à tous les créanciers: pourquoi la banque est-elle le premier créancier, on se le demande. Avez-vous entamé le débat à ce propos avec les banques? J'ai redéposé ma proposition de loi. On pourrait donc aussi entamer le débat sur la compensation bancaire en commission, madame la présidente. Je voudrais que le ministre me dise s'il est prêt à entamer le débat et à me suivre sur cette question vu que j'avais sa parole sous la précédente législature.

Het eerste punt betreft de onvatbaarheid voor beslag van het inkomen en de uitkeringen. Momenteel zijn de door het Burgerlijk Wetboek gewaarborgde bedragen onvatbaar voor beslag, behalve wanneer de bank schulden moet compenseren. Banken en andere schuldeisers worden dus niet op gelijke voet behandeld. Bent u het debat hierover aangegaan met de banken?

Le deuxième point concernait les chèques circulaires. Monsieur le ministre, on a plaidé pour la survie de ce mode de paiement, même s'il doit s'éliminer petit à petit, un versement sur un compte bancaire étant préférable. Qu'en est-il de sa survivance aujourd'hui?

Hoe staat het met het voortbestaan van de circulaire cheques?

Enfin, le troisième point portait sur le nombre de retraits gratuits. Il y a eu un nouveau *gentlemen's agreement* entre le secteur bancaire et vous pour augmenter le nombre de retraits gratuits. Quelle est la situation actuelle? Un nouveau *gentlemen's agreement* est-il intervenu? Il semble qu'au-delà du nombre de retraits gratuits, le coût reste assez élevé quand vous opérez d'autres types de retraits dans d'autres banques ou en *self banking* par exemple, sans que le consommateur soit forcément au courant des frais que cela engendre: il n'y a pas de transparence, pas assez d'information. Que pouvez-vous dire à ce sujet, monsieur le ministre?

Is er tussen uzelf en de banken een nieuw gentlemen's agreement tot stand gekomen met betrekking tot het gratis aantal geldopnames? Wanneer dit aantal wordt overschreden, kunnen de kosten hoog oplopen en de consument is daarvan niet steeds op de hoogte. Er is op dat vlak te weinig transparantie en informatie.

03.02 Vincent Van Quickenborne, ministre: Chère collègue, je comprends votre préoccupation. Cependant, je me permets de vous rappeler la distinction entre, d'une part, la protection des revenus et allocations contre la saisie et, d'autre part, la compensation par les établissements financiers.

La protection des revenus contre la saisie a été instaurée par les articles 4 à 8 de la loi portant des dispositions diverses de décembre 2005. Le législateur a établi alors un régime équilibré sans opter pour un montant fixe protégé pour chacun, mais pour un système dégressif de montants effectivement protégés. C'est à mon collègue le ministre de la Justice qu'il revient d'évaluer, le cas échéant, le seul dispositif légal récent.

La compensation, par contre, implique que les banques, en cas de solde débiteur sur compte, lorsque ce compte ne peut présenter de solde débiteur, ou de solde débiteur sur compte qui dépasse la limite autorisée, ont le droit d'utiliser tout montant entrant afin d'apurer ou de compenser le solde débiteur.

La compensation intervient généralement lorsque la banque fait passer, de manière manuelle, une opération même si le compte présente un solde insuffisant. Cela concerne généralement les dépenses importantes, comme le loyer, l'électricité et le gaz.

Je suis tout à fait disposé à engager une discussion sur la compensation, mais je tiens néanmoins à souligner les dangers potentiels d'une proposition. En effet, si l'on interdit la compensation, les banques risquent d'être bien moins enclines à autoriser un client, qui a temporairement des difficultés financières, à effectuer le paiement d'un loyer, d'une facture de gaz ou d'électricité. À mon sens, les banques ne prendront plus ce risque et bloqueront chaque paiement, pour lequel un montant insuffisant est disponible sur le compte.

L'utilisation de chèques circulaires est en recul depuis plusieurs années. C'est logique, car aujourd'hui, du fait du service bancaire de base et du régime d'insaisissabilité de certains montants sur un compte à vue, il existe une alternative moins chère, plus efficace et plus sûre avec le compte à vue. Malgré cette baisse, je n'ai pas connaissance du fait que le secteur bancaire envisage de mettre fin au chèque circulaire.

Le *gentlemen's agreement* conclu en 2004 entre l'État et le secteur financier prévoyait vingt-quatre retraits gratuits par an. Ce chiffre était basé sur une analyse du montant réel des consommateurs. L'accord de 2004 est toujours suivi par le secteur bancaire.

Selon les statistiques les plus récentes que Febelfin m'a communiquées, ce chiffre correspond toujours au nombre moyen de retraits effectués par an par compte à vue par le consommateur. En 2009, on a dénombré 314 millions de retraits d'argent aux distributeurs automatiques en Belgique et à l'étranger et aux guichets bancaires, soit vingt-quatre retraits par compte.

Une augmentation de ce nombre de retraits gratuits ne me semble donc pas à l'ordre du jour dans l'immédiat, mais un débat à ce sujet est toujours possible. Compte tenu de la démission du gouvernement,

03.02 Minister Vincent Van Quickenborne: De bescherming van het inkomen tegen beslag werd ingesteld bij de artikelen 4 tot 8 van de wet houdende diverse bepalingen van december 2005. De wetgever heeft gekozen voor een degressief systeem van effectief beschermd bedragen. Mijn ambtgenoot van Justitie is bevoegd om dat systeem te evalueren. De verrekening daarentegen houdt in dat de banken, wanneer de rekening een (te groot) debetsaldo vertoont, het recht hebben om elk gestort bedrag te gebruiken om dat saldo te verrekenen. Ik ben bereid om de verrekening ter discussie te stellen, maar als men die mogelijkheid verbiedt, zouden de banken elke betaling waarvoor er niet genoeg geld op de rekening staat, kunnen blokkeren.

Het gebruik van circulaire cheques loopt sinds enkele jaren terug, omdat er een goedkoper en efficiënter alternatief bestaat.

Het in 2004 tussen de Staat en de financiële sector gesloten gentlemen's agreement voorziet in 24 gratis geldopnames per jaar. De banksector volgt dat akkoord van 2004 nog steeds op en dat cijfer stemt nog altijd overeen met het gemiddelde aantal geldopnames door de consument, per jaar en per zichtrekening. Aangezien de regering ontslagnemend is, heeft er tot op heden geen enkel formeel overleg plaatsgevonden tussen de financiële sector, de consumentenverenigingen, collega's Magnette en Reynders en mijzelf.

De banken zijn onderworpen aan een streng wettelijk kader inzake prijstransparantie: de wetten van 10 december 2009 en 14 juli 1991, en het koninklijk besluit van 23 maart 1995.

Op 28 maart 2011 kreeg de Raad voor het Verbruik de opdracht een advies uit te brengen over een

aucune concertation formelle n'a eu lieu à ce jour entre le secteur financier, les consommateurs, mes collègues Magnette, Reynders et moi-même.

S'agissant de la transparence des prix, les banques sont déjà soumises à un cadre légal strict. En ce qui concerne la transparence, il ne semble pas, à première vue, y avoir de gros problèmes, compte tenu de l'existence de dispositions relatives à l'information préalable et aux modifications de prix. Je me réfère principalement aux dispositions de la loi du 10 décembre 2009, relative aux services de paiement et, de manière complémentaire, à la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur ainsi qu'à l'arrêté royal du 23 mars 1995 relatif à l'indication des prix des services financiers homogènes.

Enfin, je puis vous communiquer que le Conseil de la Consommation a été chargé par le Bureau, lors de la réunion du 28 mars 2011, de formuler un avis sur un projet de co-régulation sur la transparence des frais bancaires élaboré par Febelfin au niveau national. Le secteur s'est fixé pour objectif d'établir un glossaire définissant les principaux termes utilisés pour les coûts des comptes à vue. Les notions relatives aux coûts seront donc désignées de la même façon par toutes les banques, ce qui facilitera la comparaison. C'est une initiative que je soutiens, bien évidemment.

03.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, en ce qui concerne la compensation, je ne parlais que de la compensation en matière d'insaisissabilité, que l'on avait retirée de la première proposition de loi que j'avais déposée et qui avait été reprise à l'époque par Mme Onkelinx via une loi-programme ou contenant des dispositions diverses. La négociation n'avait pas été assez loin et les banques voulaient bloquer le système technique pour l'insaisissabilité sur les comptes bancaires.

Il me semble que vous alliez travailler avec vos collègues sur cette question et qu'il fallait arrêter la compensation dans le cadre de l'insaisissabilité. Je suis prête à mettre une proposition de loi allant dans ce sens à l'ordre du jour car il est clair que ce sont les banques qui se servent avant les autres. Vous aviez dit que vous y étiez favorable lors de la transposition SEPA.

Quand on parle de vingt-quatre retraits gratuits par an, cela me semble très peu. On en fait vraiment beaucoup plus puisqu'on ne peut plus aller au guichet. Je pense qu'on pourrait franchement doubler le nombre. Je sais que vous êtes en affaires courantes et que vous ne pouvez pas engager de débat mais les banques pourraient s'engager elles-mêmes à autre chose de manière positive.

En ce qui concerne la transparence des frais bancaires, on voit bien qu'elle n'est pas encore là. Les gens ne comprennent pas tout. Le glossaire est une chose positive que nous suivrons avec intérêt.

03.04 Vincent Van Quickenborne, ministre: Madame la présidente, madame Lalieux, une précision sur le nombre annuel de retraits gratuits. Certaines banques proposent des retraits gratuits illimités. Comme on a installé un système de transferts bancaires simple et efficace dans les huit jours ouvrables, je vous conseille de l'utiliser. Je l'ai fait moi-même: je suis passé d'une grande banque à une petite et

door Febelfin uitgewerkt plan voor coregulering op het stuk van de transparantie van de bankkosten. Het is de bedoeling een woordenlijst vast te leggen met de definities van de belangrijkste termen in verband met de kosten van zichtrekeningen.

03.03 Karine Lalieux (PS): Ik had het over de schuldverrekening van niet voor beslag vatbare sommen. Ik dacht dat u die kwestie samen met uw collega's zou aanpakken. Ik wil gerust een wetsvoorstel in die zin indienen, want het is duidelijk dat de banken zich vóór al de anderen bedienen. U hebt gezegd dat u daar voorstander van bent.

Er worden veel meer geldopnames verricht, omdat het niet meer mogelijk is naar het loket te gaan. We zouden het aantal gratis opnames dus zonder meer kunnen verdubbelen. De banken zelf zouden zich daartoe kunnen verbinden. Los daarvan is de transparantie van de bankkosten nog geen feit. De woordenlijst is een goede zaak en we zullen een en ander met belangstelling volgen.

03.04 Minister Vincent Van Quickenborne: Sommige banken bieden een onbeperkt aantal gratis geldopnames aan. We hebben voor een eenvoudige en doeltreffende bankoverstapregeling ge-

je ne paie rien pour les retraits. Il faut que les consommateurs prennent leurs droits en main et changent de banque. Je ne peux que soutenir et faciliter cette démarche.

zorgd, die binnen acht werkdagen rond is. Ik raad u dan ook aan daarvan gebruik te maken. De consumenten moeten zelf de touwtjes in handen nemen om hun rechten te doen gelden en van bank veranderen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De heren Clarinval, Van der Maelen en Jadot hebben niets laten weten. Hun vragen (nrs 3966, 4192, 4314 en 4323) zetten we om in schriftelijke vragen, zo gaan ze toch niet helemaal verloren.

La **présidente**: Les questions n°s 3966 et 4192 de M. Clarinval, 4314 de M. Van der Maelen et 4323 de M. Jadot sont transformées en questions écrites.

04 Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de moeilijke situatie van krantenwinkels veroorzaakt door het monopolie van distributeur AMP" (nr. 4328)

04 Question de Mme Ann Vanheste au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "les difficultés rencontrées par les libraires en raison du monopole du distributeur AMP" (n° 4328)

04.01 Ann Vanheste (sp.a): De krantenwinkels staan steeds meer onder druk door het monopolie van distributeur AMP en de organisatie van de markt. AMP maakt immers misbruik van zijn machtspositie om tal van veranderingen ten nadele van de krantenwinkel door te voeren. De cijfers zijn duidelijk. Twee zelfstandige persverdelers per week sluiten de boeken. Op dit moment zijn er in Vlaanderen nog 3 500 zelfstandige verdelers waarvan 2 000 zich toespitsen op de kerntaken van de dagbladhandelaar. AMP controleert de distributie van ongeveer 90 % van de kranten en tijdschriften in België en heeft dus een monopolie op het gebied van persdistributie. Door eenzijdige veranderingen van AMP in samenwerkingsregels met zelfstandige krantenwinkels komen die steeds meer onder druk te staan. Deze situatie is niet nieuw maar blijft wel duren, ondanks het feit dat verschillende beroepsverenigingen gerechtelijke procedures hebben ingesteld bij de rechtbank van koophandel en de Raad voor Mededinging.

04.01 Ann Vanheste (sp.a): Les libraires sont de plus en plus sous pression en raison du monopole du distributeur AMP et de la manière dont le marché est organisé. En moyenne, deux diffuseurs de presse indépendants mettent la clé sous le paillason par semaine.

Qu'en pense le ministre? Quel est l'état d'avancement de l'enquête menée au Conseil de la Concurrence? Les pratiques d'AMP peuvent-elles être considérées comme des pratiques de marché déloyales? Le ministre envisage-t-il de se concerter et de prendre des mesures à brève échéance?

In antwoord op de vraag van collega Lalieux op 23 november 2010 verwees u naar de klacht tegen AMP bij de Raad voor Mededinging en dat men de conclusies van dit onderzoek diende af te wachten.

Wat vindt de minister van de precaire situatie waarin de krantenwinkels zich bevinden ten gevolge van de dominante positie van AMP?

Wat is de stand van zaken in het onderzoek bij de Raad voor Mededinging?

In hoeverre kunnen de praktijken van AMP als een oneerlijke marktpraktijk jegens andere personen dan consumenten worden beschouwd overeenkomstig de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming?

Is de minister van plan om, gelet op de ernst van de toestand voor de vele kleine zelfstandigen, op korte termijn op te treden en maatregelen te nemen om de situatie voor de zelfstandige

krantenwinkels leefbaar te houden?

Is de minister bereid om op korte termijn samen te zitten met alle betrokken partijen om een billijke oplossing uit te werken voor de krantenwinkels?

04.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Collega, zoals u weet hebben wij in België een uitgebreide wetgeving wat de bescherming van de economische mededinging betreft. Een monopolie op zich is geen probleem, het misbruik van een machtspositie daarentegen is wel een probleem. Voorbeelden van misbruik van machtspositie zijn wurgprijzen, zogenaamde rooftprijzen om concurrenten uit de markt te werken, te hoge prijzen, een duurtijd van een contract die te lang is, prijsdiscriminatie en andere misbruiken.

De Vlaamse Federatie van Persverkopers, Prodipresse en de keten Standaard Boekhandel hebben op 2 maart 2010 een klacht ingediend.

Het onderzoek is lopende en er wordt daarover vanuit het auditoraat niet gecommuniceerd. Aangezien de procedure nog loopt, kan ik geen uitspraken hierover doen. Ik ben zoals steeds bereid te luisteren naar de grieven en bezorgdheden van de sector, maar ik kan natuurlijk geen stappen zetten of uitspraken doen zolang de procedure bij de mededingingsautoriteiten loopt.

04.03 **Ann Vanheste** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, hebt u er zicht op hoe lang die procedure nog zal duren, want eigenlijk is dat wel een dringende zaak voor de handelaars zelf, want die dreigen met de kop onder water te gaan?

04.04 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Zoals u weet, en u kunt dat ook lezen in het jaarverslag dat de mededingingsautoriteiten elk jaar uitbrengen, wij doen daarover ook rapportage hier in de commissie, duurt zo'n procedure gemiddeld anderhalf tot twee jaar. Dat zijn de normale procedures, in Europa loopt de termijn op tot drie jaar. Dat heeft te maken met het feit dat een onderzoek dat gevoerd wordt door de diensten van het auditoraat werk en tijd in beslag nemen.

Wij hebben de mededingingsautoriteiten gevoelig versterkt in aantallen, wij zijn van 27 naar 35 onderzoekers gegaan, ondanks het feit dat ik als minister het algemene aantal personeelsleden bij de FOD Economie met 10 % heb gereduceerd. Wij hebben twee diensten vrijgesteld van die vermindering, onder meer de dienst Mededinging, ik heb dat ook verschillende keren gezegd hier in het Parlement, precies om ervoor te zorgen dat wij zaken versneld

04.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: La Belgique dispose d'une vaste législation dont la finalité est la sauvegarde de la concurrence économique. Détenir un monopole ne pose pas un problème en soi. En revanche, abuser d'une position dominante fait problème. Je vous cite quelques exemples d'abus de position dominante: les prix prédateurs qui ont pour but de chasser du marché certains concurrents, les prix excessifs, une durée de contrat trop longue et la discrimination par les prix.

La Vlaamse Federatie van Persverkopers, Prodipresse et la chaîne de librairies flamandes Standaard Boekhandel ont déposé une plainte le 2 mars 2010.

Étant donné que cette procédure est encore en cours, je ne peux ni faire de déclarations ni entreprendre de démarches. Comme toujours, je suis évidemment toujours prêt à écouter les doléances et les motifs d'inquiétude du secteur.

04.03 **Ann Vanheste** (sp.a): Quand cette procédure sera-t-elle bouclée?

04.04 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Il ressort du rapport annuel des autorités de la concurrence que la durée moyenne d'une procédure normale est comprise entre un an et demi et deux ans. En Europe, le délai peut atteindre trois ans. La raison en est qu'une enquête menée par les services de l'auditorat demande beaucoup de travail et prend beaucoup de temps. Nous avons renforcé sensiblement les autorités de la concurrence en portant notamment le nombre d'enquêteurs de 27 à 35, précisément

kunnen bekijken.

Men heeft echter sowieso een duurtijd, die noodzakelijk is, en daarmee moeten wij rekening houden. Degenen die denken dat men zo'n zaak oplost in een aantal maanden, moet ik teleurstellen, dat is niet mogelijk.

pour pouvoir accélérer l'examen des dossiers. Toutefois, un tel examen prend nécessairement un certain temps. Par conséquent, je me vois contraint de décevoir ceux qui s'imaginent que l'on peut traiter ce type de dossiers en quelques mois.

04.05 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de minister, daarop heb ik niet veel meer te zeggen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de mogelijke verkoop van Mobistar" (nr. 4333)

05 Question de M. Peter Logghe au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "la vente éventuelle de Mobistar" (n° 4333)

05.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, om terug te komen op uw laatste uitspraak: monopolie is geen probleem, te hoge prijzen zijn dat wel.

05.01 Peter Logghe (VB): Combien d'entreprises de télécommunications et de téléphonie opèrent actuellement en Belgique? S'il est exact que France Télécom aurait l'intention de revendre Mobistar et que Telenet serait le candidat reprenneur, quelle sera dans ce cas la position de Belgacom et de Telenet sur le marché belge à l'heure de la reprise? Si Mobistar quitte le marché, la position de Belgacom ne sera-t-elle pas trop dominante? Quelles sont les implications de ces événements pour les nouveaux acteurs du marché? Le nouveau paysage belge des télécommunications ne risque-t-il pas de ressembler à celui du marché belge de l'énergie? Le Conseil de la concurrence a-t-il déjà officiellement été interpellé à ce sujet?

Het is altijd een bijzondere betrachting van u geweest, ook in deze commissie, om de vrij hoge telefonie- en sms-kosten in dit land te doen dalen zodat de burgers tegen Europees vergelijkbare prijzen kunnen bellen, sms'en en aan ander telefonieverkeer kunnen doen.

Een van de pijnpunten hier is het zoeken in het klein aantal bedrijven dat op de markt actief is om op onze markt te komen. Onlangs was er een bericht van de Franse telecomreus France Télécom die eraan denkt het bedrijf Mobistar te sluiten, waardoor France Télécom België, Zwitserland en Oostenrijk zou verlaten.

Als ik sommige berichten mag geloven, zou een mogelijk alternatief erin bestaan dat Telenet Mobistar zou overnemen.

Mijnheer de minister, kunt u mij meedelen hoeveel telecom- en telefoniebedrijven er momenteel actief zijn in België? Als France Télécom inderdaad het bedrijf Mobistar te koop zet en Telenet het zou overnemen, hoe zou het dan zitten met de verdeling van de Belgische markt? Met andere woorden, hoe sterk staan de twee broers – Belgacom en Telenet – dan op de markt op het moment dat Mobistar zou worden overgenomen door Telenet?

Als Mobistar de markt verlaat, wordt de macht van Belgacom nog een stuk sterker en wordt het vrijwel een monopolie. Wordt ze dan niet te sterk, waardoor nieuwkomers op de markt het bijzonder moeilijk krijgen om aan de bak te komen? Heeft dat implicatie voor de vierde speler die op de markt zal komen?

Vergelijkingen dringen zich op. Wordt de situatie dan niet heel gelijkend op die van de energiemarkt in België? Welke maatregelen kunt u nemen als minister in lopende zaken? Ik vermoed niet zoveel.

Ik meen te weten dat de Raad voor de Mededinging ondertussen is ingeschakeld. Mij baserend op hetgeen u aan collega Vanheste hebt

gezegd, zullen wij wellicht nog een tijdje moeten wachten op het antwoord. Werd de Raad voor de Mededinging al formeel gecontacteerd en hoe zit dat precies? Wanneer en welke maatregelen denkt u te moeten en te kunnen nemen?

05.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitter, collega, er zijn momenteel 233 spelers op de markt. De markt wordt echter gekenmerkt door een beperkt aantal grote spelers, onder meer op het vlak van het mobiel telefoonverkeer bestaan er drie grote operatoren, Proximus, Mobistar en Base, die natuurlijk werken met NVO's, virtuele operatoren die ook een eigen aanbod hebben.

Wat uw vragen 2, 3 en 4 betreft, moet ik eerlijk toegeven dat dit speculaties zijn in de pers. Het enige wat ik daarover kan zeggen is dat, als ik alle verklaringen samen lees, zowel die van Telenet als van France Telecom, het niet zeer waarschijnlijk is dat er een overeenkomst zal worden bereikt tussen beiden. Die twee bedrijven beslissen daar echter zelf over, maar mij lijkt dit alvast meer speculatie dan waarheid. Ik neem mij daarom ook voor om hypothetische, speculatieve vragen niet te beantwoorden. Indien dit bewaarheid wordt, zullen wij ervoor zorgen dat er een duidelijk antwoord komt.

Sowieso is de procedure voor de Raad bij een overname een totaal andere procedure dan degene waarnaar mevrouw Vanheste verwijst. Bij overnames gaat het over een aanmelding. De doorlooptijden zijn op dat vlak veel korter. Ik verwijs u naar andere grote overnames die in het verleden hebben plaatsgevonden. Het is normaal dat dit op die manier gebeurt.

U heeft het over een vergelijking met de energiemarkt. Ik denk dat er toch serieuze verschillen zijn met de energiemarkt.

Ten eerste, ik denk dat er in ons land zeker kan worden gesproken over meer competitie op het vlak telefonie. Mensen hebben veel keuze. Wij hebben ook instrumenten waarmee wij mensen kosteloos advies geven om van operator te veranderen. Het veranderen van operator verloopt zeer snel in ons land.

Ten tweede, wij hebben een regulator die ik als minister respecteer. U weet dat wij in het Parlement de regulator hebben versterkt. Ik heb het advies van een internationale jury gevolgd bij de benoeming. Ik respecteer ook alle oordelen die mijn regulator uitsprekt. Dat is iets anders dan in de energiemarkt. Ik vind dat men regulatoren moet respecteren, anders heeft een regulator weinig zin.

Ten derde, ik ben ervan overtuigd dat wij in het Parlement de juiste beslissing hebben genomen om meer competitie toe te laten op de markt, met name door de veiling van de vierde licentie. Ik weet dat er op dit ogenblik weinig believers zijn, maar de toekomst zal mij gelijk geven.

05.03 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Dat laatste is natuurlijk volledig voor uw rekening. Ook dat is immers

05.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Actuellement, 233 acteurs sont actifs sur le marché. Toutefois, notamment sur le plan des télécommunications mobiles, nous ne comptons qu'un nombre limité de sociétés, à savoir trois grands opérateurs. En ce qui concerne les questions relatives à la reprise et aux implications de cette dernière, il ne s'agit que de spéculations formulées dans la presse. Eu égard aux diverses déclarations qui ont été faites à ce sujet, un accord me paraît peu probable. Je ne puis vous en dire davantage au stade actuel.

Lorsqu'il s'agit d'une reprise, la procédure devant le Conseil constitue une notification et répond à des délais nettement plus courts que dans d'autres cas.

Il est difficile de comparer la situation à celle qui prévaut sur le marché de l'énergie étant donné que des différences significatives séparent ces deux domaines. La concurrence étant plus importante sur le marché de la téléphonie, le client dispose d'un choix plus vaste et peut changer d'opérateur très aisément.

En ma qualité de ministre, je respecte notre régulateur, dont les pouvoirs ont encore été renforcés par le Parlement. Les décisions d'un régulateur n'ont d'ailleurs guère d'utilité si nous ne les suivons pas. Je suis convaincu que le Parlement a pris une décision judicieuse en admettant de renforcer la concurrence par la mise aux enchères d'une quatrième licence.

een hypothetische veronderstelling. Ik zal er dus niet op reageren. Wat de looptijd voor de Raad voor de Mededinging betreft neem ik aan dat er nog geen formele aanvraag is bij de Raad voor de Mededinging omwille van het feit dat er nog geen overname is.

Ik hou deze toestand toch een beetje in het oog omdat dit zou kunnen leiden tot een bepaalde verschrompeling. Ik neem er nota van – ik was mij er ook bewust van – dat u de regulator versterkt en dat u ook respect hebt voor zijn beslissingen ter zake. Maar goed, het is een markt in beweging, zoals gans de markt in beweging is. Wij zullen dat verder in het oog houden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de aankondiging van InBev om de bierprijs met 3 procent te verhogen" (nr. 4372)**

06 **Question de Mme Ann Vanheste au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "l'annonce par InBev d'une augmentation du prix de la bière de 3 %" (n° 4372)**

06.01 **Ann Vanheste** (sp.a): Mijnheer de minister, de grootste brouwer van België, InBev, zal vanaf 1 juni zijn bierprijzen met 3 % verhogen. Het betreft de zoveelste stijging in de afgelopen jaren en de tweede prijsverhoging op 1 jaar tijd door InBev. InBev wijst op de stijging van de energie- en grondstofprijzen om zijn bierprijzen te verhogen. De stijging van de energie- en grondstofprijzen heeft InBev er echter ook nu niet van weerhouden exuberante bonussen uit te keren aan zijn topman en de andere leden van het directiecomité.

Horeca Vlaanderen reageert teleurgesteld en vreest een verdere aderlating voor de caféuitbaters. De motivering van InBev, indien de prijs van de grondstoffen stijgt, stijgen de eindprijzen, hebben we al meermaals gehoord. Maar indien de prijs van de grondstoffen daalt, dalen de eindprijzen niet. Het Prijzenobservatorium heeft dat al eerder in andere sectoren aangetoond. Door de dominante positie van InBev is het tevens niet denkbeeldig dat de andere brouwers hun prijzen op korte termijn ook zullen verhogen.

Wat is uw reactie op de nieuwe prijsstijging? Acht u het raadzaam het Prijzenobservatorium te belasten met een bijzonder onderzoek naar de bierprijs in België, in het bijzonder bij InBev? In het verleden zijn er reeds verschillende klachten en onderzoeken bij de Belgische mededingingsautoriteit geweest met betrekking tot de dominante positie van InBev. Wat was het resultaat van die onderzoeken?

06.01 **Ann Vanheste** (sp.a): Le plus grand brasseur du pays, InBev, augmentera le prix de la bière de 3 % à partir du 1er juin, en raison, dit-il, de la hausse des prix des matières premières. C'est la seconde hausse de prix cette année et la énième au cours de ces dernières années. Dans le même temps, InBev accorde des bonus exorbitants à son directeur et aux autres membres du comité de direction.

Horeca Vlaanderen a exprimé sa déception et craint une nouvelle chute dramatique des revenus des exploitants de café. Lorsque les prix des matières premières fluctuent, InBev augmente ses prix mais ne les baisse jamais. Il est à craindre que les autres brasseurs suivent le mouvement.

Comment réagit le ministre à cette nouvelle hausse de prix? Ne trouverait-il pas opportun de charger l'Observatoire des prix de réaliser une étude sur le prix de la bière en Belgique? Quel est le résultat des enquêtes de l'Autorité belge de la concurrence sur la position dominante d'InBev?

06.02 **Minister Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Vanheste, InBev kondigde inderdaad een verhoging van de bierprijs met 3 % aan. De onderneming motiveert de forse prijsstijging door te verwijzen naar de toenemende kosten. Een blik op die kosten leert dat in de

06.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: InBev a effectivement annoncé une hausse du prix de la bière à la

afgelopen periode de kosten sterk zijn gestegen. Ik denk onder meer aan de bijna verdubbeling van de prijs van de brouwerijgerst in vergelijking met een jaar geleden. Ook de inflatieversnelling van de afgelopen kwartalen zou een opwaartse impact kunnen hebben op de loonkosten.

De waargenomen prijsstijgingen van de afgelopen jaren zijn overigens geen louter Belgisch verhaal. Aan de hand van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen blijkt dat de bierprijs in de detailhandel, net als de prijs voor restaurant- en cafébezoek, in Nederland even sterk toeneemt.

Er zijn in het verleden reeds verschillende klachten en onderzoeken geweest.

In 2006 hebben wij exact dezelfde discussie meegemaakt. De toenmalige minister van Economie heeft toen aan de Raad voor de Mededinging gevraagd de prijsvoering van pils te onderzoeken. Er werd toen door die onafhankelijke instantie, die ik respecteer, geen enkele indicatie van misbruik vastgesteld.

Op 29 augustus 2006 kwam er een klacht binnen van de horecafederaties van Vlaanderen en Wallonië over de grootte van de Jupilerglazen. Ook in dat dossier werden er geen indicaties van misbruik vastgesteld. Het gaat hier om uitspraken van rechtbanken. De Raad voor de Mededinging is inderdaad een rechtbank.

Op 10 maart 2008 diende Freedom, een aankoopgroepering van groothandelaars in dranken, een klacht in wegens discriminatie. Het auditoraat besliste op 28 september 2010 de zaak te seponeren wegens niet gegrond. Freedom tekende echter beroep aan en de zaak loopt nog.

Indien er opnieuw klacht wordt ingediend tegen de prijsverhoging, zal die uiteraard opnieuw worden onderzocht.

06.03 Ann Vanheste (sp.a): Zal er opnieuw twee jaar moeten gewacht worden eer er een uitspraak is?

06.04 Minister Vincent Van Quickenborne: De onderzoeken die er geweest zijn, hebben allemaal geconcludeerd dat er geen misbruik was.

Mevrouw Vanheste, wij hebben destijds gekozen voor een onafhankelijke raad, een beetje vergelijkbaar met de regulator, waarin politiek niet tussenbeide komt. De raad maakt deel uit van de rechterlijke macht en het is aan de rechterlijke macht om te onderzoeken of er misbruiken zijn. Als die zegt dat er geen misbruiken zijn, dan moet de politiek dat aanvaarden, dan heeft het geen zin om te blijven beweren dat er met het dossier dat was voorgelegd, een probleem is.

Dat u dan de koppeling maakt tussen de prijsverhoging en de exorbitante bonussen, is natuurlijk een puur politieke uitspraak,

suite d'une augmentation des coûts. Il est exact que les coûts ont considérablement augmenté ces derniers temps avec une mention particulière pour l'accélération du taux d'inflation et ses conséquences sur les salaires et le doublement du prix des levures brassicoles. Les prix de la bière ont augmenté dans les mêmes proportions aux Pays-Bas.

Nous avons mené un débat identique en 2006. Le ministre de l'Économie de l'époque avait demandé au Conseil de la concurrence d'examiner la tarification de la pils et cette instance, parfaitement autonome, n'avait alors noté aucune présomption d'abus. Cette même année, le Conseil de la concurrence a dû se pencher sur une plainte relative à la taille des verres de Jupiler et n'a pas trouvé davantage d'indices d'abus.

En 2008, Freedom, groupement d'achat de grossistes en boissons, avait déposé une plainte pour discrimination. En 2010, l'auditorat a décidé de classer le dossier sans suite pour absence de fondement. Freedom a toutefois interjeté appel et l'affaire n'est pas encore clôturée. Une éventuelle nouvelle plainte sera évidemment examinée.

06.03 Ann Vanheste (sp.a): Devrons-nous une fois de plus attendre deux ans avant qu'un jugement ne soit rendu?

06.04 Vincent Van Quickenborne, ministre: Il est ressorti des conclusions de toutes les enquêtes précédentes qu'aucun abus n'a été commis. Lorsqu'un organe indépendant, qui fait partie du pouvoir judiciaire, tire une conclusion, il appartient au monde politique de la respecter.

Le lien qui est fait entre l'augmentation des prix et les bonus octroyés est une déclaration purement politique de Mme Vanheste.

waarmee u echt voorzichtig moet zijn, gelet op hetgeen wij vanochtend gehoord hebben van uw fameuze bonusbestrijder, dat is een politieke zaak. Het gaat hier over de vraag of die stijging van 3 % een misbruik is.

Als er een klacht wordt ingediend, zullen wij dat opnieuw onderzoeken, wij bekijken dat op een serieuze manier. Ik zeg u alleen dat in het verleden gelijksoortige klachten niet geleid hebben tot een besluit dat er misbruik zou zijn. Daarvoor moet de politiek ook respect hebben. Wat een rechtbank beslist, moet worden aanvaard, dat zijn basisbeginselen van het woord democratie.

06.05 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de minister, u kunt niet ontkennen dat het de caféhandelaars tegen de borst stoot dat er zulke bonussen uitgedeeld worden en dat er dan toch ook een prijsverhoging is. Als het mijn zaak zou zijn, zou ik net hetzelfde reageren als de horeca-uitbaters.

06.05 Ann Vanheste (sp.a): Il est logique que ces bonus en combinaison avec une augmentation des prix irritent les exploitants de café.

06.06 Minister Vincent Van Quickenborne: Ik heb daarover een licht andere mening. InBev is een wereldbedrijf waarvan ik blij ben dat het beursgenoteerd is bij ons, ik ben ook blij dat het wereldwijd actief is, het is een exportproduct.

06.06 Vincent Van Quickenborne, ministre: InBev n'est pas un acteur local, mais une entreprise mondiale. Je me félicite qu'elle soit cotée en bourse dans notre pays et qu'elle soit active au niveau mondial. Ces bonus ne sont pas exagérés. Il est toutefois logique que nos points de vue diffèrent, car je défends des valeurs libérales et Mme Vanheste des valeurs socialistes.

Men moet steeds de schaal bekijken waarop een bedrijf werkt. Het gaat niet over een louter Belgisch bedrijf, het is een mondiaal bedrijf, waar de verloning steeds moet vergeleken worden met vergelijkbare bedrijven mondiaal, het gaat dus niet over een lokale speler.

Over bonussen kan men veel zeggen, maar als men de totale massa aan bonussen bekijkt en dat afzet tegenover de totale omzet van het bedrijf, dan denk ik, eerlijk gezegd, niet dat men met de bonussen veel uitkeringen zou kunnen doen aan alle caféhandelaars. Men moet alles in perspectief zien.

Als men mij daarover een vraag stelt, zou ik daarop licht anders antwoorden, maar dat is normaal, u bent een socialist en ik ben een liberaal.

06.07 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de minister, ik ga daarop niet verder in.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Questions jointes de

- Mme Karine Lalieux au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "la perception des droits d'auteur par Telenet" (n° 4391)

- Mme Karine Lalieux au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "le non-paiement des droits d'auteur" (n° 4392)

07 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Karine Lalieux aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het innen van auteursrechten door Telenet" (nr. 4391)

- mevrouw Karine Lalieux aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "het niet betalen van auteursrechten" (nr. 4392)

07.01 Karine Lalieux (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, je poserai mes deux questions à la suite.

07.01 Karine Lalieux (PS): Op de website van Telenet heb ik gelezen dat het telecombedrijf als

Pour avoir eu des contacts avec le cabinet du ministre, je sais que M. Van Quickenborne a eu certaines difficultés à composer une réponse détaillée à toutes les questions. Il ne s'agira donc que d'une première salve avant d'obtenir des compléments par écrit.

J'ai pris la peine de compulsier les informations disponibles sur le site web de Telenet/Liberty Global concernant la perception des droits d'auteur. Sur le site, j'ai pu lire que la société intervenait en tant qu'intermédiaire en imputant les droits d'auteur sur le relevé de compte de ses clients pour, ensuite, les reverser intégralement aux sociétés de droits d'auteur. Telenet prélève au titre de droits d'auteur 22,40 euros par an à Bruxelles et 32,52 euros par an à Anvers.

Monsieur le ministre, il convient de protéger les consommateurs du fait du monopole dont dispose Telenet en matière de distribution par câble analogique.

1. Selon vous, comment s'explique la différence de facturation pour droits entre les abonnés de Bruxelles et ceux de Flandre? Les sociétés d'auteurs ont-elles fixé des tarifs différents selon les Régions? Si oui, est-ce justifié?

2. Y a-t-il un risque que Telenet/Liberty Global décide unilatéralement d'aligner les abonnés de Bruxelles sur ses tarifs en Région flamande? Sachant que Telenet est candidat pour racheter Numericable, elle approvisionnerait alors quinze communes de la Région bruxelloise de manière monopolistique.

3. Au cas où il apparaîtrait que l'intégralité des sommes facturées aux abonnés ne devait pas avoir été reversée aux sociétés d'auteurs et que Telenet/Liberty Global aurait donc prélevé trop d'argent auprès de ses abonnés à ce titre, dans quel délai et selon quelles modalités, selon vous, Telenet/Liberty Global devrait-elle rembourser ces sommes indûment encaissées?

4. Les conditions générales de vente de Telenet sont-elles adaptées à cette activité d'intermédiaire dans la facturation et le reversement des droits d'auteur? Ne devraient-elles pas indiquer clairement à qui sont destinées ces sommes et comment s'effectue le remboursement d'un éventuel trop-perçu?

Il s'agit à présent de questions très techniques, monsieur le ministre, notamment sur la notion d'opérateur intermédiaire de perception des droits d'auteurs.

1. Telenet doit-elle prendre des dispositions particulières en matière de transparence et de protection des ayants-droit? Je vous avoue avoir vainement cherché dans les informations financières du groupe Telenet la trace de ces 75 millions d'euros perçus. Dans l'attente du reversement des droits d'auteurs, comment les sommes sont-elles provisionnées?

2. Telenet/Liberty Global indique que les tarifs qu'elle applique à l'égard de ses consommateurs sont fixés "pour les auteurs" et que Telenet est "obligé" de les facturer. Pouvez-vous m'indiquer qui a fixé ces tarifs: Telenet unilatéralement?

3. Vu les évolutions du tarif de ces droits, ne faut-il pas craindre un

tussenpersoon optrad door auteursrechten te boeken op de rekeningoverzichten van zijn klanten en die bedragen vervolgens door te storten naar de auteursrechtenvennootschappen.

In Brussel gaat het om een bijdrage van 22,40 euro per jaar en in Antwerpen van 32,52 euro per jaar. Vanwaar dit verschil? Hebben de auteursverenigingen per Gewest een ander tarief vastgelegd? Zal Telenet het tarief voor Brussel niet afstemmen op dat voor het Vlaams Gewest? Telenet – een kandidaat-overnemer van Numericable – zou op die wijze het monopolie verwerven in vijftien Brusselse gemeenten.

Indien zou blijken dat het aldus geïnde geld niet integraal werd doorgestort naar de auteursvennootschappen, hoe zou Telenet dan die onterecht geïnde bedragen moeten terugbetalen? Zijn de algemene verkoopsvoorwaarden van Telenet wel afgestemd op die activiteit van tussenpersoon voor het innen van auteursrechten? Zou er niet duidelijk in moeten worden vermeld voor wie dat geld bestemd is en hoe de terugbetaling van het bedrag dat eventueel te veel werd geïnd, verloopt? Wie heeft die tarieven vastgelegd?

Valt er, gelet op de evolutie van het tarief van die rechten, niet te vrezen dat het controlemechanisme voor de abonnementsprijzen omzeild wordt, indien de distributeurs eenzijdig kunnen beslissen om de prijzen te verhogen?

Ik heb geen spoor gevonden van de geïnde 75 miljoen euro. Wat doet Telenet met dat bedrag in afwachting dat het wordt doorgestort naar de auteursvennootschappen?

détournement du dispositif actuel de contrôle du prix des abonnements, si les distributeurs peuvent décider de fixer unilatéralement des progressions de prix aussi considérables?

Monsieur le ministre, il y a plein d'autres questions mais je sais que vous n'avez pas toutes les réponses aujourd'hui. J'attendrai donc des réponses plus précises de votre cabinet par écrit.

07.02 Vincent Van Quickenborne, ministre: Oui, je vous prie de m'excuser mais nous avons reçu votre question hier à 9 h 22 et notre expert au sein de l'administration était absent. Nous avons tout de même essayé de rédiger quelques réponses et nous y ajouterons toute autre information le plus vite possible. Permettez-moi de formuler une réponse commune aux deux questions préliminaires compte tenu de leur connexité en termes de contenu et du court délai imparti pour y répondre.

S'agissant de la perception des droits d'auteur par Telenet, il me paraît important de décrire tout d'abord le cadre général. Sur la base de la loi relative aux droits d'auteur, une rémunération doit être versée aux auteurs et aux titulaires de droits voisins pour l'exploitation de leurs œuvres comme pour la communication publique de leurs œuvres, entre autres pour la transmission par câble. Cependant, au sujet de ces exploitations, des discussions sont en cours et des litiges pendants entre Telenet et les sociétés de gestion de droits d'auteur et de droits voisins.

Ceux-ci portent par exemple sur la question de savoir si l'injection directe doit être également considérée comme une transmission par câble et si elle donne lieu par conséquent à une rémunération; sur la question de savoir si certaines rémunérations ont été réglées le cas échéant directement avec le producteur ou avec l'auteur et ne doivent donc plus être versées séparément aux sociétés de gestion.

Telenet demande à ses abonnés une contribution pour les droits d'auteur. La plus grande partie de celle-ci est destinée aux organismes de radiodiffusion alors qu'une autre partie est destinée aux sociétés de gestion de droits. Telenet indique que la contribution facturée est basée sur les montants dus contractuellement aux radiodiffuseurs et aux sociétés de gestion. La différence entre la contribution des droits d'auteur pour Bruxelles (22,40 euros par an) et Anvers (32,52 euros par an) s'explique donc par le fait que les radiodiffuseurs et les sociétés de gestion facturent des montants différents en chiffres absolus pour leurs territoires respectifs. Ces montants divergents résultent à leur tour d'une offre de contenu différente entre diffuseurs.

L'augmentation de la contribution pour droits d'auteur observée ces dernières années est due à l'augmentation du nombre de diffuseurs dans l'offre et à l'adaptation des tarifs d'un certain nombre d'entre eux. Les rémunérations pour droits d'auteur sont fixées par la voie d'une négociation pour l'émission des radiodiffuseurs. À ce sujet, je peux également indiquer que la législation limite la compétence du ministre en matière de prix à la fixation des tarifs de base pour l'abonnement de télédistribution hors TVA et droits d'auteur.

Selon les informations dont nous disposons, les montants perçus par Telenet sont versés trimestriellement aux organismes de

07.02 Minister Vincent Van Quickenborne: Er zijn besprekingen aan de gang over de inning van de rechten en er zijn rechtsgeschillen hangende tussen Telenet en de beheersvennootschappen van auteursrechten en van naburige rechten.

Telenet laat zijn abonnees bijdragen aan de auteursrechten. Het grootste deel van die bijdrage is bestemd voor de omroeporganisaties, terwijl een ander deel naar de beheersvennootschappen gaat. Die bijdrage is gebaseerd op de bedragen die contractueel verschuldigd zijn aan de omroeporganisaties en de beheersvennootschappen.

Het verschil tussen de bijdrage in Brussel en in Antwerpen valt te verklaren door het feit dat de omroeporganisaties en de beheersvennootschappen er eveneens verschillende bedragen aanrekenen, op grond van het verschillende aanbod.

De stijging van de bijdrage die de afgelopen jaren kon worden vastgesteld, is te wijten aan de toename van het aantal zenders in het aanbod van Telenet en aan de tariefaanpassingen van sommige daarvan. Er wordt onderhandeld over de vergoedingen voor auteursrechten. In die context is de bevoegdheid van de minister bij wet beperkt tot het vastleggen van de basistarieven voor het kabelabonnement exclusief btw en auteursrechten.

Volgens onze informatie worden de door Telenet geïnde bedragen per kwartaal aan de omroeporganisaties en de beheersvennootschappen gestort. Telenet zou

radiodiffusion de sociétés de gestion dans délais fixés contractuellement.

Manifestement, Telenet paierait plus de droits d'auteur (environ 75 millions d'euros sur base annuelle) que n'en génère annuellement la contribution des abonnés, à savoir 64 millions d'euros.

Pour être considérée comme une société de gestion, il convient, conformément à l'article 65 de la loi relative aux droits d'auteur, de percevoir ou de répartir ces derniers pour le compte de plusieurs titulaires de ces droits. Cela ne me paraît pas être le cas pour un opérateur qui répercute auprès de ses clients les droits dus pour l'exploitation d'un répertoire protégé.

07.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Force est de constater qu'il y a litige. En effet, Telenet dit percevoir moins qu'elle ne verse alors que la société de gestion des droits d'auteur prétend le contraire.

Je propose d'attendre que votre administration vous donne des détails en la matière avant de vous interroger en vue d'avoir une information complète sur cette question. En effet, actuellement, des ayants-droit et des sociétés s'estiment lésés face au système de perception. Sans oublier les consommateurs.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Collega's, voor het verslag wil ik het volgende zeggen. Er vindt hier een beetje discussie plaats. Toch vind ik, zeker wanneer er twee ministers naar onze commissie dienen te komen, dat de beleefdheid vereist dat wij toch even de tweede minister ervan op de hoogte brengen wanneer hij kan komen. Wij hebben dan ook getelefoneerd naar minister Magnette. Gelet op de aanwezigheden in onze commissievergadering, stelden wij namelijk vast dat minister Magnette rond 11 u 10, nu dus, aan zijn vragenreeks zou kunnen beginnen.

Ik wil wijzen op artikel 127, 10. van het Reglement van de Kamer, dat luidt als volgt. "Indien de auteur van de vraag bij de afroeping van zijn naam zonder verwittiging afwezig is, kan de voorzitter van de commissie zijn vraag als ingetrokken beschouwen en zal voornoemde auteur geen nieuwe vraag over hetzelfde onderwerp mogen stellen".

In dit geval heb ik de vragen laten omzetten in een schriftelijke vraag. Ik denk dat ik daarmee dan ook correct gehandeld heb.

Minister Magnette is hier, zodat wij kunnen overgaan tot de vragen die aan hem gericht zijn.

07.04 David Clarinval (MR): Madame la présidente, en fonction de l'ordre des questions, je suis arrivé trois quarts d'heure après le début de la réunion. À partir du moment où l'on est programmé comme étant le huitième intervenant, si les sept premiers ne viennent pas, il est difficile d'être là au bon moment. Ne serait-il pas possible d'acter dans le rapport les deux questions que j'avais mises à l'ordre du jour à l'intention du ministre Van Quickenborne? Je souhaiterais également que l'on indique qu'il m'a remis une réponse écrite et que celle-ci soit publiée ultérieurement dans le compte rendu des questions écrites. Peut-on faire état, dans le rapport, de la transmission de la réponse?

meer auteursrechten betalen (zo'n 75 miljoen euro per jaar) dan de bijdrage van de abonnees opbrengt (64 miljoen euro).

07.03 Karine Lalieux (PS): Telenet beweert dat het minder int dan het doorstort, terwijl een beheersvennootschap van auteursrechten het omgekeerde beweert. Rechthebbenden en beheersvennootschappen voelen zich benadeeld door deze regeling.

De **voorzitter**: Ik weet niet wat daar de gang van zaken is, maar uw vragen nrs. 3966 en 4192 worden omgezet in een schriftelijke vraag.

08 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "het blokkeren van de prijsstijging van gas door de Franse regering" (nr. 4006)**

08 **Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le gel du prix du gaz par le gouvernement français" (n° 4006)**

08.01 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de Franse regering, die onlangs werd geconfronteerd met een nagenoeg identieke situatie als bij ons, met name monopolisten die onder vuur komen te liggen door te hoge energieprijzen en het feit dat de vrijmaking van de energiemarkt ook daar waarschijnlijk niet echt gelukt is, is met een vrij drastisch politiek plan op de proppen gekomen. U weet dat. Zij roept de stijging een halt toe door gewoonweg de gasprijzen te bevriezen. De olieproducenten moeten daarenboven nog een bijzondere bijdrage betalen.

Ik heb daarover de volgende vragen.

Ten eerste, u hebt natuurlijk al kennis genomen van die bijzonder drastische maatregelen van de Franse regering. Hebt u daarop een eerste commentaar?

Ten tweede, het probleem in België is gelijklopend aan dat in Frankrijk, want, o wonder, dezelfde energiebedrijven passeren daar ook de revue, namelijk GDF Suez en EDF. Lijkt het niet aangewezen om analoge problemen op een analoge manier aan te pakken?

Ten derde, op welke termijn denkt de Belgische overheid eraan om de prijzen, bijvoorbeeld de gasprijzen, onder controle te houden, in het belang van zowel de particulier als van de bedrijfswereld?

08.02 **Minister Paul Magnette**: Mevrouw de voorzitter, ondanks de drie Europese liberalisatierichtlijnpakketten heeft Frankrijk steeds de energieprijzen, en vooral de prijzen voor gas en elektriciteit, gereguleerd gehouden. De sterke participatie van de Franse Staat in het kapitaal van zijn grote energieproducenten, zoals EDF of GDF, heeft de Franse regering ook de mogelijkheid geboden de binnenlandse prijzen vrij voordelig te houden voor de Franse consumenten, zowel voor de particulier als voor de bedrijfswereld.

Met de huidige voorstellen om een veiligheidsnet uit te bouwen, zal ook de controle op de prijzen in België fors toenemen. De door de leveranciers voorgestelde prijsstijgingen zullen voortaan het fiat moeten krijgen van de CREG, die de redenen van de stijging zal verifiëren en zal nagaan of de indexberekening van de prijzen overeenstemt met de contractuele formules die door elke leverancier bij de regulator vooraf zijn ingediend.

Wanneer echter een prijsverandering wordt gevraagd die geen indexering is, zal de regulator ook de Nationale Bank van België consulteren en kan hij die stijging geheel of gedeeltelijk afwijzen, indien zij onvoldoende gerechtvaardigd is. Die maatregelen zijn geïntegreerd in de omzetting van het derde energiepakket en worden van toepassing op het moment dat de nieuwe wet goedgekeurd wordt. Door de omzettingstermijn bepaald door de Europese

08.01 **Peter Logghe** (VB): Confronté aux prix élevés de l'énergie, le gouvernement français a annoncé des mesures drastiques comme le gel du prix du gaz et l'imposition d'une cotisation spéciale aux producteurs pétroliers. En France également, GDF Suez et EDF exercent un monopole.

Le problème ne devrait-il pas être résolu de manière semblable dans notre pays? Dans quel délai le gouvernement envisage-t-il d'imposer un contrôle des prix?

08.02 **Paul Magnette**, ministre: La France a toujours contrôlé les prix de l'énergie. La forte participation publique dans les capitaux d'EDF et de GDF a permis au gouvernement de maintenir les prix à un niveau relativement bas.

Les actuelles propositions de mise en place d'un filet de sécurité entraîneront un contrôle renforcé des prix en Belgique. Toute hausse de prix devra préalablement recevoir le feu vert de la CREG qui consultera la Banque nationale et pourra refuser partiellement ou totalement l'augmentation. Cette mesure entrera en vigueur dès l'approbation de la nouvelle loi sur la transposition du troisième paquet Énergie. Cette approbation entre dans le cadre des affaires courantes vu le délai de transposition de la Commission

Commissie valt deze wet onder dringende zaken en kan zij aldus door de huidige regering voorgedragen worden. européenne.

08.03 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de uitvoering van het derde energiepakket kan worden voorgedragen omwille van het dringende karakter, maar zal dat ook worden voorgedragen? Wanneer wordt dat voorgedragen, mijnheer de minister?

Voorts zegt u dat Frankrijk aan zijn reglementering vasthield. Frankrijk heeft de prijzen vrij voordelig kunnen houden voor de eigen consumenten omwille van het feit dat Frankrijk meerderheidsaandeelhouder van zijn eigen gas- en energiebedrijven is gebleven.

Ik herinner u eraan dat wij Electrabel voor een habbekrats aan Frankrijk hebben verkocht, mijnheer de minister, en dat wij die vaste voet niet meer hebben. Daar hebben wij geen schuld aan, maar dat ligt voor een deel wel bij het beleid in België.

Dan nog een opmerking met betrekking tot het fiat van de CREG over de prijsstijgingen en het contact met de Nationale Bank van België als de prijsstijging geen indexering is. Wij hebben gisteren een eerste hoorzitting gehad met de NBB over de prijzen en de nucleaire rente. Ik geef toe dat dit een andere materie is, maar daar ziet men dat de samenwerking tussen de NBB en de CREG toch niet zo ideaal verloopt. Wij zien daar een aantal pittige discussies tegemoet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "ondergrondse parkeergelegenheden en CNG-wagens" (nr. 4010)

09 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les parkings souterrains et les véhicules fonctionnant au GNC" (n° 4010)

09.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wij moeten met zijn allen naar alternatieve, propere energie streven – u zei zulks gisteren of eergisteren nog op een belangrijke Europese vergadering –, niet alleen omdat fossiele energie milieuvervuilend is, maar ook omdat fossiele brandstoffen natuurlijk eindig zijn.

Het is alleen spijtig dat de regelgeving in Europa, maar vooral in België, niet voldoende snel en alert reageert op de snelle evolutie op de energiemarkt. Ik heb het bijvoorbeeld over de markt van de methaanwagens en wagens op CNG, een propere brandstof die CO₂-arm is. Zoals ondertussen ook de Nederlandse, Duitse en andere overheden al hebben toegegeven, betreft het een heel veilige brandstof, die in niets te vergelijken is met de personenwagens op LPG.

In België zijn er nog altijd heel wat parkings waar wagens op LPG verboden zijn. Het verbod wordt er gewoon naar CNG-wagens uitgebreid. Nochtans is een dergelijke houding in het buitenland al lang bijgesteld en gecorrigeerd.

Mijnheer de minister, de Belgische regelgeving inzake CNG loopt

08.03 Peter Logghe (VB): Quand cette loi sera-t-elle adoptée? En France, les prix ont pu être maintenus à un niveau décent vu que l'État est resté l'actionnaire majoritaire des entreprises du secteur énergétique. Notre pays, en revanche, a vendu Electrabel à la France pour une bouchée de pain.

Il est clair dès à présent que la collaboration entre la Banque nationale et la CREG ne se déroule pas de manière optimale. Je suis curieux de voir ce que cela va donner lorsque la CREG devra également consulter la Banque nationale à propos des hausses de prix.

09.01 Peter Logghe (VB): Le gaz naturel comprimé (GNC) est un combustible propre pauvre en CO₂, qui n'est en rien comparable au GPL. En Belgique, il y a encore de nombreux parkings dont l'accès est interdit aux véhicules roulant au GPL. Or il se fait que cette interdiction est étendue, de façon injustifiée, aux véhicules roulant au GNC. De nombreux pays étrangers ont déjà procédé aux rectifications nécessaires.

Le ministre préparera-t-il une initiative législative en la matière? Après la catastrophe nucléaire de Fukushima, les énergies alternatives devraient en effet prendre une importance croissante.

achterop. Er is de problematiek van inschrijving van CNG-wagens bij de DIV. Ik heb de kwestie al met staatssecretaris Schouppe besproken. Er is echter ook de afwezigheid van regelgeving inzake het al dan niet parkeerverbod voor CNG-wagens in ondergrondse garages. Kent u en erkent u de problematiek?

Wordt ter zake wetgevend initiatief voorbereid? Steunt u of bent u bereid steun te verlenen aan wetgevende initiatieven inzake het afschaffen van bedoeld parkeerverbod? Kunnen wij ter zake iets doen?

Gelet op de nucleaire ramp in Fukushima worden allerlei vormen van alternatieve energie belangrijker. Op welke manier zal de regering in lopende zaken daarop inspelen en proberen verder haar rol ter zake te spelen?

09.02 Minister **Paul Magnette**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Logghe, de toegang tot parkeergarages voor wagens die rijden op gas, is gebonden aan veiligheidsverplichtingen, onder meer inzake de afvoer van het gas wanneer er een probleem zou zijn met de wagen. In tegenstelling tot LPG, is aardgas lichter dan lucht. De veiligheidsvoorschriften inzake CNG zijn dus niet allemaal identiek aan die voor LPG.

Aangezien het om een veiligheidsaspect gaat, behoort die materie tot de bevoegdheid van mijn collega van Binnenlandse Zaken, en van de lokale overheid.

Uitgaande van de vaststelling dat aan bepaalde vereisten inzake de luchtkwaliteit in België niet tegemoet wordt gekomen, heeft de interministeriële conferentie Leefmilieu beslist om een werkgroep op te richten waarin de federale en regionale milieuadministraties zijn vertegenwoordigd en die belast is met het analyseren van de maatregelen voor het terugdringen van de emissie van verontreinigende stoffen afkomstig van mobiele bronnen, voornamelijk de transportsector, en die daarover regelmatig verslag moet uitbrengen.

Het uiteindelijke doel is de uitwerking van een gemeenschappelijke visie tussen de deelregeringen en de federale overheid op het vlak van de luchtkwaliteit, waarbij ook rekening wordt gehouden met de klimaatdoelstellingen en de doelstellingen inzake de volksgezondheid.

Bij de uitwerking van die visie zullen onvermijdelijk verschillende energievormen of energievectoren moeten worden gecombineerd, daar er geen unieke mirakeloplossing bestaat, maar wel oplossingen afgestemd op de behoefte en de nieuwe technologie.

De regeringen van de Gewesten zijn niet in lopende zaken en zijn bevoegd om de hernieuwbare energie te promoten.

09.02 **Paul Magnette**, ministre: Des prescriptions de sécurité régissent l'accès aux parkings des véhicules fonctionnant au gaz. Contrairement au LPG, le gaz naturel est plus léger que l'air et les prescriptions de sécurité imposées pour le GNC ne sont pas identiques à celles imposées pour le LPG. Les aspects liés à la sécurité relèvent de la compétence de la ministre de l'Intérieur et des pouvoirs locaux.

La Belgique ne respectant pas une série de normes en matière de qualité de l'air, la conférence interministérielle de l'Environnement a décidé de créer un groupe de travail où les administrations fédérale et régionales de l'environnement sont représentées. Ce groupe de travail est chargé d'analyser les mesures destinées à réduire les émissions de substances polluantes générées par des sources mobiles, principalement dans le secteur des transports. Il doit régulièrement faire rapport à ce sujet. Le but final est l'élaboration d'une vision commune en matière de qualité de l'air qui prend également les objectifs climatiques et de santé publique en considération. La solution miracle n'existant pas, le projet devra inévitablement combiner diverses formes d'énergie ou de vecteurs énergétiques.

Les exécutifs régionaux sont compétents pour la promotion des

énergies renouvelables.

09.03 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de minister, de federale regering is natuurlijk wel in lopende zaken. Dat is van belang als er overleg moet worden gepleegd. Dat vernam ik van de werkgroep van federale en regionale overheden, belast met maatregelen om de uitstoot van schadelijke stoffen door mobiele bronnen te beperken en die regelmatig bijeenkomt.

09.03 **Peter Logghe** (VB):
Pouvons-nous consulter ces rapports?

Ik weet wel dat dergelijke werkgroepen bestaan, maar kunnen wij de verslagen van die werkgroep consulteren? Wordt daar bijvoorbeeld ook over de CNG-materie gesproken? Dat was immers de strekking van mijn vraag.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van mevrouw Liesbeth Van der Auwera aan de minister van Klimaat en Energie over "de website www.go4seriousincome.biz" (nr. 4050)**

10 **Question de Mme Liesbeth Van der Auwera au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le site web www.go4seriousincome.biz" (n° 4050)**

10.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de minister, in mijn omgeving worden er de jongste tijd heel wat flyers uitgedeeld aangaande de vermelde website. Op de flyer staat dat men op zoek is naar mensen die tot 5 000 euro per maand willen bijverdienen. Er wordt opgeroepen zich op de website in te schrijven voor een gratis informatieavond. Op de website zelf wordt er geen informatie gegeven over het type van het aangeboden werk. Er staan alleen vage omschrijvingen als "een kans om gigantische nieuwe rijkdommen te verschaffen" en "biedt normale mensen de mogelijkheid een buitengewone levensstijl en rijkdom op te bouwen."

10.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Une organisation distribue depuis peu des dépliants dans lesquels les responsables déclarent chercher des personnes désireuses de bénéficier d'un salaire d'appoint pouvant atteindre 5 000 euros par mois. Les personnes intéressées sont appelées à s'inscrire sur www.go4seriousincome.biz puis à assister à une soirée d'information gratuite. Aucun renseignement n'est cependant fourni quant au type de travail proposé.

Ik kom tot mijn vragen, mijnheer de minister. Hebben uw diensten klachten ontvangen over deze site? Waarover gingen deze dan? Moet er tegen deze website niet worden opgetreden, in het belang van de consument?

L'administration a-t-elle déjà reçu des plaintes concernant ce site internet? Ne convient-il pas de prendre des mesures à l'encontre de ce site?

10.02 **Minister Paul Magnette**: De Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie ontving geen klachten over deze website. Wel ontvangt de ADCB op geregelde tijdstippen meldingen met betrekking tot de problematiek van piramideverkoop. Deze praktijk houdt in dat de consument tegen betaling kans maakt op een vergoeding die eerder voorkomt uit het aanbrengen van nieuwe consumenten in het systeem vanuit de verkoop of het verbruik van producten. Het opzetten, beheren of promoten van zulk piramidesysteem is een misleidende handelspraktijk die onder alle omstandigheden als oneerlijk wordt beschouwd krachtens artikel 91 van de wet van 6 april 2010 betreffende de marktpraktijken en de consumentenbescherming.

10.02 **Paul Magnette**, ministre: Aucune plainte n'a encore été déposée auprès de la direction générale Contrôle et Médiation (DGCM) du SPF Économie à propos de ce site internet. En revanche, la DGCM est régulièrement informée de ventes pyramidales. Il s'agit d'une pratique permettant au consommateur, contre paiement, de bénéficier d'une indemnité financière lorsqu'il introduit des nouveaux consommateurs dans le système. La mise

Indien er sprake is van een inbreuk treedt de ADCB repressief op

door middel van een onderzoek ter plaatse bij alle personen die in België zijn gevestigd. Bij personen die in België zijn gevestigd en waarvan is vastgesteld dat de persoon deelneemt met kennis van zaken aan zulke verkopen wordt tevens een onderzoek ter plaatse gedaan. Wanneer de praktijk in strijd is met de regelgeving omtrent de marktpraktijken en de elektronische handel en indien de dienstverlener in België is gevestigd beschikt de ADCB over de klassieke actiemiddelen die door de wet betreffende de marktpraktijken worden voorzien: waarschuwingsprocedure, vordering tot staken of pro justitia eventueel vergezeld met een voorstel tot minnelijke schikking en strafsancities.

In het geval dat de dienstverlener niet in België is gevestigd beschikt het ADCB over de volgende actiemiddelen: ten eerste, de medewerking vragen van de controleoverheid van het land van de overtreder die in een andere lidstaat van de Europese Unie is gevestigd en dit via de gemeenschappelijke gegevensbank conform de EEG-verordening 2006 betreffende de samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming; ten tweede, de informele medewerking vragen van de bevoegde controleoverheid binnen het internationale controlenetwerk voor consumentenbescherming, ICPEN, indien de overtreder is gevestigd in een land buiten de Europese Unie.

Naast deze repressieve aanpak worden slachtoffers van deze praktijk preventief geïnformeerd door de ADCB, dit om te vermijden dat zij opnieuw slachtoffer worden van zulke feiten. Met betrekking tot de genoemde website gaat de ADCB na of er al dan niet een verband kan worden gelegd met Belgische dienstverleners. Indien er inbreuken op de economische wetgeving worden vastgesteld dan worden de nodige stappen ondernomen.

en place, la gestion ou la promotion d'un tel système est une pratique commerciale trompeuse contraire à l'article 91 de la loi du 6 avril 2010.

S'il est question d'une infraction, la DGCM intervient à titre répressif par le biais d'une enquête sur place auprès des personnes établies en Belgique. La DGCM dispose des moyens d'action classiques: procédure d'avertissement, action en cessation ou pro justitia, éventuellement avec une proposition de transaction, et sanctions pénales.

Lorsque le fournisseur de services n'est pas établi en Belgique, la DGCM dispose des moyens d'action suivants: demander la collaboration des autorités de contrôle du pays du contrevenant au sein de l'Union européenne et demander la collaboration informelle des autorités de contrôle compétentes au sein du réseau de contrôle international pour la protection des consommateurs, ICPEN, si le contrevenant est établi dans un pays non membre de l'Union européenne.

La DGCM informe par ailleurs préventivement les victimes de cette pratique, afin d'éviter qu'elles ne soient à nouveau victimes. En ce qui concerne le site internet concerné, la DGCM vérifie si un lien peut être établi avec les prestataires de service belges. Les mesures nécessaires seront prises si des infractions sont constatées.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De volgende vraag nr. 4071 van de heer Logghe werd al behandeld.

10.03 **Peter Logghe** (VB): De vraag werd verstuurd naar de commissie voor de Volksgezondheid, maar is daar bij mijn weten nog niet behandeld. Ze komt hier in elk geval niet voor.

De **voorzitter**: Vraag nr. 4105 van mevrouw Temmerman wordt uitgesteld.

La **présidente**: La question n° 4105 de Mme Temmerman est reportée. Les questions n° 4117

Vraag nr. 4117 van de heer Blanchart wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

de M. Blanchart et n° 4343 de Mme Déom sont transformées en questions écrites.

De samengevoegde vragen nrs 4138 van mevrouw Burgeon en nr. 4343 van mevrouw Déom worden omgezet in schriftelijke vragen.

11 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de stand van zaken van de procedure van het Grondwettelijk Hof over nucleaire export" (nr. 4176)

11 Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'état de la procédure de la Cour constitutionnelle relative à l'exportation de matériel nucléaire" (n° 4176)

11.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de export van nucleaire materialen, kernmaterialen, kernuitrustingen, technologische kerngegevens en afgeleiden is geregeld door de wet van 9 februari 1981, de CANVEK-wet.

11.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): L'exportation de matières, d'équipements et de données technologiques nucléaires est régie par la loi du 9 février 1981, ou loi CANPAN. Le ministre a, en avril 2010, ajouté à cette loi l'obligation de consulter aussi la CANPAN en cas de livraison à des États disposant de l'arme nucléaire, ainsi que celle de soumettre à la commission CANPAN, outre ce qui figure sur la liste fédérale, tout ce qui peut être utilisé à des fins nucléaires.

U hebt de wet via de wet diverse bepalingen van 28 april 2010 aangepast. U hebt de artikelen 25 en 26 toegevoegd. Enerzijds is er de verplichting om ook de CANVEK te consulteren als het gaat over leveringen aan kernwapenstaten. Anderzijds zijn er de zogenaamde catch-all-clausules die ertoe strekken dat alles wat nucleair zou kunnen worden gebruikt maar niet expliciet in de federale lijst is opgenomen aan de CANVEK-commissie moet worden voorgelegd.

Le gouvernement flamand semble toutefois vouloir se limiter aux prescriptions internationales existantes et a également introduit une procédure devant la Cour constitutionnelle pour faire annuler les articles en question. Le ministre s'est-il concerté à ce sujet avec le gouvernement flamand? Pourquoi n'a-t-il pu le dissuader d'introduire cette action? La procédure ne risque-t-elle pas de miner encore davantage la politique? Pour quand le ministre attend-il l'arrêt de la Cour constitutionnelle? Cette procédure entrave-t-elle le fonctionnement de la CANPAN? Le gouvernement flamand respecte-t-il néanmoins les articles en question? Pouvons-nous disposer de ces requêtes introduites auprès de la Cour constitutionnelle?

De Vlaamse regering heeft hierover al van gedachten gewisseld en leek niet zo enthousiast over uw initiatief om de federale wetgeving aan te scherpen en eigenlijk alleen in overeenstemming te brengen met bestaande internationale voorschriften.

Hyperambitueus is dat dus niet. U probeert daar het hoogstnodige te doen, maar ik denk dat wij het erover eens zijn dat er nog werk aan de winkel is.

Er is een procedure bij het Grondwettelijk Hof door de Vlaamse regering geïnitieerd om die twee artikelen, enerzijds de advisering over kernwapenstaten en anderzijds de catch-all-clausules, te laten vernietigen.

Mijn fractie draagt de communautaire pacificatie hoog in het vaandel. Het zal u dus niet verrassen dat wij nog een aantal vragen over dat beroep hebben en er ons ook zorgen over maken.

Mijnheer de minister, hebt u alsnog – na een parlementaire vraag in november was dat nog niet het geval – overleg gepleegd met de Vlaamse regering, met de minister-president die het beroep bij het Grondwettelijk Hof heeft geïnitieerd? Zo ja, waarom werd er toch een beroep aangekondigd? Hebt u hen niet kunnen overtuigen tijdens het overleg? Zo neen, waarom hebt u die poging niet ondernomen?

Ik weet dat het niet zo evident is, maar het was misschien wel de moeite waard om het te proberen.

Vreest u niet dat de procedure bij het Grondwettelijk Hof onze reputatie ter zake die al vrij fragiel is verder in gevaar brengt en het beleid ter zake ondermijnt?

Binnen welke termijn verwacht u een uitspraak van het Grondwettelijk Hof? Belemmert de procedure vandaag de werking van de CANVEK?

Respecteert de Vlaamse regering ondertussen de artikelen 25 en 26 van de wet van 28 april 2010 of rijst daar een probleem?

Ik heb de vertegenwoordigers van de CANVEK daarover vorige week tijdens de hoorzitting ook ondervraagd. Zij menen dat dit vrij goed verloopt. De signalen die ik op andere manieren krijg zijn iets minder positief.

Is het mogelijk om te beschikken over de memories van de Vlaamse regering en de CANVEK over dit beroep, de verzoekschriften bij het Grondwettelijk Hof? Mij lijkt dat in het kader van de openbaarheid van bestuur mogelijk te zijn. Het zou wel fijn zijn om dit te kunnen ontvangen.

11.02 Minister **Paul Magnette**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Calvo, door de artikelen 25 en 26 van de wet van 28 april 2010 houdende diverse bepalingen, werd de CANVEK-wetgeving aangepast aan de versterkte internationale nucleaire non-proliferatieverplichtingen. Het gaat hier om exclusief federale aangelegenheden. Dat werd bevestigd door het advies van de Raad van State daaromtrent.

Het Vlaams Gewest heeft de federale regering er nooit van op de hoogte gebracht dat zij een beroep bij het Grondwettelijk Hof zou aantekenen tegen die artikelen. Wij kunnen uiteraard niet vermijden dat het Vlaams Gewest ons niet op de hoogte brengt. Toen het beroep via een persbericht werd aangekondigd, had het Vlaams Gewest de beslissing al genomen.

Officieel zijn er nog geen reacties vanwege de internationale gemeenschap geweest op de procedure, maar er bestaat zeker een risico op reputatieschade bij een ongunstige uitspraak van het Hof ten aanzien van de CANVEK.

De procedure bij het Grondwettelijk Hof kan ongeveer een jaar duren. Het secretariaat van de CANVEK heeft mij laten weten dat zij exportdossiers ontvangt, ook al vallen die onder de artikelen 25 en 26 van de wet van 28 april 2010 houdende diverse bepalingen.

Voorts kan ik niets meer zeggen, aangezien de zaak nog aanhangig is bij het Grondwettelijk Hof.

11.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik ben blij dat u erkent dat er een risico bestaat aangaande de procedure. Dit is in elk geval geen voorbeeld van samenwerkingsfederalisme. Nochtans heeft volgens mij iedereen baat bij het overleggen en het delen van informatie.

Ik begrijp dat u geen grote politieke beschouwingen kunt maken over die procedure.

Mijn laatste vraag was echter heel erg duidelijk en expliciet, namelijk om in het kader van de openbaarheid van bestuur te beschikken over de memories van de Vlaamse regering en van de CANVEK. Die vraag heb ik heel erg duidelijk gesteld. Kan dat? Ik had gehoopt om die verzoekschriften vandaag van u te kunnen ontvangen.

11.04 Minister **Paul Magnette**: Onze advocaat zegt ons dat die

11.02 **Paul Magnette**, ministre: La modification de la loi citée a adapté la législation CANPAN au renforcement des obligations internationales en matière de non-prolifération nucléaire. Il s'agit d'une matière exclusivement fédérale. La Région flamande n'a jamais informé le gouvernement fédéral de l'appel introduit auprès de la Cour constitutionnelle. La communauté internationale n'a pas encore réagi, mais une décision négative pourrait entacher notre réputation. La procédure pourrait durer environ un an et dans l'intervalle la CANPAN continue à recevoir tous les dossiers d'exportation.

11.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Je me réjouis d'entendre le ministre déclarer qu'un risque n'est pas exclu. Ce n'est certes pas un exemple de fédéralisme de coopération.

Pouvons-nous disposer des mémoires déposés par l'exécutif flamand et par la CANPAN comme je l'ai explicitement demandé tout à l'heure?

11.04 **Paul Magnette**, ministre: À

documenten niet publiek gemaakt kunnen worden omdat dat onze eigen verdediging kan verzwakken.

en croire notre avocat, ce ne serait pas judicieux et risquerait d'affaiblir notre défense.

11.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Goed, dan zal ik verder uitpluizen of die documenten werkelijk niet ter beschikking van het Parlement kunnen worden gesteld. Ik was namelijk vooral benieuwd naar de argumentatie van het Vlaams Gewest ter zake. Ik kom daar ongetwijfeld nog op terug.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "een nieuwe GEMIX-studie" (nr. 4177)

12 Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "une nouvelle étude GEMIX" (n° 4177)

12.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in *De Standaard* van 16 april maakt u een aantal beschouwingen over het energiebeleid. U kondigde aan een groep van experts de opdracht te hebben gegeven om een rapport voor te bereiden over de energietoekomst van ons land. U verwees naar de GEMIX-studie en zou dezelfde groep van experts hebben gevraagd een nieuwe opdracht uit te voeren. Zij zouden moeten bepalen "hoe groot of hoe klein de kans is dat het licht uitgaat", een slogan die wel heel populair is in het Belgisch energiedebat – zucht –, als in 2015 de eerste kernreactoren worden stilgelegd.

12.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Dans l'édition du *Standaard* du 16 avril, le ministre annonçait avoir mandaté un groupe d'experts pour élaborer un rapport sur l'avenir énergétique de notre pays. Il s'agirait du même groupe d'experts qui avait déjà rédigé le rapport final GEMIX. Ces experts auraient pour mission d'évaluer les conséquences de la fermeture des réacteurs nucléaires les plus anciens en 2015.

Ik vermoed dat er enige samenhang is met de statengeneraal voor de Elektriciteit of de investeringsanalyse die u samen met de regionale ministers, als ik mij niet vergis, hebt opgevraagd bij de vier regulatoren om na te gaan welke energieprojecten er op stapel staan.

Je présume qu'il existe une corrélation avec les états généraux de l'électricité ou avec l'analyse d'investissement commandée par le ministre et les ministres régionaux aux quatre régulateurs afin d'examiner les projets en chantier sur le plan énergétique.

Hebt u werkelijk een nieuwe studie aangevraagd vergelijkbaar met de GEMIX-studie? Zo ja, wie zal die studie uitvoeren en wat is de concrete opdracht? Zullen dat dezelfde mensen zijn?

Is er ooit een evaluatie gebeurd van de GEMIX-studie? Zijn de geformuleerde conclusies volgens u nog steeds geldig? Het gaat dan bijvoorbeeld over de vooruitzichten inzake de vraag naar elektriciteit, waar toch een discrepantie is tussen de cijfers in het GEMIX-rapport en de reële vraagcijfers vandaag.

Qui va rédiger ce rapport? Le rapport final GEMIX a-t-il fait l'objet d'une évaluation? La nouvelle étude participe-t-elle de la préparation des états généraux de l'électricité? Quand les régulateurs communiqueront-ils des informations sur leurs projets? Quels accords le ministre a-t-il conclu avec les ministres régionaux afin de faire rapidement toute la clarté sur les investissements prévus entre 2011 et 2015?

Valt de nieuwe studie onder de voorbereiding van een statengeneraal voor de Elektriciteit? Zo ja, wat is het plan van aanpak voor deze statengeneraal? Hebt u daarover ondertussen reeds kunnen vergaderen met de Vlaamse minister voor Energie Freya Van den Bossche en zijn de agendaproblemen van de baan?

Binnen welke termijn verwacht u duidelijkheid over de aangekondigde investeringsanalyse van de vier regulatoren? Wanneer zullen deze regulatoren de informatie ter beschikking kunnen stellen? Is het juist dat zij voor einde mei enige informatie zouden moeten aanleveren?

Welke afspraken hebt u gemaakt met de regionale ministers in het kader van het samenwerkingsfederalisme opdat er snel duidelijkheid zou zijn over de geplande investeringen tussen nu en 2015, het

moment waarop de drie oudste kernreactoren zouden moeten sluiten?

12.02 Minister **Paul Magonette**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Calvo, ik denk dat het nu het ogenblik is om de gegevens van de GEMIX-studie van oktober 2009 te actualiseren. Ik weet dat er bijvoorbeeld vertragingen zijn voor de nieuwe projecten voor nieuwe productiecapaciteit. De vraag verandert ook van jaar tot jaar. Daarom moeten wij over een nauwkeurige stand van zaken van vraag en aanbod van elektriciteit tegen 2030 en 2040 beschikken, teneinde de toestand op te maken van de energiemix van België.

Dat is de concrete opdracht. Daarom heb ik de Belgische deskundigen van de vorige GEMIX gevraagd om deze oefening te doen. Het gaat dus om de CREG, de Nationale Bank, de FOD Economie en het Federaal Planbureau.

Het verslag van GEMIX was het voorwerp van ruim overleg en talrijke debatten, inzonderheid bij de Centrale Raad van het Bedrijfsbeheer, de FRDO en in fine uiteraard het Parlement. Dit soort oefeningen moet geregeld worden herhaald in functie van de eventuele nieuwe gegevens. Het is als dusdanig niet verbonden met de toekomstige statengeneraal van de Energie, maar onder andere inzake schattingen van de toekomstige vraag, de evolutie van het toekomstige aanbod, de te verwezenlijken investeringen, is het duidelijk dat de werkzaamheden parallel zouden kunnen worden geleid. Nochtans is er strikt genomen nog geen bepaalde planning noch een datum om de besluiten in te dienen. Dit zal afhangen van de methodologie die gebruikt wordt door de regulatoren.

Een backcastingoefening met een hypothese van 100 % hernieuwbare energie in 2050 zal in samenwerking met de Gewesten worden opgestart, gecoördineerd op het niveau van de ENOVER-groep met de wetenschappelijke steun van het Federaal Planbureau. Ik heb er op Europees vlak tijdens de Energieraad voor gepleit om die oefening ook op Europees niveau te doen.

Betreffende de bestaande productiecapaciteit zullen alle Gewesten en de federale overheid de beschikbare informatie in volledige transparantie uitwisselen.

12.02 **Paul Magonette**, ministre: Le moment est venu d'actualiser les données de l'étude GEMIX d'octobre 2009. Les projets relatifs à de nouvelles capacités de production ont subi des retards et par ailleurs, la demande change d'année en année. Les données relatives à l'offre et à la demande à l'horizon 2030 et au-delà doivent être soigneusement répertoriées en vue de cerner le mix énergétique précis de notre pays. J'ai dès lors chargé les experts belges du précédent GEMIX de se livrer également à cet exercice. Il s'agit de la CREG, de la Banque nationale, du SPF Économie et du Bureau fédéral du Plan.

Le rapport du GEMIX a fait l'objet d'une large concertation et de nombreux débats, y compris au Parlement. Il convient de répéter régulièrement cet exercice en vue de pouvoir inclure de nouvelles données.

En tant que telle, cette étude n'est pas liée aux états généraux de l'énergie, même si les travaux peuvent se poursuivre, au moins en partie, parallèlement. Aucune date butoir n'a encore été fixée, cette dernière dépendant de la méthodologie appliquée par les régulateurs.

Un exercice de "backcasting" fondé sur une hypothèse de 100 % d'énergies renouvelables en 2050 sera lancé en collaboration avec les Régions et sera coordonné par le groupe ENOVER avec l'appui scientifique du Bureau fédéral du Plan. J'ai préconisé, lors du Conseil européen de l'Énergie, de réaliser cet exercice à l'échelon européen.

L'ensemble des Régions échangeront avec l'État fédéral les informations disponibles sur la capacité de production actuelle dans la plus grande transparence.

12.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik begrijp dat u formeel de opdracht hebt gegeven maar dat de timing nog niet is gedefinieerd?

Ik heb nog een paar bemerkingsen. Studiewerk is natuurlijk nooit overbodig, het is welkom. Het regent studies als het gaat over energiepolitiek.

In lopende zaken vraagt u een actualisering van de GEMIX-studie en activeert u dus diezelfde mensen. Ik heb daar toch vragen bij.

Ten tweede, u geeft ook aan dat het parallel zal lopen met de statengeneraal voor Elektriciteit en met het zeer goede idee om een backcastingscenario voor 2050 te maken. Ik vraag mij dan af of het wel efficiënt is om die diverse zaken naast elkaar te organiseren. Zou het niet interessanter zijn om die zaken wat meer samen te laten sporen. Ik hoop dat u of uw opvolger daartoe initiatieven neemt. Dan is er niet enerzijds een geactualiseerde GEMIX-studie die dan misschien gecontesteerd wordt door wie ze heeft uitgevoerd, naast een backcastingscenario voor 2050 en een investeringsanalyse van de vier regulatoren. Dat is wat te veel van het goede. Ik hoop dat u toch probeert om die dingen wat beter in elkaar te passen. Het zou ervoor zorgen dat de resultaten minder gecontesteerd worden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

13 Questions jointes de

- **Mme Colette Burgeon au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la fonction de géolocalisation placée dans les iPhone à l'insu de leurs utilisateurs" (n° 4138)**

- **Mme Valérie Déom au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "la polémique entourant le possible traçage des utilisateurs d'iPhone" (n° 4343)**

13 Samengevoegde vragen van

- **mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Klimaat en Energie over "de geolocatiefunctie die op de iPhones werd geplaatst zonder dat de gebruikers ervan op de hoogte zijn" (nr. 4138)**

- **mevrouw Valérie Déom aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de polemiek over de mogelijke opslag van locatiegegevens van iPhonegebruikers" (nr. 4343)**

13.01 Colette Burgeon (PS): Madame la présidente, je vous prie d'excuser mon retard mais j'étais retenue pour des votes dans une autre commission.

Monsieur le ministre, selon une dépêche de l'AFP datée du 20 avril 2011, une équipe britannique de développeurs informatiques a découvert que l'iPhone enregistre en permanence, à travers un fichier log, l'ensemble des déplacements de son utilisateur. Toutes ces données sont ensuite transférées sur un Mac, lors de chaque synchronisation et peuvent ainsi être exploitées.

Depuis l'arrivée du système iOS 4 à l'été, Apple a inclus dans le système d'exploitation de l'iPhone et de l'iPad une fonction permettant de garder sur un dossier caché non protégé la trace des mouvements de ses utilisateurs. Ces appareils stockent une longue liste de marqueurs d'endroits et d'heures. Ce qui apparaissait il y a peu comme de la science-fiction est désormais une réalité: il est possible de suivre un individu à son insu, heure par heure dans tous ses déplacements. Cette intrusion dans la vie privée ou professionnelle

12.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): La commande d'une actualisation de l'étude GEMIX par un gouvernement en affaires courantes me paraît une initiative discutable. Le ministre indique également que cette actualisation sera menée parallèlement à l'organisation d'états généraux de l'électricité et à la réalisation d'un scénario de backcasting pour 2050, une idée à laquelle j'applaudis des deux mains. Ne serait-il pas plus logique de coordonner ces deux initiatives plutôt que de les mener de front séparément?

13.01 Colette Burgeon (PS): Een Brits team van onderzoekers heeft ontdekt dat de iPhone voortdurend alle verplaatsingen van de gebruiker registreert en opslaat in een logfile. Bij elke synchronisatie worden al die gegevens naar een Mac gestuurd en kunnen ze gebruikt worden.

Wat is het standpunt van de Belgische en Europese autoriteiten ten aanzien van die inbreuk op de privacy van iPhonegebruikers? Zult u een klacht indienen tegen Apple? Bent u van plan om Apple om opheldering te vragen? Zult u eisen dat het besturingssysteem vervangen wordt door een verbe-

d'une personne est évidemment intolérable et doit être combattue.

terde versie zonder die functie?

Par ailleurs, ce qui est encore plus interpellant, c'est que le dossier est non crypté et non protégé et qu'il apparaît sur toute machine avec laquelle il y a eu synchronisation.

Monsieur le ministre, quelle est la position des autorités belges et européennes face à cette intrusion dans la vie des utilisateurs d'iPhone?

Envisagez-vous de déposer plainte contre Apple?

Comptez-vous demander des éclaircissements à Apple sur la présence de ce fichier de géolocalisation dans le système d'exploitation?

Allez-vous exiger le remplacement du système d'exploitation par une version corrigée dépourvue de cette fonction?

13.02 Paul Magnette, ministre: Madame la présidente, madame Burgeon, le problème que vous évoquez constitue en effet un sujet préoccupant pour l'ensemble des utilisateurs de ces équipements de communication électroniques, non seulement en Belgique mais partout dans le monde.

Face aux multiples interrogations et réactions formulées à propos de ce phénomène de stockage de données de localisation qui peuvent, si elles étaient dévoilées, causer à certaines personnes des troubles avec leur employeur ou, qui sait, avec leur conjoint, Apple a reconnu officiellement le problème. Celui-ci trouverait son origine dans un bug du système d'exploitation du terminal et Apple annonce la mise à disposition, dans les prochaines semaines, d'un logiciel téléchargeable gratuitement qui corrigera le défaut actuel, de manière à ce que les données litigieuses ne soient plus conservées dans le terminal ni transmises à la maison mère.

Sur le plan purement juridique, la Commission de la protection de la vie privée a souligné, par la voix de son président, qu'aussi longtemps que les données transmises sont au préalable "anonymisées", de telle façon qu'aucun lien ne puisse être établi entre les données de localisation et les données personnelles de l'utilisateur, le stockage et la transmission ne posent en soi aucun problème. Il en va tout autrement, bien entendu, si un lien existe entre la localisation et l'identification de l'utilisateur. Je resterai donc attentif aux suites de ce dossier.

Par ailleurs, il est évident que la question soulevée par des systèmes qui seraient présents dans les iPhone ou d'autres *smartphones* implique une réponse qui ne peut être que concertée aux niveaux européen et international. La législation européenne sur la protection des données personnelles et de la vie privée est d'ailleurs en cours de révision pour être adaptée aux développements technologiques et à la globalisation de l'économie. La réforme envisagée devra nécessairement prendre en compte ce genre de situation et prévoir des règles à la fois préventives et répressives à l'égard des contrevenants.

13.02 Minister Paul Magnette: Apple heeft het probleem officieel toegegeven en heeft verklaard dat het een gratis te downloaden patch ter beschikking zal stellen, waarmee het huidige euvel zal worden verholpen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft benadrukt dat gegevens juridisch gesproken mogen worden opgeslagen en doorgestuurd, zolang ze vooraf maar worden geanonimiseerd. Indien er een link is tussen de plaatsgegevens en de identiteit van de gebruiker, is het natuurlijk een heel andere zaak.

De Europese wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en van de persoonlijke levenssfeer wordt momenteel herzien en zal worden aangepast aan de technologische vooruitgang en de mondialisering van de economie. De hervormde wetgeving zal dergelijke situaties moeten regelen.

13.03 Colette Burgeon (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie

13.03 Colette Burgeon (PS): Ik

pour vos réponses et compte sur votre ténacité dans le cadre de la législation en cours de révision au niveau européen. J'espère que la Belgique pourra encore y mettre son grain de sel et que nous pourrions avoir toutes les protections et assurances que nous méritons.

reken erop dat u voet bij stuk zal houden in het kader van de herziening van de wetgeving op Europees niveau. Ik hoop dat we alle bescherming en verzekering waar we recht op hebben, zullen krijgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de rol van het SCK sinds de nucleaire ramp van Fukushima" (nr. 4180)

14 Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le rôle du CEN depuis la catastrophe nucléaire de Fukushima" (n° 4180)

14.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol speelt traditioneel een belangrijke rol bij de verspreiding van wetenschappelijke informatie over nucleaire veiligheid. De nood aan objectieve en wetenschappelijke informatie is alleen maar toegenomen door de vreselijke gebeurtenissen in Fukushima. We stellen ook vast dat woordvoerders van het SCK regelmatig worden geconsulteerd in de berichtgeving over de ramp zelf, de gevolgen daarvan, de algemene risico's verbonden aan nucleaire energie en eventueel zelfs de impact op gebeurtenissen hier. Denk aan de container in de haven van Zeebrugge gisteren, zonder dat ik daaraan een emotioneel discours wil vastknopen.

14.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Des analyses scientifiques sur la catastrophe de Fukushima circuleraient au sein du Centre d'étude de l'énergie nucléaire (CEN) dont les conclusions ne correspondent pas aux déclarations publiques du Centre à ce propos. L'équipe Fukushima du CEN serait très rapidement arrivée au constat que la catastrophe de Fukushima était un incident nucléaire de niveau 7 sur l'échelle INES.

Ik heb begrepen dat bij het studiecentrum expliciet een Fukushima-team actief was, dat onder meer de evolutie van de ramp en de mogelijke gevolgen zo goed mogelijk in kaart probeert te brengen. Welnu, het bericht bereikt mij dat het Fukushima-team van het centrum, dat in totaal met 32 miljoen euro aan publieke middelen wordt gefinancierd, al vrij snel, nog voor de Japanse autoriteiten officieel deze inschatting maakte en iets later dan Greenpeace, op basis van informatie uit diverse hoeken intern de ramp van Fukushima als een nucleair incident van INES-schaal 7 beschouwden.

Existe-t-il des accords avec le CEN sur la diffusion d'informations en cas d'incident nucléaire par exemple? Y a-t-il un lien avec les postes de dépenses du CEN inscrits au budget? Est-il exact qu'une équipe Fukushima a été mise en place au CEN pour assurer un suivi de la catastrophe nucléaire japonaise? Le gouvernement a-t-il eu des contacts avec cette équipe? Comment s'est déroulée la coopération avec l'Agence fédérale de contrôle nucléaire (AFCN)?

Bestaan er afspraken met het SCK over informatieverstrekking, bijvoorbeeld bij het uitbreken van een dergelijke nucleaire ramp? Zo ja, hoe zijn die afspraken geformaliseerd? Is er een link met de diverse dotaties en uitgavenposten in de begroting voor het studiecentrum? Voor wat hoort wat, zou men denken. Voor publieke middelen hoort objectieve en wetenschappelijke informatie, die dan ook ter beschikking wordt gesteld.

Heeft het SCK een specifieke rol gespeeld bij de opvolging van de nucleaire ramp in Fukushima? Ik heb begrepen dat er diverse overlegmomenten zijn geweest met u en met de minister van Binnenlandse Zaken, aangezien die bevoegd is voor het federaal agentschap. U hebt, denk ik, geprobeerd regelmatig die situatie op te volgen. Welke rol heeft het SCK daar dan bij gespeeld? Was er inderdaad een Fukushima-team actief in het studiecentrum? Zo ja, stond de regering actief ermee in contact om te beschikken over voldoende wetenschappelijke informatie, bijvoorbeeld over de inschatting van de ramp? Hoe verliep de samenwerking met het

Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle?

Samengevat, er bereiken mij berichten dat er wetenschappelijke analyses circuleerden bij het studiecentrum, die niet te rijmen zijn met de publieke verklaring van het studiecentrum over de ramp in Fukushima.

14.02 Minister **Paul Magonne**: Mijnheer Calvo, in geval van een nucleaire ramp in het buitenland is het in de eerste plaats het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle dat voor de opvolging ervan, in overleg met de algemene directie Crisiscentrum van de FOD Binnenlandse Zaken, en voor de nodige informatieverstrekking instaat.

Aangezien er geen gevaar dreigde voor België, hebben beide instellingen zich beperkt tot het verstrekken van informatie op hun website. Zij hebben zich ook, in overleg met de FOD Buitenlandse Zaken, beziggehouden met de repatriëring van een aantal Belgen uit Japan en met de controle van hun eventuele besmetting. Voor meer informatie op dat vlak verwijst ik naar de minister van Binnenlandse Zaken.

In het geval van een nucleaire ramp hangt het, wat informatieverstrekking betreft, ervan af of het Belgisch nucleair en radiologisch noodplan wordt afgekondigd of niet. Indien het Belgisch noodplan wordt afgekondigd, verloopt de coördinatie van de informatie via de infocel Beheer van het Coördinatie- en crisiscentrum van de regering.

Conform het koninklijk besluit kan het SCK-CEN een rol spelen in verband met de communicatie, indien hiertoe verzocht door de overheid. Het SCK-CEN treedt dan op als expert in de evaluatie van de situatie en in de ondersteuning van de metingen.

Als wetenschappelijke instelling heeft het SCK-CEN de gebeurtenissen op de voet gevolgd en heeft het in de mate van het mogelijke positief gereageerd op vragen om verduidelijking van journalisten, de pers of individuele burgers.

Hierbij werd op geregelde tijdstippen met het FANC en het Crisiscentrum overlegd om de domeinen waarover werd gecommuniceerd, op elkaar af te stemmen. Bij wijze van voorbeeld, de communicatie over de verdeling van jodiumtabletten werd systematisch overgelaten aan de officiële instanties die verantwoordelijk zijn voor de campagne, die toevallig samenviel met het voorval in Fukushima. De onderlinge afstemming is vlot verlopen. De contactpersoon bij het SCK-CEN werd overigens vermeld op de website van het FANC.

De opvolging van de gebeurtenissen in Fukushima heeft geen invloed op de dotatie die aan het centrum wordt toegekend. Ik beschouw de opvolging als deel uitmakend van zijn normale activiteit, die het moet kunnen uitvoeren met de dotatie die het ontvangt.

Het SCK-CEN heeft inderdaad een specifieke rol gespeeld bij de opvolging van de nucleaire ramp in Fukushima. Naast de rol in verband met communicatie, die het SCK-CEN op zich heeft genomen en die ik net heb toegelicht, heeft het SCK-CEN ook zijn expertise wat

14.02 **Paul Magonne**, ministre: Lorsqu'une catastrophe nucléaire se produit à l'étranger, c'est au premier chef l'AFCN qui en assure le suivi, en concertation avec la direction générale Centre de crise du SPF Intérieur. Ce sont eux qui assument la responsabilité de la communication des informations. Le CEN peut jouer un rôle communicationnel si l'autorité publique le lui demande. Dans cette hypothèse, le CEN intervient en tant qu'expert.

Le CEN a suivi de très près l'évolution de la catastrophe de Fukushima et il a réagi le mieux possible aux questionnements de la presse et des citoyens. Il s'est concerté à intervalles réguliers avec l'AFCN et le Centre de crise afin d'accorder leurs violons quant aux domaines qui seraient l'objet de leurs communiqués.

Le suivi de la catastrophe survenue au Japon fait partie des missions normales du CEN et n'influe pas sur sa dotation. Il est exact que le CEN a joué un rôle spécifique dans le cadre du suivi de cette catastrophe. En marge de ses missions en matière de communication, le CEN a déployé sa compétence technique particulière dans le domaine des mesures. Pendant une semaine, il a en effet envoyé une équipe de mesure à l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek afin de déceler toute contamination interne chez les personnes rentrées du Japon. Aucune contamination n'a été constatée chez les 50 personnes examinées.

En outre, le CEN m'a soumis une série de scénarios envisageables dans la perspective d'une contribution de la Belgique au programme

metingen betreft ter beschikking gesteld van de overheid.

Onder coördinatie van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de regering heeft het SCK-CEN gedurende een week een meetploeg opgesteld in het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek om personen te controleren op inwendige besmetting bij hun terugkeer uit Japan. Er werden effectief een vijftigtal personen gemeten, waarbij geen inwendige besmetting werd vastgesteld. Op die ploeg kan eventueel opnieuw een beroep worden gedaan in geval van noodzaak, maar ook de laboratoria in Mol zijn nog steeds ter beschikking.

Voorts heeft het SCK-CEN mij ook een aantal mogelijkheden voorgelegd voor het verlenen van een bijdrage aan het internationaal steunprogramma ten voordele van Japan. Die mogelijkheden werden meegedeeld op de Europese Buitengewone Raad van Energieministers van 21 maart 2011.

Zij werden ook bekendgemaakt aan de Europese Commissie en aan het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie in Wenen. Tot nu toe werd nog niet positief gereageerd op het Belgisch aanbod. Men heeft zich vooral gericht tot de grote landen.

Mocht er toch nog een beroep worden gedaan op België, dan is het SCK bereid om een ploeg naar Japan te zenden. Daarnaast werden deels op vraag van het FANC en deels op initiatief van het SCK extra metingen uitgevoerd om de besmettingen van lucht, stof, neerslag en gras in België te evalueren. De resultaten hiervan werden via het FANC publiek gemaakt. Op vraag van het FAVV heeft het SCK ook zijn labo's voorbereid voor grootschalige controles in de voedselketen, mocht dat nodig zijn. Dat was tot nu toe niet het geval.

Het SCK heeft soms deelgenomen aan overleg met de overheid om het Belgische beleid inzake Fukushima in het algemeen te kunnen ondersteunen. Om de praktische opvolging van de informatie uit Japan te stroomlijnen en te verifiëren, zodat men zich degelijk kon voorbereiden op contacten met pers en overheid en om de diverse meningen te coördineren, werd intern bij het SCK een Fukushima-team opgericht, bestaande uit leden van de directie, leden van de communicatiedienst en experts van het SCK in diverse disciplines zoals reactortechnologie, veiligheid, stralingsbescherming waaronder meetmethoden. Het team onderhield contacten met het FANC en de voogdijoverheid.

14.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Bedankt, mijnheer de minister, voor het uitgebreide antwoord.

Het initiatief in Neder-Over-Heembeek is heel positief. Het voorstel om mee te werken aan internationale steun, is heel positief. De initiatieven voor extra metingen zijn heel positief. Toch blijf ik wat op mijn honger. Ik heb gehoord dat al vrij vroeg bij het SCK scenario's en analyses circuleerden dat Fukushima moest worden ingeschat als een nucleair incident in een schaal 7. De Japanse autoriteiten zijn pas heel laat tot die inschatting overgegaan. Intussen heb ik ook de dotatie geraadpleegd, het is geen 32 maar 52 miljoen in de begroting van 2011. Het studiecentrum, dat dus 52 miljoen euro aan publieke middelen ontvangt, laat waardevolle wetenschappelijke analyses circuleren in een specifiek opgericht Fukushima-team bij het

international d'aide au bénéfice du Japon. Ces scénarii ont été communiqués lors du Conseil européen extraordinaire des ministres de l'Énergie qui s'est tenu le 21 mars 2011, et ils ont été remis à la Commission européenne ainsi qu'à l'AIEA. Nous n'avons pas encore reçu d'avis favorable. Si l'on faisait appel à la Belgique, le CEN pourrait envoyer une équipe au Japon.

En outre, des mesures supplémentaires ont été effectuées afin d'évaluer la contamination de la lumière, de la poussière, des précipitations et de l'herbe en Belgique. À la demande de l'AFSCA, le CEN a également préparé ses laboratoires pour pouvoir effectuer des contrôles de la chaîne alimentaire au cas où cela s'avérerait nécessaire.

Le CEN a participé de temps à autre à la concertation avec les pouvoirs publics afin d'apporter un appui scientifique à la stratégie mise en œuvre dans le dossier Fukushima. Une équipe Fukushima constituée de membres de la direction, du service de communication et de différents experts a en effet été mise sur pied dans le but d'assurer un suivi valable des informations en provenance du Japon.

14.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Il me revient que très tôt, une analyse classant la catastrophe de Fukushima au niveau 7 sur l'échelle des événements nucléaires a circulé au CEN. Cependant, le CEN, qui reçoit des subsides d'un montant de 52 millions d'euros, n'a pas jugé nécessaire de partager cette information. Le ministre a-t-il eu des contacts directs avec le CEN pendant la crise de Fukushima?

studiecentrum, maar vond het blijkbaar niet nodig om die informatie te delen op het moment dat zij als experts werden geraadpleegd.

Hebt u als politiek verantwoordelijke en als energieminister tijdens de Fukushima-crisis rechtstreeks contact gehad met het SCK?

14.04 Minister **Paul Magonette**: Ja, ik heb SCK-experts geraadpleegd om de ramp beter te begrijpen, om technische verklaringen te krijgen.

14.04 **Paul Magonette**, ministre: J'ai consulté des experts du CEN afin de mieux comprendre la nature de la catastrophe de Fukushima et afin d'obtenir des explications techniques à son propos.

14.05 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Hebben zij u tijdens die overlegmomenten geïnformeerd over het feit dat zij op basis van de gegevens vanuit andere internationale organisaties en op basis van de met hun expertise samengebrachte data de ramp hadden ingeschat als een ramp van schaal 7?

14.05 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Ces experts ont-ils dit au ministre qu'ils classaient cette catastrophe au niveau 7 sur l'échelle des événements nucléaires?

14.06 Minister **Paul Magonette**: Neen, onze vergadering vond plaats tijdens de eerste momenten van de ramp en toen was het onmogelijk om een dergelijke evaluatie te maken, dat is later gekomen.

14.06 **Paul Magonette**, ministre: Non, notre entrevue s'est passée pendant les premiers instants de la catastrophe. Il était encore trop tôt, à ce moment-là, pour procéder à une telle évaluation.

14.07 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Het SCK heeft u dus niet geïnformeerd over een evaluatie. Dan zal ik nu de hypothetische vraag stellen. Stel dat er een analyse bij het SCK circuleert die concludeert dat de ramp in Fukushima, in tegenstelling tot wat de Japanse autoriteiten beweren, vandaag reeds in schaal 7 moet worden gecatalogeerd, vindt u dan dat het SCK u daarvan op de hoogte moet brengen, aangezien het centrum kan rekenen op 52 miljoen euro aan publieke middelen?

14.07 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): À supposer qu'au sein du CEN, une analyse classant la catastrophe de Fukushima au niveau 7 sur l'échelle des événements nucléaires ait circulé avant même l'analyse officielle des autorités japonaises, le CEN n'aurait-il pas dû en informer le ministre?

14.08 Minister **Paul Magonette**: Als zij de evaluatie maken, moeten zij met de andere nationale instellingen in het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie overleg plegen om zo hun eigen evaluatie met die van de anderen te vergelijken. Zij kunnen mij informeren, maar dat is geen automatisch en direct mechanisme.

14.08 **Paul Magonette**, ministre: Lorsqu'il procède à une telle évaluation, le CEN est tenu de se concerter à ce sujet au sein de l'AIEA. Il peut m'en informer mais il ne s'agit pas là d'un mécanisme automatique.

14.09 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Ik ben blij dat u erkent dat als die analyse circuleerde het SCK u, het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en andere instanties moest informeren over die analyse. Ik ben blij dat wij wat dat betreft op dezelfde lijn zitten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Samengevoegde vragen van

- de heer **Kristof Calvo** aan de minister van Klimaat en Energie over "de rondetafel over de nucleaire provisies" (nr. 4185)
- de heer **David Clarinval** aan de minister van Klimaat en Energie over "het voornemen van de minister om het beheer van de nucleaire voorzieningen toe te vertrouwen aan een externe instantie" (nr. 4279)

15 Questions jointes de

- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la table ronde sur les provisions nucléaires" (n° 4185)

- M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la volonté du ministre d'externaliser la gestion des provisions nucléaires" (n° 4279)

15.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, u hebt aangekondigd dat er een rondetafel zou komen, georganiseerd door het NIRAS en de FOD Economie, afdeling Energie, over de nucleaire provisies. Het is een thema dat vrij populair was in de laatste reeks commissies. Die rondetafel heeft intussen plaatsgevonden.

In *De Standaard* van 16 april kondigde u daarom een aantal bijstellingen van de bestaande wetgeving aan. U maakte in het persartikel een onderscheid tussen de korte en de lange termijn. U zei dat op termijn het beheer van die provisies moet worden overgeheveld naar de overheid, naar een andere instantie. Intussen gaan we een aantal minimale aanpassingen van de bestaande wetgeving uitvoeren. Zo interpreteer ik uw verklaringen.

Ik heb dan ook enkele vragen. Kunt u ons iets meer vertellen over de uitkomst van deze rondetafel? Zou de commissie kunnen beschikken over de documenten en de presentaties van deze rondetafel?

Ten tweede, welke nieuwe wetgevende initiatieven plant u? Binnen welke termijn? Waarom maakt u het onderscheid tussen bijstellingen op korte en lange termijn? Zou het niet goed zijn om meteen ten gronde het beheer van de provisies bij te sturen en over te hevelen? Daarvoor kan er eventueel een initiatief vanuit het Parlement komen.

Ten derde, een meer praktische vraag. Misschien is er ergens iets verkeerd gelopen maar waarom zijn de leden van de commissie voor het Bedrijfsleven niet uitgenodigd voor de rondetafel, althans ik niet? Dat was nochtans aangekondigd bij een van de parlementaire vragen over de rondetafel voor nucleaire provisies.

15.02 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, dans *Le Soir* du 18 avril dernier, vous avez annoncé votre intention d'une part, d'externaliser la gestion des provisions nucléaires, en dehors de la structure de Synatom et, d'autre part, d'améliorer le contrôle public de Synatom.

Monsieur le ministre, où en est concrètement la traduction en texte de ces effets d'annonce? Comment allez-vous réaliser ces deux objectifs?

15.03 Paul Magnette, ministre: Monsieur Clarinval, monsieur Calvo, c'est une question qui me tient à cœur. J'avais déjà sollicité l'ONDRAF il y a plus d'un an pour une évaluation de ce système de provisions et pour une évaluation générale de la loi du 11 avril 2003

15.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): L'ONDRAF et le département Énergie du SPF Économie ont organisé une table ronde sur les provisions nucléaires. Dans les colonnes du *Standaard* du 16 avril dernier, le ministre annonçait dans ce contexte un certain nombre d'ajustements de la législation existante, tant à court terme qu'à long terme.

Quels sont les résultats de cette table ronde? La commission peut-elle disposer des documents qui y sont liés et des présentations qui y ont été faites? Quelles nouvelles initiatives législatives le ministre envisage-t-il de prendre? Pourquoi fait-il la distinction entre les ajustements à court et à long terme? Ne vaudrait-il pas mieux corriger immédiatement et fondamentalement la gestion des provisions et procéder à son transfert? Peut-être le Parlement pourrait-il prendre une initiative en ce sens. Pourquoi les membres de cette commission n'ont-ils pas été invités à la table ronde, comme cela avait pourtant été annoncé en réponse à une question parlementaire?

15.02 David Clarinval (MR): In *Le Soir* van 18 april hebt u bekendgemaakt dat u van plan bent om het beheer van de nucleaire voorzieningen toe te vertrouwen aan een externe instantie (en uit de Synatom-structuur te halen) en de overheidscontrole op Synatom te versterken.

Hoe staat het met de concrete invulling van die aangekondigde maatregel?

15.03 Minister Paul Magnette: Ik heb NIRAS meer dan een jaar geleden gevraagd een evaluatie op te stellen met betrekking tot dat

puisque'un certain nombre d'éléments pouvaient donner à penser que ce système n'était pas suffisant.

L'ONDRAF a réalisé un travail très sérieux. Il a consulté toute une série d'experts, a comparé les systèmes étrangers et est venu avec ce premier rapport, qui est disponible sur son site. Comme vous pouvez le constater, il tire la conclusion que la loi du 11 avril 2003 doit être améliorée. L'adéquation des provisions n'est pas assurée; le mécanisme de la loi concernant la disponibilité des provisions n'est pas suffisant et rien n'est prévu pour le scénario d'arrêt anticipé des centrales nucléaires en cas de panne ou de décision politique.

Il faut donc que nous améliorions le système belge de provisions nucléaires pour que les ressources soient suffisantes et disponibles au moment désiré. Les experts indiquent que cette amélioration doit se fonder sur quatre principes: une responsabilité mieux définie des acteurs, une sauvegarde plus sûre des moyens financiers, un contrôle plus ferme du système et une totale transparence du système. Pour chacun de ces éléments, les experts ont formulé un certain nombre de recommandations. Je ne vais pas toutes les prendre ici dans les détails. Vous pourrez examiner le rapport. Mais pour la responsabilité par exemple, ils évoquent la définition et la composition de différents types de responsabilité (responsabilité financière, de gestion) qui doivent être améliorés.

L'établissement des provisions doit être considéré sous différents angles, à la fois sous l'angle de la continuité, du principe de territorialité, de la dimension dans le temps, d'une séparation plus nette entre les provisions pour le démantèlement d'une part, et pour la gestion des combustibles irradiés ou des déchets, d'autre part.

En matière de sécurité, il y a là aussi plusieurs façons de compléter le mécanisme et de le renforcer, soit en ne déléguant plus la gestion des provisions à une société qui exerce par ailleurs d'autres activités nucléaires, soit en soumettant la société responsable de la gestion des provisions à des règles claires de gouvernance interne et, en tous les cas, en définissant de manière plus claire les paramètres économiques applicables, en utilisant des ressources agréées pour la gestion des actifs et des passifs, en ayant une utilisation claire de l'actif pour les obligations couvertes par les provisions et en assurant aussi la traçabilité et la possibilité de saisie de ces actifs.

Pour le contrôle, certaines conditions doivent être remplies mieux qu'aujourd'hui en ce qui concerne l'indépendance et l'efficacité amenées par des entités ayant une expertise et un pouvoir suffisant en la matière.

Enfin, en matière de transparence, les améliorations suivantes sont possibles: un règlement légal complet qui remplacerait les conventions actuelles qui sont juridiquement trop fragiles et une publicité des règles de la bonne gouvernance.

Le rapport de la table ronde se trouve sur le site du SPF Économie et sur celui de l'ONDRAF.

Je n'avais pour ma part aucune objection à ce que les parlementaires participent au débat mais les experts ont souhaité dans un premier temps avoir un débat entre experts et ce, pour ne pas politiser

systeem van nucleaire voorzieningen en de wet van 11 april 2003. In haar verslag komt NIRAS tot het besluit dat de wet van 11 april 2003 moet worden bijgestuurd. De toereikendheid van de voorzieningen is niet gewaarborgd; het wettelijke mechanisme met betrekking tot de beschikbaarheid van de voorzieningen is ontoereikend en er is niets bepaald voor het geval van een vroegtijdige sluiting van de kerncentrales als gevolg van technische problemen of een politieke beslissing.

De deskundigen dringen erop aan om ons systeem van nucleaire voorzieningen te verbeteren door de verantwoordelijkheid van de diverse actoren beter vast te leggen, de financiële middelen beter te beschermen, de controle op het systeem te verscherpen en naar een volledige transparantie te streven.

De vastlegging van de voorzieningen moet vanuit verschillende invalshoeken gebeuren (continuïteit, territorialiteit, spreiding in de tijd, onderscheid tussen voorzieningen voor de ontmanteling en voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstof of afval).

De beveiliging zou kunnen worden verbeterd door het beheer van de voorzieningen niet langer toe te vertrouwen aan een vennootschap die andere nucleaire activiteiten uitoefent, de vennootschap die de voorzieningen beheert, te onderwerpen aan duidelijke regels inzake intern beheer, de toepasselijke economische parameters te definiëren, erkende middelen te gebruiken voor het beheer van de activa en passiva, de activa in alle transparantie te gebruiken voor de verplichtingen die gedekt worden door de voorzieningen, de traceerbaarheid te waarborgen en in de mogelijkheid van inbeslagname van de activa te voorzien.

Met betrekking tot de onafhankelijkheid en de doeltreffendheid

d'emblée le débat et mener un débat d'expertise. Á présent que ce débat entre experts a eu lieu et que les conclusions sont disponibles, nous pouvons entrer dans le débat politique.

van de controle moeten een aantal voorwaarden beter vervuld worden.

Wat de transparantie betreft, zou een volledige wettelijke regeling de huidige verdragen kunnen vervangen. De regels van goed beheer moeten openbaar worden gemaakt.

Het verslag van de rondetafel staat op de websites van de FOD Economie en van NIRAS.

De deskundigen wilden eerst een debat onder elkaar voeren, om het niet van bij de start te politiseren. Nu kunnen we overgaan tot het politieke debat.

Er zullen dus inderdaad nieuwe wetgevende initiatieven moeten worden genomen om de toereikendheid en de beschikbaarheid van de nucleaire voorzieningen te verbeteren. De juridische waarborgen en de publieke controle zullen moeten versterkt worden. Er zal moeten overgeschakeld worden naar een systeem van geëxternaliseerde fondsen, zonder te raken aan de verantwoordelijkheid van de exploitanten.

De nouvelles initiatives législatives devront donc être prises pour améliorer l'adéquation et la disponibilité des équipements nucléaires. Les garanties juridiques et le contrôle public devront être renforcés. Nous devons passer à un système de fonds externalisés sans toucher à la responsabilité des exploitants.

Ik wil volgende maatregelen voorstellen. Eerst uitbreiding van de controlefunctie van de Staat op het beheer van de nucleaire voorzieningen. Het bestaande systeem moet verder uitgewerkt worden om te kunnen inspelen op een eventuele vroegtijdige sluiting van de centrales of economisch faillissement, bijvoorbeeld. Een uitbreiding van de publieke controle op Synatom is ook noodzakelijk. Synatom moet geen lid van de commissie meer zijn en er moeten voldoende onderzoeksbevoegdheden aan de commissie worden gegeven.

Je propose les mesures suivantes. Premièrement, l'extension de la fonction de contrôle de l'État sur la gestion des équipements nucléaires. Le système existant doit être revu pour être capable de répondre à une éventuelle fermeture anticipée des centrales ou, par exemple, à une faillite économique. Un renforcement du contrôle public sur Synatom est également nécessaire. Synatom ne peut plus siéger à la commission et celle-ci doit disposer de suffisamment de compétences d'enquête. Nous avons également besoin de règles claires et transparentes pour les investissements, d'un statut de créancier privilégié pour l'État, de faire la distinction entre les fonds destinés, d'une part, au démantèlement et, d'autre part, à la gestion du combustible irradié et des déchets et d'une meilleure utilisation des fonds dans le cadre de la politique

We hebben ook duidelijke en transparante regels nodig voor investeringen, een status van bevoorrechte schuldeiser voor de Staat, onderscheid van de fondsen voor enerzijds ontmanteling en anderzijds beheer van bestraalde brandstof en afval en een betere aanwending van de fondsen in het kader van het Belgische energiebeleid. Al deze initiatieven zullen en kunnen op relatief korte termijn worden genomen. Het zal natuurlijk enige tijd vergen om de te nemen initiatieven verder te bestuderen en de nodige wetteksten op te stellen. Later zal een gelijkaardig systeem moeten uitgewerkt worden voor de volledige nucleaire sector in België, natuurlijk aangepast aan de specifieke omstandigheden van de betrokken bedrijven.

énergétique belge. Toutes ces initiatives seront prises dans un délai relativement court. Plus tard, un système similaire devra être développé pour l'ensemble du secteur nucléaire en Belgique.

Pourquoi "court" ou "long terme"?

Selon les experts, l'externalisation prendra du temps. En fait, l'externalisation est une opération financière et juridique compliquée qui prendra au moins deux à trois ans. Mais il me semble qu'il ne faut pas attendre que cette opération soit terminée pour renforcer le système. C'est pourquoi j'ai proposé d'avancer au niveau de l'externalisation et, sans attendre qu'elle soit accomplie, de renforcer simultanément les contrôles du système de provisions qui existe depuis 2003.

Comment procéder? C'est là toute la question puisque nous sommes en affaires courantes. J'aurais très bien pu ne rien faire, ne demander aucun rapport, n'organiser aucune table ronde, ne faire aucune proposition, mais, dans ce cas, j'aurais laissé là un dossier important sans procéder à aucune préparation pour mon successeur. Il m'a donc paru nécessaire de mettre tout en œuvre pour préparer le dossier et pour qu'il puisse s'en saisir.

En outre, comme je l'ai déjà mentionné – je pense d'ailleurs que Mme la présidente avait saisi l'occasion au bond pour ce qui concerne les assurances en matière de risques nucléaires –, le Parlement pourrait se saisir de ce dossier.

En tout cas, je suis tout à fait disposé, avec mon cabinet et avec toutes les instances dont j'ai la tutelle et qui m'ont aidé à élaborer ces propositions, à vous soumettre toutes les initiatives utiles pour avancer en ce sens. Mais je répète que le Parlement pourrait, en période d'affaires courantes, travailler sur le renforcement des garanties en matière d'assurances en cas d'accident et à un renforcement légal des mécanismes existant en matière de provisions nucléaires.

15.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Ik zal het rapport nader bestuderen maar ik hoor toch een aantal goede suggesties. U lijkt er samen met ons van overtuigd te zijn dat het extra analyseren van het Fonds nuttig is. Wat gebeurt er immers als wij er vroegtijdig uitstappen, zeker als wij de relatie bekijken met de veiligheidstesten die eraan komen en het toch wat andere debat over nucleaire veiligheid van vandaag. Dat is heel belangrijk. Synatom uit de commissie is een heel belangrijke suggestie, evenals een ander beheer van de aanwezige fondsen.

In deze commissie bespraken we onlangs het dossier van de FRGE-lening dat heel erg pijnlijk duidelijk maakte dat die fondsen allesbehalve goed werden aangewend en dat er dringend een andere cultuur en andere keuzes moeten worden geïntroduceerd. Op het eerste gezicht hoor ik een aantal goede pistes.

Ik ben blij dat u de hand uitsteekt en ruimte laat voor een parlementair initiatief. U zegt dat het goed zou zijn dat de initiatieven op het niveau

Volgens de deskundigen zou die operatie ten minste twee tot drie jaar duren. Ik heb voorgesteld om nu al vaart achter dat dossier te zetten en de controles op het systeem van de voorzieningen, die al sinds 2003 bestaan, te verscherpen.

Aangezien we in een periode van lopende zaken zitten, achtte ik het nodig om het dossier maximaal voor te bereiden, zodat mijn opvolger er zich snel over zou kunnen buigen.

Het Parlement zou dat dossier trouwens naar zich toe kunnen trekken. Ik ben bereid u alle nodige initiatieven voor te leggen om ter zake vooruitgang te kunnen boeken.

15.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Quelques-unes des pistes révélées ici sont à première vue intéressantes. Il serait intéressant d'organiser une audition sur cette question et de créer un groupe de travail parlementaire.

van kabinet en administratie aan ons ter beschikking worden gesteld.

Mevrouw de voorzitter, het zou een goed idee zijn om rond deze problematiek een hoorzitting te organiseren en een parlementaire werkgroep op te zetten om in alle sereniteit en op een constructieve manier te zoeken naar een betere manier van het beheer van de provisie. Mijn fractie zal zich daar met veel plezier in inschakelen.

15.05 Minister **Paul Magonette**: Ik ben altijd bereid en beschikbaar om de wetten die door de groene ministers werden gestemd te verbeteren.

15.06 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Denkt u dat ik verrast ben dat u dát nog in het debat wilde gooien? Ik stel voor om nog eens te bekijken hoe het voordien geregeld was, of beter, hoe het voordien niet geregeld was. Als u op alle vlakken een stap vooruit zou hebben gezet ten opzichte van het beleid van staatssecretaris Deleuze dan zouden wij vandaag in een ander land wakker geworden zijn.

De **voorzitter**: Oei, misschien wel in een land zonder elektriciteit?

15.07 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Na drie of vier jaar minister van Energie geweest te zijn heeft u gezien dat een rondetafel over de provisie nuttig kan zijn. Er zijn genoeg zaken waarin u een renaissance heeft gelanceerd maar ik ga met veel plezier een debat aan over het verschil tussen paarsgroen en de huidige regering.

15.08 **David Clarinval** (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre pour sa réponse constructive.

Je partage les objectifs annoncés par le ministre et je prendrai connaissance des constats de l'ONDRAF avec attention.

En ce qui concerne la présence de parlementaires dans les débats d'experts, je partage également cette opinion. On l'a vu hier et on le verra encore sans doute cet après-midi. Quand les parlementaires discutent avec des experts, il y a parfois de grands écarts.

Enfin, j'entends votre appel pour avancer sur une amélioration des textes tant à court qu'à long terme. Même si cela prend du temps, il faudra néanmoins avoir une vision globale. Je rejoins l'avis de mon collègue Calvo sur la création d'un groupe de travail au sein de la commission pour rédiger une proposition de loi.

Je suis d'accord avec vous quand vous dites qu'il faut améliorer les textes qui ont été votés par des ministres "verts".

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik heb een vraagje over onze agenda. Tot hoe laat kan u hier blijven?

15.09 Minister **Paul Magonette**: Mevrouw de voorzitter, ik kan blijven, zolang dat nodig en noodzakelijk is. Volgt er nu een reeks vragen van de heer Clarinval?

De **voorzitter**: Er volgt nu inderdaad een reeks "Clarinvalletjes".

15.08 **David Clarinval** (MR): Er zal een globale visie moeten worden ontwikkeld. Ik sluit mij aan bij het standpunt van collega Calvo over de oprichting van een werkgroep binnen de commissie met het oog op het uitwerken van een wetsvoorstel.

Net als u wens ik dat de teksten die door 'groene' ministers werden goedgekeurd, zouden worden verbeterd.

15.10 Minister **Paul Mignette**: Daarna volgen een “Calvoperiode” en vragen van de heer Logghe.

De **voorzitter**: Wij stellen niettemin voor de vergadering rond 12 u 30 te beëindigen.

15.11 Minister **Paul Mignette**: Volgende week zal ik afwezig zijn.

De **voorzitter**: Ik weet het.

15.12 Minister **Paul Mignette**: De week daarna is er een debat over de rente. Dat betekent dat de resterende vragen pas over drie weken kunnen worden beantwoord. Ik ben beschikbaar tot 13 u 00 of 13 u 30.

De **voorzitter**: Ik wil ook kunnen eten. Ik kan misschien aan de heer Calvo vragen de commissie voor te zitten.

16 Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'avancement des négociations relatives au projet Nabucco" (n° 4193)

16 Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de voortgang van de onderhandelingen betreffende het Nabuccoproject" (nr. 4193)

16.01 **David Clarinval** (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, fin mars, Vladimir Poutine a affirmé que deux ans après un grand accord énergétique russo-serbe portant sur le projet South Stream, Gazprom allait entamer ces travaux en 2013. Il espérait arriver à une entrée en fonction du gazoduc fin 2015. Face à ce projet ambitieux, la Commission européenne est relativement inquiète. En effet, Nabucco, le projet concurrent, est embourbé dans des négociations politiques et énergétiques interminables. Nabucco devait pourtant permettre de livrer du gaz en passant par la Turquie pour éviter la Russie. Des hésitations européennes seraient à l'origine de ce retard. Le plus grand problème non résolu dans ce projet serait la source d'approvisionnement en gaz: la mer Caspienne, le Caucase, voire l'Asie centrale.

Monsieur le ministre, pourriez-vous me dire où en est le projet Nabucco et me donner davantage d'informations sur l'avancement des négociations sur ce sujet qui semblent interminables?

16.01 **David Clarinval** (MR): Eind maart, twee jaar na de ondertekening van de Russisch-Servische South Stream-overeenkomst, verklaarde Vladimir Poetin dat Gazprom in 2013 van start zou gaan met de werken voor de pijpleiding. Hij hoopt dat de pijpleiding eind 2015 in bedrijf zal kunnen worden gesteld. Dat project baart de Europese Commissie zorgen, want het concurrerende Nabucco-project – een pijpleiding die door Turkije zou lopen, teneinde Rusland te vermijden – is in het slop geraakt door eindeloze onderhandelingen. Het grootste probleem zou zijn waar het gas vandaan moet komen (de Kaspische Zee, de Kaukasus, of zelfs Centraal-Azië).

Wat is de stand van zaken van het Nabucco-project en van die schijnbaar eindeloze onderhandelingen?

16.02 **Paul Mignette**, ministre: Monsieur Clarinval, il ne se passe pas un Conseil européen de l'Énergie sans qu'on parle de Nabucco. On en a parlé hier midi. C'est en effet une des principales priorités en matière d'infrastructures de gaz naturel de l'Union européenne. Le point fort de ce projet par rapport aux projets concurrents, notamment le gazoduc transadriatique (le TAP) et le gazoduc Turkey–Greece–Italy Interconnector, c'est que le Nabucco prévoit la construction d'une infrastructure pour le transport de gaz naturel à partir de l'Azerbaïdjan vers l'Union européenne en transitant par la Turquie.

16.02 Minister **Paul Mignette**: Er gaat geen vergadering van de Europese Raad Energie voorbij zonder dat Nabucco ter sprake komt. Het is een van de prioriteiten van de EU inzake aardgasinfrastructuur. De troef van dit project in vergelijking met de concurrerende projecten is dat het

Actuellement, Nabucco se trouve toujours dans la phase de projet et a été confronté en effet à divers problèmes. Il y a d'abord eu la question de l'attribution du gaz naturel. Nabucco manque toujours de contrats de livraison de gaz concrets pour activer le gazoduc – et il ne sert évidemment à rien de construire un gazoduc si on ignore quel gaz il va faire transiter. Jusqu'à présent, seul l'Azerbaïdjan s'est engagé à approvisionner Nabucco à partir du champ de gaz naturel de Shah Deniz. Ce champ de gaz naturel qui est le plus grand d'Azerbaïdjan est considéré comme la source de gaz la plus importante pour Nabucco. L'Azerbaïdjan négocie en ce moment avec plusieurs groupes énergétiques l'achat potentiel de gaz en Europe. Il veut un tableau clair du portefeuille énergétique et décider lequel des gazoducs en jeu est le plus profitable.

Un autre fournisseur potentiel est le Turkménistan mais ce pays souhaite négocier avec un acteur unique. C'est la raison pour laquelle la Commission a suggéré la création de la Caspian Development Corporation, un consortium de plusieurs groupes énergétiques qui achèteront, transporteront et commercialiseront du gaz naturel du bassin caspien et développeront une infrastructure d'approvisionnement. Une étude de faisabilité à ce sujet vient d'être achevée.

Une autre source de préoccupation majeure est la situation en Turquie, pays de transit clé dans le projet Nabucco. L'Union a signé un protocole d'accord avec la Turquie qui devait être mis en œuvre en mars 2011 mais qui ne progresse pas, en raison essentiellement de la nécessité pour la Turquie de préciser sa position dans ce dossier.

Le prochain jalon est donc la décision relative au gazoduc qui transportera le gaz du champ de Shah Deniz en Azerbaïdjan. Cette décision est attendue pour la fin de l'année.

Par ailleurs, l'Union est fortement convaincue que Nabucco sera choisi, parce que c'est le projet le plus avancé et qu'il a le soutien de pays exportateurs potentiels. Si toutes ces conditions sont remplies, la construction de Nabucco devrait débiter à la fin de l'année 2012.

16.03 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour ces réponses très claires et très intéressantes. J'espère que l'on pourra respecter ce timing, car les ambitions russes sont grandes et en cette matière, il serait intéressant de pouvoir présenter une solution concurrente.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

17 Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'éventuelle démission de M. Guido Camps" (n° 4275)

17 Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "het mogelijke ontslag van de heer Guido Camps" (nr. 4275)

*Président: Kristof Calvo.
Voorzitter: Kristof Calvo.*

voorziet in een pijpleiding om aardgas vanuit Azerbeïdzjan over Turkije naar de Europese Unie te transporteren.

Momenteel zit Nabucco in de ontwerpfase; er zijn inderdaad diverse pijnpunten geweest (aardgaslevering door Azerbeïdzjan of door Turkmenistan, de toestand in Turkije, enz.).

We zijn ervan overtuigd dat het Nabucco-project zal worden geselecteerd. Het is immers het verst gevorderd en het geniet de steun van potentiële uitvoerende landen. Als al die voorwaarden zijn vervuld, zou de bouw eind 2012 moeten starten.

16.03 David Clarinval (MR): Ik hoop dat men zich aan dat tijdpad zal kunnen houden, want de Russen hebben grootse plannen en men moet een oplossing kunnen voorleggen die daarmee kan wedijveren.

17.01 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, dans le cadre de l'étude de la Banque nationale de Belgique (BNB) en vue d'estimer la rente nucléaire, l'un des quatre membres du comité de direction de la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (CREG), M. Guido Camps, alors que la BNB était en train d'effectuer son étude, a exercé une pression incroyable en annonçant publiquement que, si les estimations de la BNB n'étaient pas à la hauteur de celles de la CREG, il démissionnerait.

La presse nous apprend que non seulement la BNB n'a pas corroboré les chiffres de la CREG, mais, au contraire, a presque conforté ceux d'Electrabel.

Ainsi, les chiffres avancés par la BNB avoisinent les 750 à 900 millions d'euros. Il s'agit d'un écart d'environ un milliard d'euros par rapport aux données avancées par la CREG.

Ma question est toute simple: allez-vous demander à M. Camps de réaliser concrètement ce qu'il a annoncé et, dès lors, de démissionner de ses fonctions? Quelle altitude allez-vous adopter à ce sujet?

17.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur Clarinval, ma réponse sera très simple. Comme déjà indiqué à de multiples reprises, la Belgique ne dispose pas d'une vraie culture de la régulation.

Dans les pays anglo-saxons, où les régulateurs existent depuis bien longtemps, les parlementaires savent qu'ils n'ont rien à demander au gouvernement sur les régulateurs. En effet, les régulateurs sont des instances indépendantes du gouvernement, à côté du gouvernement, qui rendent directement compte devant un parlement puisque nous sommes en démocratie et dans un État de droit; leurs décisions sont donc contestables devant les juridictions.

Je n'ai donc rien à dire à ce sujet et je m'en porte très bien. L'inverse ne serait pas sain. D'ailleurs, la transposition du troisième paquet, que vous verrez arriver bientôt puisque approuvé par le gouvernement depuis une quinzaine de jours et soumis à l'avis du Conseil d'État, le précise davantage en indiquant que c'est uniquement vis-à-vis du parlement, en application des exigences européennes, que ces questions peuvent être posées.

De son côté, lors de sa réunion du 27 avril, le conseil général de la CREG a indiqué qu'il prendrait un peu de temps pour établir une réaction bien fondée par rapport à l'étude de la Banque nationale.

Pour le reste, monsieur Clarinval, si vous voulez demander la démission de M. Camps, vous pouvez le faire, mais ne me demandez pas mon avis sur la question.

17.03 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse et je ne manquerai pas de le faire dès cet après-midi.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

17.01 David Clarinval (MR): Terwijl de Nationale Bank van België (NBB) zich over de raming van de nucleaire rente boog, kondigde een van de vier leden van het directiecomité van de CREG, de heer Guido Camps, aan dat hij zou opstappen als de ramingen van de NBB lager zouden uitvallen dan die van de CREG.

De NBB bevestigt de raming van de CREG niet; integendeel, de cijfers van de NBB leunen dicht aan bij die van Electrabel. De NBB raamt de nucleaire rente op 750 à 900 miljoen euro, er is met andere woorden een verschil van één miljard euro ten opzichte van de gegevens van de CREG.

Zal u de heer Camps vragen om ontslag te nemen?

17.02 Minister Paul Magnette: In België heerst er geen echte reguleringscultuur. In de Angelsaksische landen weten de parlementsleden dat ze de regering niets moeten vragen over de reguleringsorganen, die onafhankelijk zijn. In het wetsontwerp betreffende de omzetting van het derde energiepakket staat overigens dat het Parlement, met toepassing van de Europese vereisten, zulke vragen aan de regulator kan stellen.

De Algemene Raad van de CREG gaf tijdens zijn vergadering van 27 april aan de tijd te zullen nemen om een gefundeerd antwoord op de studie van de Nationale Bank uit te werken.

U kunt het ontslag van de heer Camps eisen, maar vraag mij niet om mijn standpunt daaromtrent.

17.03 David Clarinval (MR): Ik zal dat nog deze namiddag doen.

18 Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les investissements engagés par la Belgique dans les énergies renouvelables" (n° 4278)

18 Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de Belgische investeringen in hernieuwbare energie" (nr. 4278)

18.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, durant l'année 2010, les investissements dans le secteur des énergies renouvelables se sont envolés de 30 % pour atteindre 243 milliards de dollars au niveau mondial. L'éolien et le solaire sont en tête.

La Chine est devenue le premier investisseur mondial en énergies renouvelables. Elle a investi 54 milliards de dollars. Viennent ensuite l'Allemagne, les États-Unis, l'Italie et le Brésil. La Belgique, quant à elle, n'apparaît pas dans l'étude *Pew Charitable Trusts*.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me donner les chiffres pour notre pays? Non pas par le biais de cette étude car ils n'y apparaissent pas mais peut-être par le biais d'autres études. Quels investissements globalisés ont-ils été opérés?

18.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur le président, monsieur Clarinval, c'est difficile de vous répondre car, comme vous le savez, les énergies renouvelables relèvent essentiellement des Régions, à l'exception de l'éolien *offshore* et des biocarburants.

Dans le cadre de mes attributions, je m'assure de la réalisation des investissements dans la zone actuelle de l'éolien *offshore* pour atteindre la capacité installée de 2000 MW en 2020 que nous nous sommes fixé comme objectif. Je n'ai constaté aucune perte d'intérêt de la part des candidats investisseurs grâce au régime de soutien très favorable pour ces projets malgré la crise financière.

Pour ce qui concerne les biocarburants, le fédéral a également mis en place un système permettant le développement de ces filières via des incitants fiscaux, d'une part, et une obligation d'incorporation, d'autre part. Là aussi, nous avons atteint nos objectifs. Je ne dispose pas des chiffres des investissements régionaux réalisés dans le secteur des énergies renouvelables. Je vous invite, pour ce faire, à prendre contact avec mes homologues régionaux.

En tout état de cause, le rapport de la Belgique sur la mise en œuvre des objectifs fixés en application de la directive Électricité renouvelable a fait apparaître que la Belgique a bien atteint les 6 %, à savoir l'objectif attendu pour 2010.

18.03 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, je n'ignorais pas qu'une partie était régionale mais j'espérais qu'une étude avait été globalisée quelque part. C'est peut-être pour cette raison qu'elle n'apparaît pas dans l'étude américaine. Il y a manifestement différentes sources. Je prends cependant bonne note de ce que nous avons atteint nos objectifs. C'est déjà un bon point!

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

18.01 David Clarinval (MR): In 2010 werd er op wereldvlak in de sector van de hernieuwbare energie 243 miljard dollar geïnvesteerd. China investeerde 54 miljard dollar, en daarna komen Duitsland, de Verenigde Staten, Italië en Brazilië. België wordt in de studie van The Pew Charitable Trusts niet vermeld.

Kunt u mij de cijfers voor ons land meedelen?

18.02 Minister Paul Magnette: Ik beschik niet over de cijfers met betrekking tot de gewestelijke investeringen in de sector van de hernieuwbare energie. Ik verzoek u om contact op te nemen met mijn ambtgenoten van de Gewesten. In ieder geval is uit het verslag van België over de implementatie van de doelstellingen uit de richtlijn hernieuwbare elektriciteit gebleken dat België de doelstelling voor 2010, namelijk 6 procent, inderdaad heeft gehaald.

18.03 David Clarinval (MR): Ik hoopte dat er een studie was die een globaal overzicht geeft. Ik neem er nota van dat wij onze doelstellingen hebben bereikt.

19 Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la hausse du coût de

l'électricité qui serait, faussement, attribuée aux subsides octroyés pour les panneaux photovoltaïques" (n° 4281)

19 Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de stijging van de elektriciteitsprijs die (ten onrechte) toegeschreven wordt aan de subsidies voor zonnepanelen" (nr. 4281)

19.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, depuis le début du mois d'avril, une polémique est entretenue par d'aucuns qui affirment que le grand nombre de panneaux photovoltaïques installés sur le réseau engendrerait une augmentation des coûts totaux de l'électricité. Or, des études réalisées en Allemagne, notamment par Prognos, ont démontré qu'en matière d'influence sur les coûts de production, on pourrait chiffrer l'impact des panneaux solaires à une baisse de 17 % pendant l'heure de midi.

Certes, la présence des panneaux photovoltaïques engendre toutefois une hausse des coûts de distribution, notamment par la présence de mécanismes de soutien ou par des adaptations techniques.

Monsieur le ministre, quel est l'impact total de la présence des panneaux photovoltaïques sur le coût de l'électricité en Belgique?

Disposez-vous d'une étude complète à ce sujet?

La hausse moyenne des coûts de distribution est-elle compensée par la baisse moyenne des coûts de production?

19.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur Clarinval, je n'ai pas de réponse à votre question puisque la promotion et le soutien financier aux énergies renouvelables sont de la compétence pleine et entière des Régions. En termes d'électricité, le fédéral n'a de compétences que pour l'éolien *offshore*.

En ce qui concerne le fédéral, à l'occasion des discussions sur le projet de loi transposant le troisième paquet, le Conseil des ministres s'est engagé à trouver une solution pour alléger le coût des mesures de soutien pour les consommateurs. Par ailleurs, même si ce n'est pas directement de ma compétence, lors des discussions que j'ai eues avec mes collègues régionaux le 28 mars 2011, je leur ai indiqué qu'eux aussi devaient s'engager.

C'est une chose de demander au fédéral de mieux contrôler les prix des fournisseurs – ce à quoi j'ai œuvré – mais les études de la CREG sur la composante des prix du gaz et de l'électricité montrent que si la composante fourniture a connu une hausse très forte en 2008, une baisse très forte en 2009 et une hausse légère en 2010, la composante distribution a connu une hausse constante et est en train de devenir une part très significative du coût final.

J'ai donc demandé à mes collègues régionaux, qui l'ont accepté, que chacun réalise une étude d'impact socioéconomique, c'est-à-dire, comme vous le demandez dans votre question, qu'on examine toutes les données de sorte à ce qu'on ait une évaluation objective et réalisée avec la même méthodologie. Les Régions pourront alors, le cas échéant, mettre en place des mesures correctrices.

19.01 David Clarinval (MR): Volgens sommigen leidt het grote aantal zonnepanelen dat op het net wordt geïnstalleerd tot een stijging van de totale elektriciteitsprijs. In Duitse studies werd evenwel becijferd dat de productiekosten op het middaguur dankzij die zonnepanelen 17 procent lager liggen.

Wat is de totale impact van de aanwezigheid van zonnepanelen op de elektriciteitsprijs in België? Beschikt u in dat verband over een volledige studie? Wordt de gemiddelde toename van de distributiekosten gecompenseerd door de gemiddelde daling van de productiekosten?

19.02 Minister Paul Magnette: De bevordering en de financiële ondersteuning van de hernieuwbare energiebronnen zijn een Gewestmaterie. Wat de elektriciteit betreft, is het federale niveau uitsluitend bevoegd voor de offshore windmolens.

Naar aanleiding van de besprekingen over het wetsontwerp tot omzetting van het derde pakket heeft de ministerraad zich ertoe verbonden een oplossing aan te dragen, teneinde de kosten van de steunmaatregelen te verlagen voor de consumenten. De studies van de CREG over de samenstelling van de gas- en elektriciteitsprijs tonen aan dat de component 'distributie' een constante stijging heeft gekend en een zeer belangrijk deel van de uiteindelijke prijs aan het worden is. Ik heb mijn collega's van de Gewesten verzocht een sociaaleconomische impactstudie uit te voeren, teneinde in voorkomend geval corrigerende maatregelen te kunnen treffen.

19.03 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, je comprends la problématique. La difficulté est de pouvoir obtenir des études globales et je suis donc content d'entendre que vous avez demandé cette évaluation objective.

Cependant, nous avons débattu, voici deux à trois ans, d'une proposition quelque peu similaire en matière de recherche avec la ministre Laruelle; à l'époque aussi, nous aurions aimé avoir une étude globalisée sur les efforts de recherche. Nous avons rencontré de la résistance de la part des Régions qui n'ont pas souhaité participer à l'alimentation des études fédérales car elles estimaient que ce n'était pas au fédéral de mener de telles études globalisées. J'espère que nous ne rencontrerons pas le même écueil et que la collaboration sera bonne entre tous les niveaux pour obtenir des réponses. En effet, nous constatons des hausses des coûts de distribution et, en revanche peut-être, des baisses des coûts de fourniture ou de production. Il faut pouvoir objectiver le débat et mener une étude générale.

19.04 Paul Magnette, ministre: (...) (*Intervention hors micro*)

Le fédéral travaillera avec les Régions sur les questions de sécurité d'approvisionnement alors que c'est une compétence fédérale exclusive. C'est la raison pour laquelle nous examinerons ensemble les capacités de production, le *Backcasting 2050*, etc., mais parallèlement les Régions travaillent avec le fédéral à l'évaluation des coûts, en ce compris dans leurs compétences exclusives.

On a mutualisé de manière à avoir une réelle vision globale. J'espère que chacun tiendra ses engagements jusqu'au bout.

19.05 David Clarinval (MR): Quelqu'un centralisera-t-il toutes ces informations et réalisera-t-il un document récapitulatif?

19.06 Paul Magnette, ministre: Oui!

19.07 David Clarinval (MR): Tant mieux!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

20 Question de M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les investissements dans les énergies classiques actuellement engagés en Belgique" (n° 4289)

20 Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de huidige investeringen in grijze energie in België" (nr. 4289)

20.01 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, nous craignons qu'actuellement, les investissements dans les énergies classiques ne soient complètement au point mort. Le climat d'investissement est, en effet, désastreux en Belgique: volonté de taxation récurrente, difficulté d'obtention des autorisations communales ou régionales, absence totale de vision à long terme quant à notre mix énergétique. Si l'étude existe, nous ne sommes pas en mesure, vu le gouvernement en

19.03 David Clarinval (MR): Ik ben blij te horen dat u die objectieve studie hebt gevraagd.

Twee of drie jaar geleden hebben we zo een voorstel besproken met minister Laruelle en toen zijn we op weerstand van de Gewesten gestuit. Ik hoop dat we niet dezelfde moeilijkheid zullen ondervinden.

19.04 Minister Paul Magnette: De federale overheid zal samen met de Gewesten werken aan de problemen in verband met de bevoorradingszekerheid, de productiecapaciteit en de evaluatie van de kosten. We hebben de handen in elkaar geslagen om een echt totaalbeeld te verkrijgen. Ik hoop dat elkeen zijn verbintenissen onverkort zal nakomen.

19.05 David Clarinval (MR): Zal al die informatie door iemand worden gecentraliseerd en in een overzichtsdokument worden gegoten?

19.06 Minister Paul Magnette: Jazeker.

20.01 David Clarinval (MR): Momenteel stellen de investeringen in zogenaamde grijze energie niet veel meer voor, met name wegens de belastingrisico's, de moeilijkheden bij het verkrijgen van vergunningen van gemeenten

affaires courantes, de le mettre en œuvre. Dès lors, pendant ce temps, notre dépendance énergétique envers les importations étrangères s'accroît.

Monsieur le ministre, quels sont les investissements réalisés dans notre pays en matière de production d'énergie classique (gaz, charbon, nucléaire) au cours des années 2006, 2007, 2008, 2009 et 2010? Quels sont les projets actuellement à l'étude? Pour quels montants? Et quelles capacités de production?

20.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur Clarinval, sachez que l'on travaille à l'amélioration constante du climat d'investissement! Le débat sur le mix énergétique se poursuit, mais vous aurez remarqué qu'il s'agit d'un débat sensible! J'ai demandé cette actualisation du rapport GEMIX pour bénéficier de l'ensemble des données actualisées.

Nous avons également travaillé au niveau fédéral à simplifier les procédures d'octroi d'autorisation d'exploitation. Les producteurs que l'on rencontre sont pleinement satisfaits de ce point de vue: une large partie des autorisations relève par ailleurs des Régions (autorisations urbanistiques, permis d'environnement, etc.). Mais je constate également qu'une Région a pris l'initiative d'établir un guichet unique et que l'autre, puisque Bruxelles n'a pas ou peu de capacité de production sur son territoire, étant donné la densité de population, semble s'engager dans cette même direction, ce qui simplifie déjà l'aspect administratif.

L'autre aspect, selon les autres producteurs, c'est le risque réglementaire. Cela fait partie du règlement d'un certain nombre de contentieux du passé qui, comme vous le savez en raison de vos débats d'hier et de cet après-midi, sont encore en cours de discussion dans notre pays. Mais c'est un risque qu'il faut courir, car il faut régler ces contentieux issus du passé.

Pour le reste, quelles sont les capacités installées? Je vous fais grâce des capacités en matière éolienne. En ce qui concerne les investissements en matière classique, il y en a eu dans les centrales nucléaires entre 2006 et 2010, parce que ces centrales doivent être constamment modernisées. Ainsi, le remplacement d'un générateur et le *retrofit* de certaines turbines a permis un accroissement de 110 MW pour la période indiquée.

Des autorisations ont également été accordées pour des investissements dans les centrales gaz classiques entre 2006 et 2010. Cela représente environ 2 960 mégawatts installés.

Pour ce qui concerne le charbon, une autorisation a été accordée au niveau fédéral à la société EON pour sa centrale charbon dans la zone d'Anvers, ce pour une puissance de 1 100 mégawatts. Mais les autorisations régionales n'ont pas été accordées et ne semblent pas

of Gewesten en het totale gebrek aan langetermijnvisie met betrekking tot onze energiemix. Ondertussen worden we steeds afhankelijker van ingevoerde energie.

Welke investeringen werden er de afgelopen vijf jaar in ons land op het stuk van de conventionele energieproductie (gas, steenkool, kernenergie) gedaan? Welke projecten bevinden zich thans in een studiefase? Welke bedragen zijn er mee gemoeid? Wat is hun productiecapaciteit?

20.02 Minister Paul Magnette: We trachten voortdurend het investeringsklimaat te verbeteren. Het debat over de energiemix blijft actueel en ik heb trouwens een update van het GEMIX-verslag gevraagd.

Ook op federaal niveau hebben we getracht om de procedures voor het verlenen van exploitatievergunningen te vereenvoudigen. Een Gewest heeft het initiatief genomen om een uniek loket te openen, en een ander lijkt dezelfde weg te willen inslaan. Het Brussels Gewest is minder bij dit debat betrokken, omdat het als gevolg van de bevolkingsdichtheid slechts over een beperkte productiecapaciteit beschikt.

Een ander aspect zijn de risico's die verbonden zijn aan de regulering. Er moeten immers nog een aantal geschillen in dat verband uit het verleden worden opgelost.

Wat de investeringen in grijze energie betreft, werd er tussen 2006 en 2010 in de kerncentrales geïnvesteerd, omdat die voortdurend gemoderniseerd worden. Door de vervanging van een generator en de retrofit van sommige turbines kon de productie in die periode met 110 megawatt worden opgevoerd.

Er werden ook vergunningen verleend voor investeringen in de

devoir l'être.

Les projets en cours d'étude représentent environ 2 160 mégawatts de puissance installée, dont 800 pour le parc *offshore*, 900 en gaz, 650 en mégawatts et 400 autres.

Pour ces projets, je vous invite à consulter les réponses aux questions orales n° 3699 du 28 mars 2011 et n° 3789 du 30 mars 2011 de M. Logghe.

gascentrales tussen 2006 en 2010, wat overeenkomt met ongeveer 2 960 geïnstalleerde megawatt.

De federale overheid heeft een vergunning afgegeven voor een kolencentrale te Antwerpen met een vermogen van 1 100 megawatt. Het Gewest verleende echter geen vergunning en zal dat waarschijnlijk ook niet meer doen.

De projecten die nog worden bestudeerd, hebben betrekking op een totaal vermogen van ongeveer 2 160 megawatt.

20.03 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Je ne dis pas que c'est votre faute, loin s'en faut, mais mes craintes sont fondées. En effet, si j'additionne les 2 960 mégawatts et les 110 mégawatts du gaz et de l'énergie nucléaire – le charbon compte pour zéro puisque la Région flamande n'accepte pas l'investissement –, on arrive à peine à 3 000 mégawatts. Or, toute une série d'outils ferment. Je crains donc que l'accroissement sur cinq ans soit annulé en raison de la fermeture d'autres outils.

En outre, si on se réfère aux études auxquelles il est fait référence – j'exclus ici celle relative à l'*offshore* –, on constate qu'il est à peine question de 2 000 mégawatts. Je ne suis pas certain que ces derniers permettront de faire face au remplacement des outils existants et à l'accroissement de la consommation.

Je constate que les investissements sont "en berne" et qu'il existe un assez grand péril pour le futur.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De heer Logghe heeft het woord voor zijn vraag nummer 4294 over de ombudsdienst energie.

20.04 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, ik heb zojuist aan het kabinet laten weten dat ik die vraag twee à drie weken wil uitstellen. Ik vermoed dat het dan gemakkelijker zal zijn om een eerste evaluatie te krijgen. Ik ben iets te vroeg met de vraag, want er was een evaluatie gepland eind april. Ik laat dus die vraag uitstellen tot de volgende vergadering.

20.04 Peter Logghe (VB): Je souhaiterais reporter de quelques semaines ma question n° 4294 sur le service de médiation pour l'énergie. Il est encore trop tôt pour la poser maintenant. Il est préférable d'attendre les résultats de la première évaluation.

De **voorzitter**: Dat is erg constructief.

21 Samengevoegde vragen van

- de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de concessie voor het zesde windmolenpark" (nr. 4298)

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Klimaat en Energie over "het intrekken van de offshore windmolenconcessie van Seastar voor de zone E" (nr. 4300)

21 Questions jointes de

- M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la concession pour le sixième parc éolien" (n° 4298)

- M. Willem-Frederik Schiltz au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le retrait de la concession pour le parc éolien offshore de Seastar dans la zone E" (n° 4300)

21.01 Peter Logghe (VB): Mijnheer de minister, misschien berust het allemaal op een misverstand, maar berichten in *L'Echo* vermelden dat de concessie voor het zesde offshore windmolenpark dat verleend was aan Seastar, zou zijn ingetrokken. Het bericht werd nog dezelfde dag tegengesproken. Seastar zou een windmolenpark bouwen met een capaciteit van 246 megawatt, maar de concessie zou ingetrokken zijn omdat er blijkbaar voor dezelfde plaats al andere plannen waren. Nochtans zou Seastar nog geen weet hebben van het intrekken van de toekenning. Het is een zou-zou-spelletje aan het worden: de ene zegt dit, de andere zegt dat.

Mijnheer de minister, is het ministerieel besluit dat de toekenning intrekt, al in het *Belgisch Staatsblad* verschenen? Wanneer? Wordt het besluit ook nog expressis verbis bekendgemaakt aan de betrokken partijen?

Als de toekenning inderdaad ingetrokken is, op basis van welke argumentatie is dat dan gebeurd? Volgens het ene bericht zou op dezelfde plaats van exploitatie een concessie verleend zijn om onderzeese kabels aan te leggen. Volgens een ander bericht vraagt de Raad van State alleen een bijkomende motivering. U zult ons wel inlichten wat juist is.

Als de Raad van State inderdaad een bijkomende motivering vraagt, hebt u die dan ondertussen verstrekt of zult u die verstrekken? In welke richting zal de bijkomende motivering gaan? Bent u zinnens om de toekenning van de concessie te laten doorgaan of juist niet? Wat moet er nu gebeuren, mijnheer de minister? Welke tijdslijn wordt er gevolgd?

21.02 Minister Paul Magnette: Mijnheer Logghe, de concessie werd toegekend aan Seastar via een ministerieel besluit van 24 maart 2010 op basis van het door de CREG voorgestelde voorstel. Een van de afgewezen concessiehouders, Electratar, heeft op 4 juni 2010 bij de Raad van State een beroep ingediend.

De Raad van State heeft de concessie schematisch opgeheven op basis van een onvoldoende motivering van de akte. De CREG heeft inderdaad voorgesteld Electratar niet aan te houden wegens de kans op overlapping van een telecommunicatiekabel, terwijl dat risico voor het Seastardossier niet bestond. De Raad van State meent dat de beslissing onvoldoende uitlegt in welke mate men een overlapping kon vrezen.

Op basis hiervan heb ik ervoor gekozen de opgeheven akte in te trekken en de CREG te vragen een nieuw voorstel te formuleren aan de hand van de vier aanvankelijk ingediende dossiers. Er zal dus geen nieuwe projectaanvraag zijn, het voorstel van de CREG en de beslissing die hieruit zal voortvloeien, zullen gestoeld zijn op de selectiecriteria die in het koninklijk besluit van 20 december zijn

21.01 Peter Logghe (VB): Selon *L'Echo*, la concession qui avait été accordée à Seastar pour le sixième parc éolien offshore aurait été retirée mais l'information avait encore été contredite le jour même. C'est donc le flou complet.

L'arrêté ministériel qui annule l'octroi de la concession a-t-il déjà été publié au *Moniteur belge* et l'information sera-t-elle également communiquée explicitement aux parties concernées? Si la concession a effectivement été retirée, quelle en est la raison? Est-il exact que le Conseil d'État a demandé une motivation complémentaire à ce sujet? Qu'advient-il à présent de cette concession et quel est le calendrier prévu à cet effet?

21.02 Paul Magnette, ministre: La concession a été accordée à Seastar par arrêté ministériel, sur la base d'une proposition de la CREG. L'un des candidats non retenus, Electratar, a interjeté appel auprès du Conseil d'État le 4 juin 2010.

Le Conseil d'État a effectivement schématiquement annulé la concession en raison d'une motivation insuffisante de l'acte. J'ai dès lors décidé de retirer l'acte annulé et de demander à la CREG de formuler une nouvelle proposition sur la base des quatre dossiers initialement déposés. Il n'est par conséquent pas question d'un nouvel appel à projets. La nouvelle

opgesomd, en zal met de bezwaren van de Raad van State rekening dienen te houden.

décision reposera sur les critères de sélection initiaux prescrits par l'arrêté royal du 20 décembre, mais sans oublier les objections formulées par le Conseil d'État.

21.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de minister, bedankt voor uw vrij volledig antwoord.

21.03 Peter Logghe (VB): À quelle date la CREG devra-t-elle répondre?

Binnen welke termijn zal de CREG hierop moeten antwoorden?

21.04 Minister Paul Magnette: Die vraag moet u aan de CREG stellen.

21.04 Paul Magnette, ministre: Il faut poser cette question à la CREG.

21.05 Peter Logghe (VB): Dat zal ik dan vanmiddag zeker doen.

21.05 Peter Logghe (VB): Je ne manquerai pas de le faire cet après-midi.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

22 Samengevoegde vragen van

- de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de export van gammagrafietoestellen" (nr. 4335)

- de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de export van een grafietpers naar Iran" (nr. 4399)

22 Questions jointes de

- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'exportation des appareils de gammagraphie" (n° 4335)

- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'exportation d'une presse pour le graphite vers l'Iran" (n° 4399)

22.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, Ik heb twee vragen over twee verschillende dossiers. Ik vermoed dat u ook een samengesteld antwoord hebt.

22.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Lors d'une audition, le représentant de la Commission d'avis pour la non-prolifération des armes nucléaires (CANPAN) a déclaré que 22 appareils de gammagraphie avaient été livrés à une entreprise en Iran. La source présente dans ces appareils, l'iridium 192, a une durée de vie de 200 jours.

De eerste vraag gaat over een oud dossier, met name de export van gammagrafietoestellen.

Wij zijn op die export gestoten in het najaar, tijdens de commissie van 2 november, naar aanleiding van twee inbreuken op de wet van 9 februari 1981. Wij hebben dan een aantal zittingen gehad waar daarover vragen zijn gesteld.

Wij hebben van de hoorzitting vorige week in de subcommissie Nucleaire Veiligheid met de vertegenwoordigers van de CANVEK gebruikgemaakt, waar wij bezig zijn met de screening van de wetgeving ter zake, om over de levering van gammagrafietoestellen vragen te stellen.

Ces 22 appareils ont-ils réellement été livrés? Quand? S'agissait-il de plusieurs livraisons? La Région wallonne a-t-elle délivré une attestation pour chaque livraison? Ces attestations diffèrent-elles des licences d'exportation régulières? Quelle quantité d'iridium 192 a-t-elle été exportée? Toutes les livraisons étaient-elles destinées au même utilisateur final? Cette entreprise est-elle en relation avec l'industrie nucléaire iranienne?

De levering van gammagrafietoestellen is mijns inziens een dubbele inbreuk. Anderen bleken vorige week mijn mening daarin te delen.

Er is de coating van verarmd uranium en er zijn de gammagrafietoestellen die op zich problematisch zijn, in het bijzonder bij levering aan een land als Iran omdat ze kunnen worden gebruikt in de nucleaire industrie voor het detecteren van naden en gaten in

verrijkingsinstallaties.

Tijdens de hoorzitting verklaarde de vertegenwoordiger van de CANVEK dat er uiteindelijk 22 gammagrafietoestellen aan een bedrijf in Iran zijn geleverd. In het CANVEK-verslag van 19 maart 2009 was er echter sprake van “slechts” acht verschepingen.

In het verslag van 19 maart van de CANVEK waarschuwde de vertegenwoordiger van het FANC toen al dat het gaat om veel meer bronnen dan in de uitvoeraanvraag vermeld.

De bron, iridium 192 die in de gammagrafietoestellen zit, heeft een levensduur van 200 dagen. Per jaar zijn er dus minstens twee bronnen per gammagrafietoestel nodig.

Het wordt heel erg ingewikkeld. Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen het toestel en het aantal geleverde bronnetjes. In elk geval lijkt het scheppen van duidelijkheid mij in elk geval op zijn plaats.

Mijnheer de minister, ten eerste, kunt u voor die duidelijkheid zorgen? Zijn er werkelijk 22 gammagrafietoestellen geleverd? Ging het om één gelijktijdige export van 22 toestellen of zijn er meerdere leveringen gespreid in de tijd? Deze verschillende leveringen kunnen bijvoorbeeld deel uitmaken van één contract, maar de verschepingen konden op verschillende tijdstippen hebben plaatsgevonden. Zo ja, wanneer hebben die verschillende leveringen plaatsgevonden?

Ten tweede, u weet wellicht nog dat na een tijdje duidelijk werd dat het Waals Gewest, de Waalse minister-president, een attest had afgeleverd voor die levering. Ik een antwoord op een parlementaire vraag klonk het als *des attestations non-visées*. Is het zo dat voor elk van die leveringen er een attest was van het Waals Gewest? Of hebben bepaalde leveringen plaatsgevonden zonder attest?

Ten derde, wat mij na al die maanden nog altijd niet duidelijk is, is in welke mate die *attestations non-visées* van de heer Demotte verschillen van de reguliere exportvergunningen. Ik begrijp dat dit iets anders zou zijn. Wat is het verschil?

Ten vierde, als er 22 gammagrafietoestellen werden geleverd en wij weten dat de bronnetjes in die toestellen slechts een beperkte levensduur hebben, hoeveel bronnetjes iridium 192 zijn er dan geëxporteerd?

Ten vijfde, hadden alle leveringen dezelfde eindgebruiker? Gaat het om die eindgebruiker waarvan de vertegenwoordiger van Defensie in het CANVEK-verslag van 19 maart 2009 zegt dat die onderneming met de onuitspreekbare naam links heeft met de Iraanse nucleaire industrie? Zijn alle leveringen aan die onderneming gebeurd?

Ten zesde, klopt het dat zowel de levering van iridium 192 als de gammagrafietoestellen zelf vallen onder artikel 26 van de wet van 28 april 2010, de catch-all-clausule in de volksmond?

Ten zevende, wanneer verwacht u duidelijkheid over de juridische procedure naar aanleiding van deze inbreuk? Bent u of de CANVEK hiervoor al door Justitie geraadpleegd?

Ces livraisons relèvent-elles de l'article 26 de la loi du 28 avril 2010? Dans quels délais le ministre espère-t-il faire toute la clarté sur la procédure juridique? La Justice a-t-elle déjà consulté le ministre ou la CANPAN à ce sujet?

22.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer Calvo, deze informatie staat onder voorbehoud van een gerechtelijk onderzoek en is gebaseerd op de initiële informatie die ik van de administratie heb gekregen en die zich op haar beurt moet beroepen op de informatie van de exporteur zelf. Justitie zal deze heel complexe zaak verder uitdiepen.

Men mag de term 'verschepping' die het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle gebruikt niet zomaar verwarren met de hoeveelheid uitgevoerde toestellen. Vanaf de invoegetrede van de Iransancties door de VN zijn er verschillende bewegingen naar Iran geweest. Er waren vijf verscheppingen van verschillende gammagrafietoestellen waarvan de meeste waren uitgerust met verarmd uranium als afschermingsmateriaal. Er waren ook tien verscheppingen van verschillende radioactieve bronnen die worden gebruikt voor niet-destructieve testen. Een verschepping is dus niet hetzelfde als het aantal toestellen of bronnen. Het kan meerdere bronnen of gammagrafietoestellen inhouden.

Deze verscheppingen steunen op verschillende contracten naar vier verschillende eindgebruikers in Iran. Er waren nog een tweetal contracten lopende toen de sancties ten aanzien van Iran werden aangekondigd. Die werden dan ook zonder uitvoerdocument naar Iran uitgevoerd.

De beraadslaging van de CANVEK van 19 maart 2009 waar de vraag naar verwijst slaat niet op de verscheppingen die ik net heb vernoemd maar op een specifiek contract met een eindgebruiker die niet dezelfde is als bij de voorgaande contracten. De CANVEK was op die datum namelijk nog niet op de hoogte van de uitvoer naar andere eindgebruikers die toen al was gerealiseerd of nog moest worden gerealiseerd. Pas in januari 2010 werd de CANVEK door Euratom op de hoogte gesteld van de uitvoer van verarmd uranium naar Iran. Deze uitvoer, gebaseerd op de verschillende voorgaande contracten, is de aanleiding van de strafklacht.

Niet alleen het aantal toestellen is belangrijk maar ook de hoeveelheid verarmd uranium dat dient als afschermingsmateriaal en het aantal radioactieve bronnen dat aan Iran is geleverd voor niet-destructieve testen. Meer informatie kan niet worden gegeven omdat het gerechtelijk onderzoek nog gaande is.

Uw tweede en derde vraag moeten in eerste instantie aan de Waalse regering worden gesteld. Ik kan enkel meegeven dat er een verschil is tussen een uitvoervergunning en een attest. Een uitvoervergunning kan worden uitgereikt voor goederen van tweeërlei gebruik die in de Europese controlelijst staan vermeld, een attest wordt uitgereikt voor goederen die niet in de Europese controlelijst staan.

Veel radioactieve bronnen hebben een beperkte levensduur zoals de medische radioactieve bronnen. Om de reisweg tussen fabrikant en cliënt vlotter te laten verlopen is de praktijk gegroeid om alle radioactieve bronnen te vergezellen van een attest van het gewest waarin staat vermeld dat de goederen niet onder controle staan.

Het is de praktijk om de behandeling van de uitvoer van de douanediensdiensten vlotter te laten verlopen zodat voor de radio-isotopenexporten de hospitalen tijdig de medische radioactieve

22.02 **Paul Magnette**, ministre: Cette information est donnée sous réserve des résultats d'une instruction judiciaire et est basée sur des informations transmises à l'origine par l'administration et qui reposaient elles-mêmes sur des informations de l'exportateur.

Il ne faut pas confondre le terme de "transport" utilisé par l'AFCN avec la quantité d'appareils exportés. Depuis que les sanctions de l'ONU sont en vigueur, il y a eu cinq transports par bateau de différents appareils de gammagraphie, dont la plupart contenaient de l'uranium appauvri utilisé comme matériau de protection. Il y a eu également dix transports de différentes sources radioactives utilisées pour des tests non destructifs.

Ces transports s'effectuent en application de différents contrats passés avec quatre utilisateurs finals différents basés en Iran. Deux autres contrats étaient encore en cours lorsque les sanctions à l'encontre de l'Iran ont été annoncées. Ces livraisons vers l'Iran ont donc été effectuées sans documents d'exportation.

La consultation de la CANPAN du 19 mars 2009 ne portait pas sur ces transports par bateau, mais bien sur un contrat spécifique avec un utilisateur final qui n'était pas le même que lors de la conclusion des contrats précédents. À cette date, la CANPAN n'était pas encore au courant des exportations à destination d'autres utilisateurs finals. Ce n'est qu'en janvier 2010 qu'Euratom a mis la CANPAN au courant des exportations d'uranium appauvri vers d'autres utilisateurs finals. Ce sont ces exportations, basées sur les différents contrats antérieurs, qui sont à l'origine de la plainte pénale.

Il n'y a pas que le nombre d'appareils qui compte; la quantité

bronnen kunnen gebruiken. Er waren nog twee contracten lopende toen de Iransancties van kracht werden. De leveringen die uit die contracten voortkwamen, zijn gerealiseerd zonder attest van een Gewest. Een gedetailleerde uitsplitsing voor welke gammagrafietoestellen bij welke radioactieve bronnen horen, is niet voorhanden.

Op uw vijfde vraag heb ik al geantwoord dat er leveringen geweest zijn naar vier verschillende eindbestemmingen in Iran en dat de eindgebruiker van het exportdossier dat de CANVEK behandelt heeft, nog een andere eindgebruiker in Iran is. Een gammagrafietoestel kan pas worden gebruikt voor niet-destructieve testen als het toestel een radioactieve bron bevat. De uitvoer van gammagrafietoestellen kan dus niet opgelijst worden bij de uitvoer van de bijhorende bronnen.

De catch-allclausule in de CANVEK-wetgeving, die door artikel 26 van de wet van 28 april 2010 werd ingevoerd, was nog niet van toepassing op de gammagrafietoestellen die zijn geëxporteerd. De klacht gaat over de uitvoer naar Iran, sedert 2007, van verarmd uranium dat onder de garantie van vreedzaam gebruik en niet-wederuitvoer vanwege de Belgische Staat valt. Behalve het contract dat besproken werd op de bewuste vergadering van 19 maart 2009 werd de CANVEK nooit geïnformeerd, noch geraadpleegd, over de intentie van een dergelijke uitvoer.

De uitvoer van verarmd uranium naar een niet-kernwapenstaat buiten de Europese Unie moet aan de CANVEK worden gemeld. Op basis van de wet van 9 februari 1981 werd een strafklacht ingeleid. De uitvoer van gammagrafietoestellen en de radioactieve bronnen kunnen worden beschouwd als een inbreuk op de resolutie 1737 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake non-proliferatie.

Aangezien de levering van verarmd uranium naar Iran implicaties heeft voor Euratom en in laatste instantie voor de verificatie- en inspectieactiviteiten van het Internationaal Atoomagentschap, was een strafklacht het gepaste antwoord van de Belgische Staat. De algemene directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie is de dossierbeheerder. Die directie onderhoudt de contacten met Justitie.

d'uranium appauvri servant de matériau de protection est également un élément important, de même que le nombre de sources radioactives qui ont été livrées à l'Iran à des fins de tests non destructifs. On ne peut toutefois donner plus d'informations à ce sujet, dès lors que l'instruction est toujours en cours.

Les questions concernant les certificats doivent être posées au gouvernement de la Région wallonne. Il y a une différence entre une licence d'exportation et un certificat. Une licence d'exportation peut être délivrée pour des biens à double usage figurant sur la liste de contrôle européenne, tandis qu'un certificat est délivré pour des biens qui ne figurent pas sur cette liste.

De nombreuses sources radioactives ont une durée de vie limitée. Afin d'accélérer la livraison au client, on a pris progressivement l'habitude d'accompagner chaque source radioactive d'un certificat de la Région sur lequel il est indiqué que les biens ne sont pas sous contrôle.

Deux contrats étaient encore en cours lorsque les sanctions sont entrées en vigueur. Les livraisons résultant de ces contrats ont été réalisées en l'absence d'attestation d'une Région. Nous ne disposons d'aucun tableau détaillé présentant les appareils de gammagraphie et les sources radioactives auxquels ils correspondent.

Des livraisons ont eu lieu vers quatre destinations finales différentes en Iran. L'utilisateur final du dossier d'exportation traité par la CANPAN est encore un autre utilisateur final en Iran.

Un appareil de gammagraphie ne peut être utilisé que pour les contrôles non destructifs lorsque l'appareil contient une source radioactive. L'exportation d'appareils de gammagraphie ne peut

donc pas être mise en parallèle avec l'exportation des sources correspondantes.

La clause *catch all* de la législation CANPAN, instaurée par l'article 26 de la loi du 28 avril 2010, n'était pas encore d'application lorsque les appareils de gammagraphie ont été exportés. La plainte concerne les exportations vers l'Iran, depuis 2007, d'uranium appauvri répondant à la garantie d'une utilisation pacifique et d'une non-réexportation. La CANPAN n'a jamais été ni informée, ni consultée sur l'éventualité d'une telle exportation.

L'exportation d'uranium appauvri vers un État non nucléaire en dehors de l'Union européenne doit être communiquée à la CANPAN. En vertu de la loi du 9 février 1981, une plainte pénale a été introduite. L'exportation d'appareils de gammagraphie et de sources radioactives peut être considérée comme une infraction à la résolution des Nations Unies 1737 relative à la non-prolifération.

Étant donné que la livraison d'uranium appauvri à l'Iran a des implications pour Euratom et pour les activités de vérification et d'inspection de l'Agence internationale de l'énergie atomique, l'État belge a réagi comme il convenait, par le dépôt d'une plainte pénale. La direction générale Contrôle et Médiation du SPF Économie est le gestionnaire du dossier et est en contact avec la Justice.

22.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, u hebt terecht gezegd dat dit een zeer complex dossier is. Hoe meer elementen er komen bovendien, hoe problematischer het dossier blijkt. Op het eerste gezicht lijken mij twee partijen stevige steken te hebben laten vallen. Ik heb het niet over u als minister of over de federale diensten, maar over MDS Nordion, het bedrijf in kwestie, en het Waalse Gewest.

Ik begrijp dat er gedurende een hele tijd regelmatig transporten hebben plaatsgevonden tussen MDS Nordion en diverse afnemers in Iran. U weet dat die afnemers schermvennootschappen kunnen zijn, kleine bedrijfjes waarvan men nooit zeker is wat de werkelijke eindbestemming is van een goed dat naar Iran wordt uitgevoerd. Het

22.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Dans cette affaire, deux parties, MDS Nordion et la Région wallonne en l'occurrence, ont commis de graves erreurs. J'ai cru comprendre qu'il y avait eu des transports réguliers entre MDS Nordion et plusieurs clients en Iran qui peuvent évidemment être des sociétés-écrans. Il s'agit de gammagraphes qui nécessitent de petites sources radioactives et qui contiennent à chaque fois de 5 à

gaat hier om gammagrafietoestellen, waarvoor radioactieve bronnetjes nodig zijn, en waar telkens 5 tot 10 kilogram verarmd uranium in zit. Daarvan is er lange tijd een transport geweest tussen MDS Nordion en Iran.

Dit zijn de dingen die wij vandaag weten. Wij weten dat er 22 toestellen verscheept zijn, met 5 tot 10 kilogram uranium per toestel. De hoeveelheid verarmd uranium loopt dus op. Er zijn gemiddeld 2 bronnetjes per jaar nodig voor een gammagrafietoestel. Dat wil zeggen dat er aardig wat bronnetjes geleverd zullen zijn aan Iran, vermoed ik, op basis van de informatie die u me vandaag verstrekt.

Bijkomend zegt u dat voor die radioactieve bronnetjes de praktijk gegroeid is dat zij niet met exportvergunningen worden geëxporteerd, maar met attesten, wegens de beperkte levensduur. U verwijst naar medische bronnetjes, maar het gaat hier om iridium 192 voor gammagrafietoestellen en niet voor een medische toepassing. Toch wordt blijkbaar dezelfde praktijk gehanteerd, wat zeer betreurenswaardig is.

U zei terecht dat op het moment dat het dossier werd ingediend artikel 26 van de wet van 28 april 2010 – de zogenaamde catch-allclausule nog niet van toepassing.

Als die clausule eerder ingevoerd zou zijn in de federale wetgeving, dan zouden die gammagrafietoestellen daar duidelijk wel onder vallen. Ik zie daar dus weer een hele hoop dingen die verkeerd lopen. Dat sterkt mij in de overtuiging dat die subcommissie Nucleaire Veiligheid die het dossier nu opneemt heel veel werk zal hebben. Ik hoop daar in u een bondgenoot te vinden, mijnheer de minister.

Mijnheer de minister, ik heb nog een tweede vraag. Het weekblad *Humo* pakte deze week uit met een bericht over de export van een grafietpers naar Iran. Daarbij zou het gaan om een toch wel opmerkelijke strategie van een Iraanse onderneming om in 2006 een grafietpers voor de nucleaire industrie los te weken bij een Vlaamse onderneming. Zo ziet men maar dat er overal wordt geshopt en men wat dat betreft geen onderscheid maakt tussen het Vlaamse en het Waalse Gewest. De strategie zou erop neerkomen dat men in eerste instantie een hoog technologische automatische rotatieve grafietpers model R53C in de catalogus heeft besteld, "enkel" bruikbaar voor militaire doeleinden, meer specifiek rakettechnologie.

Het dossier wordt besproken op de CANVEK in mei 2005, maar de CANVEK verklaart zich terecht onbevoegd: wapenexport is geregionaliseerd en het Vlaams Gewest moet zich daar alleen over uitspreken. Het resultaat is dat het Vlaams Gewest er geen graten in ziet en de grafietpers, "enkel" bruikbaar voor rakettechnologie, geleverd wordt met een vergunning van het Vlaams Gewest. Wat later krijgt dezelfde firma een aanvraag voor wisselstukken. De firma, van goede trouw, ruikt onraad, consulteert de CANVEK en stelt vast dat de firma in Iran via wisselstukken de grafietpers wil ombouwen voor militair nucleair gebruik. Dat is een zeer gewiekste, zeer creatieve strategie van het land van bestemming, Iran.

Het is een voorbeeld van globalshoppingstrategieën waarbij diverse bestellingen, al dan niet via schaduwvennootschappen, worden

10 kilogrammes d'uranium appauvri. Nous savons que 22 appareils ont été expédiés par bateau. La quantité d'uranium appauvri augmente par conséquent. De plus, en raison de leur durée de vie limitée, les sources radioactives ne sont pas expédiées avec des licences d'exportation, mais avec des attestations. Il s'agit cependant d'iridium 192 destiné à des gammagraphes et non à des applications médicales, mais malheureusement, ce sont les mêmes pratiques qui sont mises en œuvre. Au moment où le dossier a été introduit, la clause du *catch-all* n'était pas encore en vigueur, faute de quoi elle aurait dû être appliquée à ces gammagraphes. La sous-commission Sécurité nucléaire a du pain sur la planche.

Ma deuxième question concerne l'exportation par une entreprise flamande d'une presse à graphite de haute technologie vers l'Iran. Ce type de presse ne serait utile que dans la technologie des missiles. En 2005, la CANPAN s'est déclarée, à raison, incompetente en la matière parce que l'exportation d'armes relève des Régions. La Région flamande n'y a vu aucun inconvénient et a délivré la licence d'exportation. Par la suite, la société iranienne a commandé des pièces de rechange qui ne pouvaient servir qu'à utiliser la presse à des fins militaires et nucléaires. La firme flamande a consulté la CANPAN sur cette demande. Ce type de pratiques est inquiétant et mériterait davantage de vigilance.

Le ministre peut-il retracer les développements de ce dossier? Comment la CANPAN anticipe-t-elle ces pratiques de *global shopping*? Des mesures supplémentaires ont-elles été prises? D'autres pays ont-ils été avertis de cette commande par l'intermédiaire de l'Agence internationale de l'énergie atomique? La presse à graphite initiale tombait-elle sous

ingeschakeld om het uiteindelijk gevaarlijke nucleaire materiaal te krijgen. Iran zou die strategieën toepassen, vertellen experts mij. Pakistan zou ook op die manier te werk gaan. Dat maakt dat wij, als zulke strategieën worden toegepast door zulke landen, extra waakzaam en extra voorzichtig moeten zijn. Dat gebeurt op een moment dat er blijkbaar, lezen we in *Humo*, een tekort is aan personeel bij de inlichtingendiensten, info die het gehaald heeft uit een verslag van het comité I over het dossier, en op een moment van communautair geruzie over de wetgeving, met het optreden van het Grondwettelijk Hof. Ik maak mij dus grote zorgen.

Mijnheer de minister, kunt u wat meer toelichting geven bij het verloop van het dossier over de grafietpers voor Iran?

Hoe anticipeert de CANVEK op de globalshoppingstrategieën van landen als Iran? Zijn er bijkomende maatregelen genomen sinds het dossier van de grafietpers in 2006?

Zijn andere landen via het Internationaal Atoomenergieagentschap verwittigd zoals gebruikelijk, als ik mij niet vergis, van de CANVEK-weigering om ervoor te zorgen dat de wisselstukken niet elders zouden kunnen vergaard worden door de Iraanse onderneming?

Zou de initiële grafietpers onder de toepassing vallen van artikel 26 van de wet van 28 april 2010, de catch-allclausule? Gaat de export sowieso niet in tegen de resoluties over Iran van de Verenigde Naties of moeten mijn collega's in het Vlaams Parlement daar vragen over stellen aan de Vlaamse regering?

Ten vijfde, in het rapport van het Comité I over dit dossier zou worden gewezen op een tekort van personeel bij de inlichtingendiensten. Klopt dit? Hebt u hierover al contact gehad met de bevoegde collega's in de regering?

22.04 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer Calvo, op 3 februari 2005 ontving het secretariaat van de CANVEK een uitvoeraanvraag van de nv Courtoy, gevestigd te Halle, met betrekking tot de uitvoer naar Iran van een comprimeermachine voor het samenpersen van grafiet.

Op 1 maart 2005 heeft de CANVEK over deze pers beraadslaagd. Op basis van de technische gegevens kon de CANVEK geen nucleaire eigenschappen van de machine vaststellen.

In april 2006 bestelde de Iraanse klant tooling – dat zijn wisselstukken voor de grafietpers – bij hetzelfde bedrijf. Op 24 oktober 2006 ontving het secretariaat van de CANVEK bijkomende informatie van de exporteur over de uitvoer. De door de Iraanse klant gevraagde tooling zou over nucleaire karakteristieken beschikken.

Op 27 oktober 2006 werd de CANVEK op een spoedvergadering bijeengeroepen. Uit het onderzoek van de modellen van de tooling bleek dat de pers niet zou worden gebruikt voor het samenpersen van grafiet, maar voor het samenpersen van nucleaire brandstof tot brandstoftabletten bestemd voor een VVER-reactor, zoals Bushehr, in Iran.

Op basis van het negatieve advies van de CANVEK hebben de toenmalige bevoegde ministers op 25 januari 2007 de machtiging

le coup de l'article 26 de la loi du 28 avril 2010? Cette exportation ne va-t-elle pas à l'encontre des résolutions prises par les Nations Unies à l'égard de l'Iran?

Est-il exact que, dans ce dossier, le manque de personnel au sein des services de renseignements ait également joué un rôle?

22.04 **Paul Magnette**, ministre: Le 3 février 2005, la CANPAN a reçu une demande de la part d'une entreprise de Hal relative à l'exportation vers l'Iran d'un compresseur de graphite. Sur la base des données techniques, la CANPAN n'a pu détecter aucune propriété nucléaire à cette machine. En avril 2006, le client iranien a commandé des pièces de rechange pour la presse à graphite à la même entreprise et, le 24 octobre 2006, la CANPAN a été informée que les pièces demandées permettaient la production de tablettes de combustible nucléaire. C'est la raison pour laquelle la CANPAN a rendu un avis négatif en la matière et les ministres compétents se sont opposés à cette exportation en date du 25 janvier 2007.

voor de uitvoer geweigerd.

De leden van de CANVEK zijn vertrouwd met de strategieën van landen die een clandestien nucleair programma willen ontwikkelen. Er wordt op internationaal en nationaal vlak informatie over nucleaire programma's uitgewisseld.

Door de invoering van de catch-allclausule van artikel 26 in de CANVEK-wetgeving door de wet van april 2010 is een bijkomend instrument gecreëerd om niet-geviseerde nucleaire producten toch onder controle te kunnen plaatsen, zodat zij niet terechtkomen in een civiele brandstofcyclus zonder IAEA-controles.

Het IAEA is officieel op de hoogte gesteld, evenals Euratom. De FOD Buitenlandse Zaken heeft een diplomatieke demarche georganiseerd, de douanedienst en de inlichtingendiensten hebben hun buitenlandse collega's gebriefd.

Op uw vierde vraag, waarschijnlijk wel, maar het zijn eigenlijk de leden van de CANVEK die zich moeten uitspreken of deze uitvoer onder de catch-allclausule zou vallen.

Op uw vijfde vraag, ik beschik over onvoldoende informatie. Ik betreur het als zou blijken dat er te weinig personeel bij de inlichtingendiensten is om non-proliferatiedossiers op te volgen. Ik zal mijn collega's hierover contacteren.

22.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, dit is, eerder dan het andere dossier, een dossier dat aantoonde dat soms ondernemingen niet van slechte wil zijn en zelf de CANVEK consulteren voor de levering van wisselstukken en dat daar op dat moment door de CANVEK de juiste beslissing is genomen.

Als er een niveau is dat zich op het vlak van dit dossier zorgen moet maken, dan is het de overkant van deze straat, dat een exportvergunning gegeven heeft voor een grafietpers bruikbaar in de rakettechnologie, waarvan blijkbaar de Iraanse onderneming het plan had om die om te bouwen, waarbij het vrij waarschijnlijk is dat ze na de mislukte poging hier de wisselstukken elders heeft proberen te vergaren.

Daarover kunnen zeker vragen gesteld worden in het Vlaams Parlement en mijn collega's zullen dat ook doen. Dat in combinatie met het onderuithalen van de federale wetgeving door het Vlaams Gewest maakt mij een klein beetje misselijk, ik heb dat eerder deze week ook reeds verklaard.

Over de vijfde vraag, u bent niet op de hoogte van een tekort aan personeel bij de inlichtingendiensten. Dat is een probleem dat reeds eerder werd gesignaleerd door het Comité I, in zijn jaarverslag. Ik heb een tijdje geleden bij de senaatsvoorzitter een dossier opgevraagd over nucleaire export, waarin ook door het Comité I wordt gewezen op een tekort aan personeelsleden, waarbij zelfs, in dit dossier, dat van de grafietpers, het zo zou zijn dat de vertegenwoordiger van ADIV niet aanwezig kon zijn door een buitenlandse missie en dat die persoon niet zou kunnen vervangen worden. Er is daar een probleem en ik hoop dat u daar zelf een poging zult ondernemen om overleg te plegen met uw collega in de regering, maar ik zal hem daarover zeker

La clause *catch all* prévue à l'article 26 de la législation CANPAN permet de contrôler malgré tout les produits nucléaires non visés. Tant l'Agence internationale de l'énergie atomique qu'Euratom ont été averties. Les Affaires étrangères et les services de douane et de renseignements ont également transmis les informations nécessaires aux collègues étrangers.

Quant à la question du manque de personnel, je ne dispose pas d'informations suffisantes. Il serait vraiment regrettable qu'un manque de personnel soit à l'origine du problème. J'en discuterai avec mes collègues.

22.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Les entreprises prennent donc heureusement parfois elles-mêmes l'initiative de consulter la CANPAN pour la livraison de pièces de rechange et la CANPAN a ensuite pris la bonne décision en la matière.

Il est inquiétant qu'un permis d'exportation soit octroyé pour une presse à graphite qui peut être utilisée dans la technologie des missiles et qui a par ailleurs manifestement été commandée à d'autres fins. Mes collègues du Parlement flamand poseront certainement les questions utiles à ce sujet mais je trouve particulièrement déplorable que le gouvernement flamand entende en même temps vider de sa substance la législation fédérale.

Le problème de la pénurie de personnel au sein des services de renseignements a déjà été signalé par le passé dans un rapport annuel du Comité R. J'espère donc que le ministre examinera la question au sein du

ook nog vragen stellen.

gouvernement.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

23 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de samenstelling van de CANVEK" (nr. 4336)

23 Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la composition de la CANPAN" (n° 4336)

23.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, in januari 2006 formuleerde het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten een aantal aanbevelingen. Ik zal ze niet citeren maar het komt erop neer dat de continuïteit van de vertegenwoordiging bij de CANVEK heel belangrijk is. Er moet ook voor gezorgd worden dat de plaatsvervangers de effectieve leden kunnen vervangen indien nodig. Mogelijk bedreigen een aantal factoren de uitvoering van deze aanbevelingen, namelijk het tekort aan personeelsleden bij de inlichtingendienst ADIV om bijvoorbeeld bij een buitenlandse opdracht iemand te vervangen. Mogelijk – het is speculatie – heeft ook het feit dat we met een ontslagnemende regering zitten met veel meer cabinetards die afscheid nemen een impact op de werking van de CANVEK.

23.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): En janvier 2006, le Comité R a formulé un certain nombre de recommandations. Il a souligné l'importance capitale de la continuité de la représentation auprès de la Commission d'avis pour la non-prolifération des armes nucléaires (CANPAN). Il fallait également veiller à ce que les membres suppléants puissent remplacer effectivement les membres effectifs en cas de nécessité.

Ik heb dan ook enkele vragen. Kunt u een overzicht geven van de huidige samenstelling van de CANVEK, de namen van de effectieve leden en de plaatsvervangers? U hoeft die niet allemaal voor te lezen, ik kan perfect leven met een schriftelijke weerslag.

L'application de ces recommandations est compromise par une pénurie de personnel, par exemple auprès du service de renseignement SGR. Le gouvernement démissionnaire pourrait constituer une autre raison.

Ten tweede, welke wissels werden de afgelopen drie jaar doorgevoerd? Idem daarover. Is er voldoende continuïteit bij de vertegenwoordigers?

Le ministre pourrait-il fournir une liste de la composition actuelle de la CANPAN, comportant les noms des membres effectifs et des suppléants? Quels changements ont été effectués au cours des trois dernières années? La continuité est-elle suffisante parmi les représentants? Est-il exact que certains services manquent de personnel pour pallier les absences? La situation d'un gouvernement en affaires courantes, où de plus en plus de collaborateurs de cabinet quittent leur fonction, a-t-elle une influence sur les effectifs du personnel de la CANPAN?

Ten derde, klopt het dat bepaalde diensten, bijvoorbeeld de inlichtingendiensten, over onvoldoende personeel beschikken om afwezigheden op te vangen?

Ten vierde, hebben de lopende zaken met steeds meer afscheidnemende kabinetsmedewerkers invloed op de aanwezigheden bij de CANVEK?

23.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer Calvo, bij koninklijk besluit van 8 maart 2009 tot benoeming van de leden en plaatsvervangende leden van de Commissie van Advies voor de Niet-Verspreiding van Kernwapens werden veertien personen benoemd die de verschillende ministers, Gewesten en instellingen vertegenwoordigen. Ik heb hier de hele lijst, ik zal hem u bezorgen.

23.02 **Paul Magnette**, ministre: En mars 2009, quatorze représentants et suppléants ont été nommés pour représenter les ministres à la CANPAN.

Un certain nombre de personnes

Majoor Benny Van Bocxlaer heeft een andere functie en dient als effectieve vertegenwoordiger van de minister van Landsverdediging te worden vervangen. Ook de vertegenwoordigers van de minister van Wetenschapsbeleid zijn niet meer actief. De administratie Federaal Wetenschapsbeleid zal nieuwe vertegenwoordigers voorstellen.

De vervanging van leden moet via een nieuw koninklijk besluit gebeuren zodra er een nieuwe regering aantreedt. Indien zowel het werkend als het plaatsvervangend lid niet aanwezig kan zijn op de vergadering bestaat de mogelijkheid om schriftelijk advies van de afwezige leden in te winnen. Is dat niet mogelijk, dan dienen de leden voor een nieuwe beraadslaging opnieuw opgeroepen te worden zoals dat in het huishoudelijk reglement is voorzien.

Artikel 8, § 2, van dit huishoudelijk reglement van de CANVEK bepaalt dat op elke vergadering telkens minstens een lid aanwezig moet zijn, die respectievelijk de minister van Economische Zaken, de minister van Buitenlandse Zaken, de minister die de Staatsveiligheid onder zijn bevoegdheden heeft, de minister van Defensie en de minister die het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle onder zijn bevoegdheden heeft, vertegenwoordigt.

De leden worden per koninklijk besluit benoemd. Een regering in lopende zaken heeft weinig invloed op de kabinetsmedewerker die in de commissie van advies zetelt.

figurant sur la liste, que je fournirai par écrit, ne sont plus actives en tant que représentants. L'administration de la Politique scientifique fédérale proposera des nouveaux représentants. Le remplacement des membres devra être opéré par la voie d'un nouvel arrêté royal dès la mise en place d'un nouveau gouvernement.

Lorsque tant le membre effectif que le suppléant ne peuvent être présents à la réunion, l'avis des membres absents peut être demandé par écrit. Si cela s'avère impossible, les membres doivent être convoqués à nouveau pour une nouvelle délibération.

L'article 8, § 2, du règlement d'ordre intérieur de la CANPAN stipule qu'à chaque réunion, au moins un membre représentant respectivement le ministre des Affaires économiques, le ministre des Affaires étrangères, le ministre ayant la Sûreté de l'État dans ses attributions, le ministre de la Défense et le ministre ayant l'Agence fédérale du Contrôle nucléaire dans ses attributions, doit être présent.

Les membres sont nommés par arrêté royal. Un gouvernement en affaires courantes n'exerce pas une grande influence sur le collaborateur de cabinet qui siège dans cette commission consultative.

23.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Bij dat laatste kan ik mij iets voorstellen. Uw antwoord maakt er mij op attent dat die benoemingen via KB moeten gebeuren en dat dit een beetje vervelend is in lopende zaken. Dit is opnieuw een reden voor de winnaars van de verkiezingen om snel werk te maken van een regering. Ik weet dat u zich daarin te allen tijde constructief opstelt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

23.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Les nominations par arrêté royal posent évidemment problème dans le cadre des affaires courantes. Raison de plus pour constituer rapidement un gouvernement de plein exercice.

24 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "her verrekenen van windenergiekosten in de elektriciteitsrekening" (nr. 4340)

24 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la prise en compte des coûts de l'énergie éolienne dans la facture d'électricité" (n° 4340)

24.01 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, Elia, de energiedistributeur, liet onlangs weten dat zij voor de aansluiting van een offshore windmolenpark zowat 25 miljoen euro moet bijdragen, terwijl netwerkbeheerder Eandis erop wees dat de volledige aansluiting van één windmolenpark meer dan 100 miljoen euro kost. Die kosten worden naar de consument doorgerekend. Dat mogen we in ieder geval denken en vrezen. Als alle windmolenparken in 2020 op volle kracht zullen draaien, dan zou dat volgens berekeningen voor elke klant meerkosten van minstens 26 euro bedragen, gerekend op een gemiddelde energiefactuur van 650 euro, dus een verhoging van 4 %.

U hebt al via de pers laten weten dat u naar oplossingen zoekt, eventueel in de richting van de nucleaire rente. Laat de berekening van die nucleaire rente nu net een zeer actueel thema zijn! Maar daarover gaat het mij niet. Het gaat mij nu om de verrekening van de windenergiekosten in de elektriciteitsrekening.

Mijnheer de minister, daarover heb ik enkele vragen voor u.

Worden de aansluitingskosten voor de windmolenparken inderdaad begroot op zowat 100 miljoen euro per park? Zijn de kosten voor een eventuele supergrid daarin al dan niet inbegrepen?

Zijn die aansluitingskosten recurrente kosten of eenmalige kosten? Wat is het percentage van de eenmalige kosten in die 100 miljoen?

Wat de piste van de nucleaire rente aangaat, die de financiële impact van de aansluiting van de offshorewindmolenparken zou moeten milderen, bestaat het risico niet dat u daardoor juist de positie van Electrabel op de Belgische energiemarkt nog zult versterken?

Zou het nuttig of interessant kunnen zijn voor deze commissie om een oplisting te maken van alle aansluitingskosten van de verschillende energiemogelijkheden in België: warmtekrachtkoppelingen, gas- en steenkoolcentrales, nucleaire centrales, windmolenparken off- en offshore, recurrente en eenmalige aansluitingskosten?

24.02 **Minister Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, de kosten voor het aansluiten van een offshorewindpark variëren van het ene park tot het andere, maar liggen wel degelijk in de orde van 100 miljoen euro per park.

De tussenkomst van Elia in deze kosten is maximum een derde met een begrenzing van 25 miljoen euro, betaald in vijf termijnen, volgens de voortgang van de werkzaamheden.

De kosten voor de aansluiten en het optreden van Elia zijn niet terugkerend. De verplichting om groene certificaten terug te kopen, weegt daarentegen elk jaar op de transporttarieven van Elia als een extra offshorebelasting.

Voorstellen voor de kosten van offshore zullen worden geformuleerd in overeenstemming met het besluit van de Ministerraad tijdens de tweede lezing van het wetsontwerp tot omzetting van het derde pakket. Zij hebben tot doel om de kosten van groenestroomcertificaten voor huishoudens en bedrijven te verminderen.

24.01 **Peter Logghe** (VB): Si tous les parcs éoliens sont pleinement opérationnels en 2020 et que les coûts de production de l'énergie éolienne sont répercutés, le coût de l'énergie augmentera de 4 % pour les clients. Le ministre a déclaré qu'il était à la recherche d'une solution et que cette dernière pourrait provenir de la rente nucléaire.

Est-il exact que les coûts de connexion d'un parc éolien s'élèvent environ à 100 millions d'euros? Les coûts d'un éventuel réseau *supergrid* sont-ils inclus dans ce calcul? S'agit-il de coûts non récurrents? La position d'Electrabel ne va-t-elle pas se renforcer sur le marché de l'énergie si la rente nucléaire est censée alléger l'incidence financière des parcs éoliens? Le ministre peut-il nous donner un aperçu des coûts de connexion de toutes les sources d'énergie?

24.02 **Paul Magnette**, ministre: Les coûts de connexion d'un parc éolien offshore oscillent en effet autour des 100 millions d'euros par parc. Elia intervient pour 25 millions d'euros maximum. Les coûts de connexion sont des frais uniques, mais le rachat des certificats verts représente un coût récurrent qui grève les tarifs de transport d'Elia.

Les propositions de réduction de coût des certificats d'électricité verte seront examinées par le Conseil des ministres lors de la deuxième lecture du projet de loi sur le troisième paquet Énergie. Une partie de la rente nucléaire pourrait être utilisée à cet effet.

Gezien de budgettaire impact van een dergelijke maatregel zou de toewijzing van een deel van de nucleaire bijdrage kunnen worden overwogen.

L'idée de dresser l'inventaire des coûts de connexion des différentes technologies me paraît judicieuse.

Ik deel uw mening over de noodzaak om de kosten voor het aansluiten van verschillende technologieën, met name om onze doelstellingen voor 2020 met de best beschikbare technologie te bereiken, op de lijsten.

Les mesures d'aide socio-économiques ont à plusieurs reprises fait l'objet d'une concertation avec les Régions, mais il ne s'agit pas d'une compétence fédérale.

Het is echter niet aan mij om commentaar te geven op de toereikendheid van de steunmechanismen die op regionaal niveau in werking werden gesteld. Er werd echter besloten om herhaaldelijk overleg met de regionale collega's te plegen. Zij zullen zich onder andere richten op het beoordelen en corrigeren van de vormen van energiebeleid met betrekking tot hun sociaaleconomische weerslag.

24.03 Peter Logghe (VB): Het is zodanig veel informatie dat ik het rustig zal moeten nalezen. Ik wil enkel meegeven dat de dure energie in België nog duurder en duurder wordt. Als men dit soort van berichten leest dan vreest men voor de toekomst. Steeds meer mensen hebben het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Ik ben benieuwd naar uw lijst van de verschillende aansluitingskosten. Ik neem er nota van dat er opnieuw overleg wordt voorzien tussen de verschillende niveaus en overheden in dit land.

24.03 Peter Logghe (VB): L'énergie coûte cher dans notre pays et coûte d'ailleurs de plus en plus cher. J'ai peur pour l'avenir. Quand la commission pourra-t-elle prendre connaissance de l'aperçu des frais de raccordement?

Ik heb u geen tijdslijn horen vernoemen voor de oplijsting van de verschillende kosten. Ik hoop in elk geval dat deze commissie daarin inzage krijgt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.11 uur.
La réunion publique de commission est levée à 13.11 heures.*